

МИР С БОГА

Били Греам

Издателство Верен
1000 София, пл. Славейков 1
© на българското издание Издателство Верен ООД
Преводач: Божидар Игов
Превод на стиховете: Красимира Ненова
Редактор: Даниела Дойчинова
Коректор: Юлиана Балканджиева
ISBN: 954-8225-23-9

ПРЕДГОВОР

Много автори на религиозни книги адресират произведенията си до други религиозни писатели или богослови. Само в редки случаи този вид литература е предназначена за обикновените хора. Тази книга обаче е написана не за богослови и философи, а за човека от улицата. Моята цел е да му дам ясно разбиране за един нов начин на живот, който ни бе посочен от един непознат галилеянин преди близо две хиляди години. Опитах да го представя на езика на обикновения човек, така че “пътниците, макар и глупави, да не се заблудят“.

Постарах се да избегна онези спорни теми, които най-често разделят и противопоставят различните християнски църкви. От друга страна обаче не притъпих, не оспорих и не направих компромис с моето разбиране за християнската вяра.

Убеден съм, че има голям глад в умовете и жажда в душите на много хора за мир с Бога.

Убеден съм също така, че тази книга ще бъде критикувана от едни и, може би, похвалена от други. На съвременните фарисеи, обвити в мантиите на собствената си праведност, тя няма да се хареса; нито пък на съвременните садудеи, които отричат основите на нашата вяра. Този ефект аз търсих съвсем съзнателно — стига вече сме се прокрадвали с котешки стъпки в нашата религия! При възможностите на ядрената и кобалтовата бомба трябва сериозно да се замислим за това, какво ни очаква утре, трябва да застанем лице в лице с реалната действителност.

Онези от вас, които търсят някоя деноминация, към която да се присъединят, няма да намерят помощ в тази книга. Моята цел не е да ви приобща към някоя църква, а към спасителното познание за Господ Исус Христос, а също така да насърча, подкрепя и наставя християнина в пресвятата вяра.

От една страна “Мир с Бога“ беше подготвяна години наред, от друга страна обаче тя е плод на няколко бързи и напрегнати седмици работа. През цялото време на нейното създаване в мен гореше съзнанието, че хората се нуждаят тъкмо от такава книга.

Много от идеите, изразени в тази книга, не са оригинално мои — те са били събирани тук и там през годините. Ако за някои от цитатите не е посочен източникът, то е защото той отдавна е бил забравен. Но пламенното му послание е останало.

“Мир с Бога“ е подготвена буквално на колене. Ние постоянно усещахме Божието присъствие. Моята ежедневна молитва ще бъде в тези объркани и кризисни времена тази книга да ви доведе до мир с Бога.

Сърдечно благодаря на всички, които ми даваха съвети при създаването на “Мир с Бога“, четоха ръкописа и направиха много полезни забележки. Специално искам да благодаря и на моята съпруга за разбирането и подкрепата.

Ти имаш шанс

Това е една невероятна книга. Тя може да те направи християнин. Искаш ли го? Може би не си наясно? Не се страхувай, християнин не се става насила. Бог никого не е принудил да върви с Него. Той ни е оставил да избираме. Но за да избереш, трябва да знаеш.

Невероятното в тази книга се крие може би в доверието, с което е написана -- доверие към теб, нейния читател. Авторът ѝ тъй много те обича, така разчита на отзивчивостта на твоето сърце, че се разкрива целият, рискувайки да намериш, че е наивен, глупав или вдетинен. Но той те води същевременно за ръка в света на вярата, тъй както твоят баща те е водил някога през света на поляните, потоците и горските пътеки. Отдавна не си чувствал толкова топла длан. Много хора са ти казвали, че във вярата се навлиза постепенно. Отначало си послушник, после се напредва с малки крачки. Чудното в тази книга е, че когато я отваряш, ти може да си никога за света на вярата, но завършиш ли я, ще си част от голямото Христово братство. Който дочете "Мир с Бога", не просто ще се запознае с проблемите на вярата и ще се замисли, а ще скочи от пускотата в предверието на вечността. И ще знае как е необходимо да живее, за да влезе в Царството, което го очаква.

Невероятното в тази книга се крие в нейното здраво въодушевление, в светлото вълнение на една душа, напомнящо течението на река, пълноводна, устремена към далечна цел, но река, която не бушува никогата, не плаши, не превива. Никакъв извишен екстаз, нищо болезнено. Християнинът е човек с ясен ум и спокойна душа. Неговата постоянна радост омиротворява този свят. Християнинът изпитва най-силните, но и най-нормалните чувства, на които са способни хората. Нормално е да съчувстваме на всеки, нормално е да го обичаме. Защо, в противен случай, е създаден този свят?

В Христа се крие отговорът на всички въпроси и на всички тайни. Братко, мой, ми казва Били Греъм, ти си православен, но не сме ли всички част от паството Му? И в тоя миг аз не чувствам никаква преграда между себе си и него. Нямам желание да споря. И разбирам, че той може да направи православните още по-добри православни, тъй както Серафим Саровски или Йоан Кронщадски могат да направят протестантите още по-добри протестанти. Нега Бог бъде съдник на нашите човешки спорове. Любовта помита всички предразсъдъци и те кара всичко да простиш. Единственото, което ти се иска смирено да попиташ, то остава: "Как се сдоби с такава вяра?" И пред теб, малкият и грешният човек, изгриват Пътят и Светлината.

Димитър Коруджиев

ПЪРВА ЧАСТ ПРОБЛЕМЪТ

I глава ТЪРСЕНЕТО

”И ще Ме потърсите и ще Ме намерите, като Ме потърсите с цялото си сърце“.

Еремия 29:13

Ти си започнал голямото търсене в момента, в който си се появил на света. Може би са ти били необходими години, докато разбереш, докато осъзнаеш, че през цялото време си търсил нещо, което ти е липсвало и което е било за теб по-важно от всичко друго в живота. Навярно понякога си се опитвал да го забравиш и да се потопиш в други неща, така че да не ти остане време да мислиш за нищо друго освен за преките си всекидневни задължения. Може би дори ти се е струвало, че най-сетне си се освободил от необходимостта да търсиш това безименно нещо. Имало е и моменти, когато си успявал да спреш търсенето. Но винаги си се връщал към него, винаги е трябвало да го подновиш.

В най-самотните часове от своя живот си отправял поглед към другите хора и си се питал дали и те като теб търсят и се стремят към нещо, което не могат да опишат, но от което се нуждаят и за което копнеят. Някои от тях изглеждат по-щастливи и по-малко обременени от теб — едни като че ли са намерили смисъла на живота си в брака и семейния живот, други са се устремили към слава и богатство в чужбина, трети пък се реализират чрез професията си. И гледайки тях, може би си мислил: Тези хора не познават голямото търсене, те са намерили пътя си. Знаели са какво искат и са били в състояние да го постигнат. Само аз блуждая по пътища, които не водят наникъде. Аз единствен се лутам и търся непрестанно, и се препъвам по този мрачен и отчаян път, за който няма пътеводител.“

Но ти не си сам. Уверявам те, че цялото човечество пътува с теб, всички търсят изход от объркването, от безнравствеността, от духовната празнота, които потискат света. Цялото човечество жадува за водителство, копнее за утеха и мир. Постоянно ни се казва, че живеем във „века на страха“. Историците отбелязват, че не е имало друга епоха, в която човек да е бил подложен на толкова много несигурност и страх. Всички опори, които сме смятали за надеждни, днес ни изглеждат несигурни. Говорим за мир, но има войни; изработваме прецизни планове за сигурност, но добре знаем, че не можем да я постигнем. Протягаме ръка към всяка сламка, но когато я хванем, тя изчезва.

Поколения наред тичаме като подплашени деца ту към една задънена улица, ту към друга. И всеки път си казваме: „Това е вярната посока, оттук ще стигнем, където искаме.“ Но винаги се разочароваме.

Един от първите пътища, които сме опитали, се нарича „политическа свобода“. Дайте на всеки човек политическа свобода, и светът ще стане щастлив и спокоен. Ако сами си избираме своите водачи и управници, животът ни ще бъде такъв, какъвто го искаме. Ето — постигнахме политическа свобода, но това не направи нашия свят по-добър. Вестниците ежедневно ни съобщават за корупция във властта, за престъпления на високо ниво, за лицемерие, експлоатация и деспотизъм, понякога надминаващ

многкратно този на древните тирани. Политическата свобода е нещо ценно и важно, но тя сама по себе си не може да реши проблемите ни.

Друг многообещаващ път беше образованието и мнозина възложиха големи надежди на него. Много хора смятаха, че политическата свобода, съчетана с доброто образование, са пътят към по-добрия свят. Дълго време това ни изглеждаше светъл, разумен път и ние го следвахме с усърдие, надежди и големи очаквания. Но къде ни изведе той? Знаете отговора! В историята на цивилизацията няма по-просветени хора от нас, но няма и по-нешастни. Учениците в горните класове на средните училища знаят повече за физическите закони на всемира, отколкото най-големите естественици в дните на Аристотел. Но макар че главите ни са натъпкани със знания, сърцата ни са празни.

Най-блестящият и най-привлекателен от всички пътища се наричаше „по-висок жизнен стандарт“. Едва ли не всеки се мамеше да тръгне по него, смятайки, че така ще открие по-щастливия живот. Този път беше сигурен. Това бе царството на красивите многоцветни реклами по списанията, на блестящите нови коли, хладилници и перални машини, на тлъстите пилета, готвени в чисто нови позлатени тенджери. Е, този път улучихме! Другите пътища може и да са били задънени, но този път успяхме!

Наистина не може да се отрече големият прогрес на нашето време. Но надеждата, че той ще направи света по-съвършен, а нас — по-щастливи, се оказа илюзия. Огледайте се наоколо: днес САЩ представляват една страна, в която политическата свобода е усъвършенствана до степен, несънувана дори в много части на цивилизования свят; ние притежаваме най-развитото и престижно обществено образование в света. За високия жизнен стандарт ни завиждат навсякъде. „Американският начин на живот“ — така обикновено наричаме своята напълно автоматизирана и лъскава икономика. Всичко това обаче направи ли ни по-щастливи? Донесе ли ни радост и удовлетворение от живота? Даде ли ни отговора, който толкова търсихме, отговора на въпроса защо живеем?

Не! Ние сме горди и самодоволни, че сме постигнали това, за което предишните поколения само са мечтали: прекосяваме огромните океани за броени часове; произвеждаме лекарства, способни да се справят с някои от най-страшните болести; строим здания, пред които Вавилонската кула изглежда като мравуняче; навлизаме в мистериозните тайни на морските дълбини; с други думи, все повече завладяваме и усъвършенстваме външния свят. Но това не ни помага да запълним и една йота от вътрешната си празнота. Всички съвременни чудеса и научни достижения не ни дават отговор на въпроса защо сме тук и накъде вървим. Когато правим поредното си велико откритие в загадъчния свят на вселената, това носи ли ни утеха, или още повече засилва чувството ни за безпокойство и самота? Дали лекът за страха, омразата и покварата на човека се крие в някоя лабораторна стъклена чаша, или в телескопа на астронома?

Наистина науката е дала на човечеството много полезни и ценни неща, но тя му е подарила и най-ужасните си плодове, които държат в плен живота и бъдещето на всяко живо същество на тази планета. Те присъстват като мрачна сянка зад нашите мисли, витаят като призрак в сънищата ни. Искане се да вярваме, че те не съществуват, че всичко е само една шега, един лош сън, че в един момент ще се събудим и ще открием, че атомната бомба никога не е била създавана и водородната бомба никога не е съществувала. Сутрешните вестници обаче ни казват точно обратното.

Разбира се, има и други пътища, и мнозина и днес забързано вървят по тях — пътищата на силата, славата, удоволствията и властта. Но никой от тези пътища не води никъде другаде освен още по-навътре в тресавището. Ние сме хванати в мрежата на собствения си начин на мислене. Оплели сме се така умно и съвършено, че не можем да разберем нито каква е причината за болестта ни, нито как бихме могли да се

излекуваме от нея. Все пак, ако е истина, че „има лек за всяка болка“, то остава само да го открием. Нямаме много време — пясъкът бързо изтича в пясъчния часовник на цивилизацията и ако съществува път, който извежда към светлината и духовното здраве, не бива да губим нито час!

В днешното кризисно време мнозина изпитват големи трудности и имат усещането, че всички усилия, които полагат, не им помагат да се справят с положението, а напротив — завличат ги още по-навътре в блатото. През последната година американският народ е дал 125 милиона долара за ясновидци. Сто двадесет и пет милиона долара, платени от объркани и изплашени мъже и жени на други, също така объркани и заблудени човеци, за да правят лъжливите си предсказания и да дават лъжливи отговори на жизненоважни въпроси!

Роптаем, че младежта на страната ни е загубила своята цел, своята сила, своя стремеж да работи и напредва. Всеки ден чувам родители да се оплакват, че не знаят какво става с децата им — те не искали вече да правят усилия, да учат, да се трудят, искали само да получават наготово. Изглежда тези хора не могат да разберат, че добре възпитаните им и грижливо образовани деца страдат от жестока вътрешна празнота. Те не са изпълнени от онзи дух, който превръща труда в радост, а стремежа към напредък — в удоволствие. Но защо е така?

Отговорът е, че тези деца не знаят за какво са на този свят, откъде идват и накъде отиват. Те приличат на скъпи и красиви нови автомобили, съвършено изработени, които обаче нямат бензин в резервоарите. Външността е красива, но липсва това, което им дава сила. Така те бездействат и ръждясват от скука. Америка се смята за страната с най-големи запаси от скука в света. Доказателство за това е огромното количество изкуствени удоволствия, които си създаваме. Хората са станали толкова празни, че не могат вече дори да се забавляват сами и плащат на други, за да им доставят поне за малко, поне за няколко мига, чувството за пълнота и щастие и да им помогнат да се освободят от това ужасно плашещо, гнетящо чувство — чувството, че си изгубен и сам.

Може би смятате, че скуката е нещо дребно, незначително, че е нормално човек да скучае понякога. Но не е така. Тази гигантска скука, апатията, пълзяща в страната ни и в душите на хората, е много съществен знак. Човекът е единственото Божие създание, способно да скучае, това не е присъщо на никое друго живо същество. Този факт е много показателен, защото Творецът не прави нищо без определена цел. Какво е предназначението на скуката? Тя е най-точното мерило за собствената ни вътрешна празнота. Човекът, който скучае, живее и работи във вакуум — неговата душа е празна. Неотменимо правило в този свят е, че всяко празно пространство се запълва веднага. Не е необходимо да се връщаме към древността, за да видим какво става с един народ от празни хора. Достатъчно е да погледнем към най-близката история на Германия, Италия, и някои други страни, за да видим с каква съдбоносна бързина се запълват празните пространства на душите. Учения като фашизма не могат да намерят място в сърцето и душата на човек, който е изпълнен с Божия Дух, но с най-голяма лекота нахлуват в сърцата и умовете на ония, които са празни и чакат.

Природата не търпи празно пространство, но всеки от нас трябва сам да реши с какво да запълни своята вътрешна празнота.

Това е много актуално за нас, защото ние сме поколение от празни хора. Опитвахме се да се изпълним с наука и образование, с по-добър жизнен стандарт, с удоволствия и многото други неща, които ни се виждаха тъй необходими. Но при всички тези опити ние пак си останахме празни.

Днес се питаме защо се получи така, и забравяме, че Създателят ни е сътворил за Себе Си и никога не ще намерим съвършенство и пълнота извън общението си с Него.

Преди много време Исус ни каза: „Не само с хляб ще живее човек“ (Лука 4:4), но ние не обърнахме внимание на това. Натъпкахме се с всякакъв вид хляб, докато най-накрая се разболяхме от него.

Ние не можем да понасяме ужасната празнота, която носим в себе си; не можем и да гледаме напред към самотния и безрадостен път, който ни очаква. Изтощени сме от омразата и алчността във и около нас, но сме безпомощни да се избавим от тях и да се изпълним с нещо по-добро. Средствата за пълното ни унищожение са в ръцете ни, а времето лети. Не можем повече да си позволим да изследваме неизвестни пътища, да се заблуждаваме по погрешни пътеки, да бъдем улавяни в задънени улици. Нямаме вече време за това! Защото нашето поколение вече е постигнало това, което другите поколения само са се опитвали или са мечтали в най-безумните моменти на своята власт и жестокосърдечие. Ние успяхме да създадем оръжието, способно да унищожи всичко, и нямаме никаква гаранция, че няма и да го използваме!

Колко ли са се смяли демоните, гледайки как в продължение на години едни от най-способните мъже на земята работят усърдно за завършването на този ужас! Атомът е разцепен! Разделяй и владей! Разцепвай, унищожавай, руши, смазвай, разгромявай! Този с „разцепеното копито“ свърши работата си и хората с усърдие му помогнаха. Виждаме изкусното сатанинско дело, хитрата фалшификация на разделените езици на божествения огън. И този сатанински огън, и огнените езици на Петдесетница падат отгоре, разделени са, осветляват и променят мигновено всичко, до което се докоснат — но с каква разлика! Разликата между рая и пъкъл.

Живеем в един напълно opak свят. Всичко е объркано. Можете обаче да бъдете напълно уверени, че тази бъркотия е планирана — това е планът на Сатана. Библията ни казва, че Сатана е великият лъжец и че измамата, на която са подвластни отделните хора и народите на този свят, е негово дело. Той е причината да вярваме, че нещата се оправят, когато те всъщност се влошават.

Изтъкнатият английски учен д-р Хенри Бет казва: „Лековерният оптимизъм на деветдесетте години (на миналия век, бел. прев.), когато хората считаха, че светът автоматично върви към съвършенство, днес вече е невъзможен. Неопределеното очакване, че неща като образование, хуманизъм и „прогрес“ постепенно и неизбежно ще осъществят един вид утопия, се оказа напълно несъстоятелно. Нещата съвсем не са толкова прости. Събитията от последните двадесет и пет години го потвърдиха. Сатана не е мъртъв. Владетелите на тъмните сили са още живи и целият свят още е подвластен на лукавия.“

Всички ние признаваме, че от началото на нашия век досега светът коренно се е променил. Ние усещаме революционния дух, който помита установените норми и традиции, и бързината, с която се променят език, моди, обичаи, начини на живот и мислене.

До преди няколко десетилетия децата се радваха на една разходка до пристанището, за да видят как пристигат големите параходи. Днес те се въодушевяват от хеликоптерите и реактивните самолети. Ние, които някога се удивлявахме на телеграфа, сега приемаме като съвсем естествено много по-голямото чудо — телевизията. Не толкова отдавна много болести се считаха за безнадеждни и nelечими. В днешно време имаме толкова ефикасни лекарства, че много болести вече почти не се срещат. С други думи, постигнали сме много, в това няма съмнение.

Въпреки целия си прогрес обаче човечеството не е решило основния си проблем. Ние можем да построим най-грандиозните сгради, най-бързите кораби, най-дългите мостове, но не можем да овладеем самите себе си и да заживеем в мир и равенство!

Можем да създадем големи школи за изкуство и музика, да открием още по-добри и съвършени лекарства, но това с нищо не променя вътрешните ни проблеми.

Това са същите стари терзания, които винаги са измъчвали хората, само че в наше време са станали още като че ли по-остри и многобройни. Те могат да ни връхлитат по нови начини, могат да изглеждат по тежки и болезнени, но по принцип ние се сблъскваме със същите изкушения, същите изпитания и трудности, с които човечеството винаги се е борило.

Защото от онзи трагичен момент в Едемската градина, когато човекът се отрече от Божията воля в полза на собствената си воля, всички хора се измъчват от едни и същи проблеми. Причините за това са описани в първите глави на Битие, а ужасните последици — в първа глава на Писмото до римляните. А Евангелието на Иисус Христос ни дава изхода, целебното средство.

Покварената и грешна човешка природа изпълва човека с омраза, завист, алчност и ревност. Проклятието на греха е в тялото му и затова той е постоянно преследван от страха от смъртта. Благодарение на изобретателния си дух човекът може да промени всичко, но не и самия себе си. Защото въпреки прехваления „напредък“ на нашето време човекът си е останал такъв, какъвто е бил в началото.

Грехът също е останал непроменен, въпреки че хората положиха огромни усилия да го променят. Опитвахме се да му дадем други имена. Поставихме нови етикети на същата стара бутилка с отрова. Потрусихме се да варосваме стария хамбар и да го представим за друга постройка. Наричахме греха „заблуда“, „грешка“, „неправилна преценка“, но той си остана все същият. Въпреки усилията им да успокоят съвестта си, хората си останаха все същите грешници; а и последиците от греха са все същите — болести, разочарования, отчаяние и смърт.

Не се е променила и скръбта. Тя започна, когато Адам и Ева със съкрушено сърце гледаха безжизненото тяло на убития си син Авел и познаха смазващата тежест на мъката. Сетне грижата и скръбта станаха общо зло за всички хора. Никой не може да ги избегне, всеки рано или късно се сблъсква с тях. За един от утешителите на Йов те дори като че ли са цел в живота; той казва: „Но човек се ражда за печал, както искрите, за да хвърчат високо.“ (Йов 5:7)

И смъртта си е все същата въпреки опитите на хората да смекчат зловещия вид. Ние украсяваме ковчезите и гробовете, вместо „умрял“ казваме „починал“, вместо „гrobiще“ — „дом на покойника“, даваме красиви имена на гробните алеи. Но независимо от това как я гримираме или назоваваме, студената, остра, жестока реалност на смъртта си остава непроменена в течение на цялата човешка история.

Истинската история на човека се състои от следните три ясни факта: неговото минало е изпълнено с грях, неговото настояще прелива от скръб, а в бъдещето неизбежно го очаква смъртта.

Библията казва: „Определено е на човеците веднъж да умрат.“ (Евреи 9:27) За обикновения човек това изглежда една неумолима и безнадеждна реалност. В опитите си да заобиколят Божието Слово хората са измислили стотици философски системи и множество религии. Модерни философи и психолози все още се опитват да покажат, че има и друг изход, освен пътя на Иисус. Но човекът вече е опитал всички пътища и никой от тях не води другаде освен надолу.

Христос дойде, за да ни даде отговорите на трите вечни въпроса за греха, скръбта и смъртта. Защото Той, единствено Той, е вечен, неизменен — „същият вчера, днес и веќе.“ (Евреи 13:8)

Всичко друго може да се промени, но Христос остава същият. Сред бурното море на човешките страсти Христос стои твърд и непоколебим, готов да приеме всички, които се обърнат към Него и пожелаят да получат благословието на сигурността и мира. Ние живеем в епохата на благодатта, в която Бог обещава, че

всеки, който пожелае, може да дойде и да приеме Неговия Син. Това време на благодатта обаче няма да продължи безкрайно. И сега времето ни е „дадено назаем“.

II глава БИБЛИЯТА

„Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат“

Матей 24:35

Времето минава. Секундите отлитат и приближава полунощ. Човешкият род върви към съдбоносна разруха. Все по-тревожно се питаме какъв път да изберем. Съществува ли все още някакъв авторитет? Има ли път, който да поемем? Има ли някаква светлина, която да пронизва дълбокия мрак? Има ли ключ към нашите дилеми? Към кого да се обърнем? Дали сме захвърлени тук от неизвестен творец или стихийна сила без никаква идея за това, откъде идваме, защо сме тук и накъде отиваме?

Истински ключ към отговора на всички тези въпроси съществува. Имаме авторитетен източник на информация и той се намира в старата историческа Книга, наречена Библия. Това е един неподвластен на времето, достоверен източник, дошъл до нас през вековете. Библията е минала през много ръце, явявала се е в различни форми и е надживяла всички нападения. Не са я докоснали нито варварския вандализъм, нито цивилизованата ученост. Не са я унищожили нито огънят на кладите, нито присмехът на скептицизма. През многото мрачни векове на човешката история славните обещания останаха неизменно живи.

Сега, когато явно се приближаваме към големия, решителен час в световната история, нека се обърнем отново към тази вечна Книга на мъдростта и пророчеството; нека се опитаме да разберем защо точно тя е надживяла всичко и е останала истинският, чист извор на вярата и духовната сила на човека.

Някои хора виждат в Библията главно историята на Израел; други — принципите на най-добрата морално-етична система. Но тези неща, колкото и да са важни, остават само в периферията на същинската тема, която е историята на Божието изкупление, осъществено чрез Иисус Христос. Ония, които четат Свещеното писание като художествена литература, като вдъхновяваща история или исторически разказ, пренебрегвайки историята за изкуплението, се лишават от възможността да разберат истинското значение и послание.

Когато е направил така че да бъде написана Библията, Бог е имал изричната цел да разкрие на човека божествения план за неговото изкупление, да изложи на децата Си Своите вечни закони, да им позволи да се докоснат до великата мъдрост, с която ги води, и до голямата любов, с която ги утешава в техния житейски път. Без Библията този свят би бил едно мрачно и страшно място без никакъв светъл ориентир.

Библията е единствената книга на Божественото откровение. Съществуват много други книги на различните религии: мохамеданският Коран, будисткият Канон или Свещените писания, Зенд-авеста на Заратустра, брахманските Веди. Всички тези писания са станали наше достояние чрез достоверни преводи и това дава възможност да се прецени тяхната стойност. Бързо се установява, че всички тези нехристиянски писания са развития в невярно направление. Всички те започват с някакви проблясъци на истинската светлина, но завършват в пълен мрак. Дори случайният наблюдател

скоро открива, че Библията е напълно различна. Тя е единствената Книга, която предлага на хората изкупление и им посочва изход от лабиринта на терзанията им.

Хиляда и шестстотин години са били необходими, за да бъде написана Библията. Тя е дело на повече от тридесет автори, всеки от които е действал като Божи писар. Тези мъже, много от които са били разделени във времето от цели поколения, не са записвали просто своите мисли или надежди. Те са представлявали нещо като проводници на Божията диктовка, писали са, както Той ги е водил. Под Неговото божествено вдъхновение те са били в състояние да разберат великите и вечни истини и да ги запишат, така че те да станат достояние и на други хора.

В течение на тези хиляда и шестстотин години шестдесет и шестте книги на Библията са били написани от мъже, говорещи на различни езици и принадлежащи към различни времена и страни, но посланието, което всички те са изразили, е едно и също. Когато компетентните учени събрали множеството стари ръкописи, написани на еврейски, арамейски и гръцки езици, и ги превели на един съвременен език, установили, че Божиите обещания, отразени в тях, навсякъде съвпадат. Великата вест от Бога към човечите не се е променила. Ако днес прочетем тези неподвластни на времето думи, ще открием, че законите относно начина на живот, така, както са предадени от старите автори, са актуални и необходими за нас също толкова, колкото са били и за хората от времето на Исус.

Затова не е чудно, че Библията винаги е била смятана за най-значителната и важна книга на света. Тя остава ненадмината с мъдростта, поетичната красота и простотата на своите разкази и пророчества. Критиците на Библията, които твърдят, че тя е пълна с митове, измислици и неизпълнени обещания, в крайна сметка са принудени да признаят, че проблемите са у тях, а не у нея. Някои по-основни и съвестни проучвания установяват, че привидните противоречия се дължат по-скоро на неточни преводи, а не са Божии противоречия. Човекът трябва да бъде коригиран, а не Библията.

При все това много от така наречените образовани хора имат навика да се надсмиват над Библията и да гледат на нея като на събираща прах ненужна вещ, а не като на живо Божие слово. Когато едно малко момиченце било запитано от своя пастор дали знае какво съдържа Библията, то с гордост отговорило, че знае всичко, което е вътре и започнало да изброява: снимката на приятеля на сестра му, любимата рецепта на майка му, една къдрица от бебешката косичка на малкото братче и гаранционната разписка за татовия часовник. Много семейства използват Библията като сигурно място за съхранение на стари спомени, писма и сухи цветя, без да се интересуват от нейното съдържание, като по този начин се лишават от възможността да усетят подкрепата и сигурността, които Бог им предлага чрез нея. Но това отношение към Библията вече се променя, и то все по-бързо. Животът сам отхвърля всички заблуди и напразни надежди, всички фалшиви обещания, дадени от човек на човека. Когато уплашените ни очи дирят нещо сигурно, истинно и трайно, ние се обръщаме към тази стара Книга, която от столетия насам е давала на милиони хора по света утеха, сила, освобождение и спасение.

Днес хората отново откриват“ Библията, избърсват праха от старите си екземпляри, или си купуват нови. Простичките, познати, но почти забравени думи звучат толкова съвременно, като че ли са писани вчера. Това се дължи на факта, че Библията съдържа цялата мъдрост, от която човек се нуждае, за да осъществи копнежите на сърцето си и да разреши проблемите си. Тя е архитектурният план, който Бог ни предлага за постройката на нашия живот.

В нашата страна, както и във всички останали, съществува един друг основен документ, който всички ценят и зачитат. У нас той е бил създаден преди близо сто и

петдесет години след продължителна работа върху многобройните му постановления, след което е бил изпратен за потвърждение във всички тринадесет щата. Мъжете, които са създали нашата конституция, са съзнавали, че пишат основния закон за една страна от свободни хора. Но тези хора могат да бъдат свободни и независими само когато всеки от тях познава и спазва закона, знае своите права, привилегии, но и отговорности; когато всички се изправят пред съда като равноправни; когато и самият съд е строго подчинен на закона.

Скоро всички започнаха да разбират, че ако знаят закона и живеят според него, те могат да бъдат наистина свободни. Човек можеше да знае къде се намира. Той имаше конституционни права и конституционни задължения. Ако ги пренебрегнеше, някой друг щеше да пострада. Последствията от човешките действия в правно отношение бяха ясни.

Така, както една страна израства и напредва в рамките на своята конституция, така и християнството се развива и процъфтява на основата на законите, изложени в Библията. Както конституцията е замислена да третира еднакво всички хора, които живеят под нея, така и Библията стои като висшата Конституция за цялото човечество. Нейните закони са валидни по един и същи начин за всички, които я признават, без изключения или специални тълкувания.

Както Конституцията е най-висшият закон на една страна, така и Библията е върховният Божи закон. Защото в нея Бог е положил духовните си закони. В Библията Той изрича вечните Си обещания и излага Своя план за изкупление на човешките грехове.

В чудесата на природата ние откриваме Божиите закони в действие. Кой не е вдигал поглед към звездите в безоблачна нощ и не се е възхищавал от величието на творението? Чие сърце не се е разтуптявало по-силно през пролетта, когато цялата природа се събужда за нов живот и всичко живо се зарежда с енергия? В красотата и многообразието около себе си съзираме Божията сила и безпогрешната точност на Божия план. Природата обаче не ни казва нищо за Божията любов или милост. В нея не можем да намерим обещание за вечното си изкупление.

Нашата съвест също ни говори в най-вътрешното ни същество за Божието присъствие и за разликата между добро и зло. Но нейното послание също е ограничено. Единствено Библията съдържа ясното и недвусмислено послание, на което се гради цялото истинско християнство.

Всички учения и принципи на християнството се съдържат в Библията и истинският християнин не отрича и не пренебрегва нито едно от тях, нито пък се опитва да добави нещо към Божието Слово. За разлика от всяка конституция, която се поправя от време на време, Библията не се нуждае от корекции, защото тя е Божието слово. Ние истински вярваме, че хората, писали Библията, са били изцяло водени от Светия Дух, както в мислите си, така и в подбора на изразните средства. Апостол Петър казва: „Защото никога не е идвало пророчество от волята на човека, а светите Божии човеци са говорили, движени от Святия Дух.“ (2 Петрово 1:21) Апостол Павел говори за същото: „Цялото Писание е боговдъхновено и полезно за поука, за изобличение, за поправяне, за наставление в правдата, за да бъде Божият човек усъвършенстван, съвършено подготвен за всяко добро дело.“ (2 Тимотей 3:16—17)

Излагайки своето истинно послание авторите на Библията никога не са се опитвали да пренебрегнат или разкрасят действителния живот. Греховете, както на обикновените, така и на великите хора, са предадени обективно и чистосърдечно. Слабостите на човешката природа не са прикрити, а животът в библейските времена е записан такъв, какъвто е бил. Удивително е, че животът и мотивите, които са ръководелни постъпките на тези хора, и днес изглеждат така актуални! Библията е като

огледало, в което се отразяват нашите собствени умове и сърца — цялата ни гордост и предразсъдъци, грешки и слабости, грехове и грижи. Истината е една и тя е вечна. Тя не се променя в различните епохи, географски области, или народи. Хората могат да бъдат различни, да мислят различно, да имат различни обичаи и морални закони, но голямата, валидна за всички истина остава неизменна през вековете.

Предметът на Библията е вестта за Исус Христос, нашия Спасител, това е историята на изкуплението. Задълбочени изследвания са проследили историята на Исус Христос до самото начало на Стария Завет, защото Той е същинската тема както на Стария, така и на Новия Завет.

В първата книга, Битие, Той се явява като *семето на жената*.

Във втората, Изход, Той е *пасхалното агне*.

В Левит е *изкупителната жертва*.

В Числа е *разбитата скала*.

Във Второзаконие Той е *Пророкът*.

В Исус Навиев е *Военачалникът на Господните войнства*.

В Съдии — *Освободителят*.

В Рут — *небесният Сродник*.

В шестте книги на царете и летописите — *обещаният Цар*.

В Неемия — *Възстановителят на нацията*.

В Естир — *Застъпникът*.

В Йов Той е *моят Изкупител*.

В Псалмите Той е *Всичко във Всичко*.

В Соломоновите притчи — *моят Образец*.

В Екlesiаст е *моята Цел*.

В Соломоновата Песен на песните — *моята Радост и Пълнота*.

В Пророците Той е *идецията Княз на мира*.

В Евангелията Той е *Христос, дошъл да търси и спасява*.

В Деянията на апостолите е *Христос, възкръсналият*.

В Посланията — *Христос отдясно на Отца*.

В Откровението — *Христос, Идващият Цар*.

Това е вечната вест на Библията. Тя е историята на живота, на мира, на вечността и на небето. Библията няма скрити намерения и затова не се нуждае от специално тълкуване. За всяко живо същество тя носи единствената по рода си ясна и смела вест — вестта за Исус Христос и Неговото предложение за мир с Бога.

Един ден Исус седял със своите ученици на един хълм, близо до Капернаум в Палестина. Те били насядали около Него: може би Петър от едната му страна, а Йоан — от другата. Навярно Исус ги е гледал тихо и нежно, както любящ родител гледа своите деца — Той обича всяко по специален начин и чрез този поглед всяко дете се чувства неповторимо и различно, скъпоценно и важно. Така трябва да е обичал Исус Своите ученици.

Навярно малката група се е смирила под този завладяващ любящ поглед. Всички са утихнали в усещането, че ще чуят нещо съдбоносно, нещо, което трябва да запомнят и да предадат на останалите хора по целия свят, на тези, които нямат привилегията да присъстват сред тях и да го научат от самия Учител.

И там, на планината, под сребристо-зелените листа на маслиновото дърво, Исус изнася най-великата проповед, която човешки уши някога са чували — Той разкрива същността на християнския начин на живот. Когато привършва, сред учениците Му цари свято мълчание. Те “се чудят на учението Му, защото ги поучава като един, който има власт, а не като техните книжници.” (Матей 7:28—29)

Наистина, Той учеше с власт, с властта на Самия Бог, и правилата, които даваше, бяха Божиите правила, онези, които всеки християнин с надежда за спасение в сърцето си, трябва да следва.

Ако нямате у дома си Библия, още сега излезте и си намерете. Изберете такава, която ще ви служи най-добре — да ви е удобна като големина и шрифт. Започнете да четете и открийте за себе си причината, поради която тази Книга е издържала изпитанието на времето, откликвайки на всяка човешка потребност, укрепвайки вярата и силата, които тласкат човечеството да върви напред.

Ако от дълго време сте били разделени с Библията, най-добре ще бъде да подновите познанството си чрез евангелието от Йоан. То е написано най-ясно и просто, като същевременно е и една от най-сериозните и задълбочени книги на Библията. Неговата цел е да покаже начина на спасението и причината, поради която то е необходимо. Така това евангелие задоволява както въпросите на интелекта, така и копнежа на сърцето.

След книгата на Йоан е добре да прочетете евангелието, както го предават Марк, Лука и Матей. Трябва да се отбележи, че въпреки големите различия в личността на авторите и техния стил на писане, историята, която е разказана в отделните книги, е една и съща — това е вечната история на изкуплението чрез Иисус. Четейки, вие сами ще усетите силата на мощната всемирна истина, която се съдържа в цялото евангелско учение, и ще разберете смисъла на думите на апостол Павел: „Иисус Христос е същият вчера, днес и вовеки.“ (Евреи 13:8)

След като сте прочели всяко евангелие поотделно, започнете да четете Новия Завет отначало и прочетете подред всичките му книги. Това ще ви вдъхне желание да се обърнете и към останалите текстове от Библията, която скоро ще се превърне за вас в незаменим извор на вдъхновение, практически съветник и водител, в сборник от безценни съвети, във важна част от ежедневието ви.

Познаването на Библията е много съществено за един пълноценен и богат живот. Защото думите на тази Книга притежават невероятната способност да намират липсващите парченца, да запълват белите полета, да възстановяват прекъснатите връзки, да възвръщат свежестта на потъмнелите цветове на нашия живот. Научете се да решавате всеки свой проблем с помощта на Библията — на нейните страници можете да откриете отговора на всичките си въпроси.

Освен всичко това обаче Библията на първо място е откровение на съществуването на Бога. Философи от всички епохи са се сблъскали с проблема за Върховното Същество. Какво е То, кое е? Дали е личност и дали се интересува от мен? Къде се намира? Ако Го има, как мога аз да Го позная? Тези и хиляди други въпроси, засягащи Бога, имат своя отговор в святата книга, която наричаме Библия.

III глава

БОГ

„Можеш ли да издириш Всемогъщия напълно?“

Йов 11:7

Кой е Бог? Как изглежда? Как можем да се убедим в Неговото съществуване? Къде е началото Му? Можем ли да Го познаем?

Всички ние или гласно, или поне мислено сме си задавали тези въпроси, защото не е възможно да наблюдаваме света около себе си, без да се удивляваме от начина, по който той е сътворен. Ние ежедневно се изправяме пред чудото и тайните на живота и смъртта, пред великолепието на цъфналите дървета, пред блясъка на звездното небе, пред величието на планините и моретата. Кой е създал всичко това? Кой е измислил гравитацията, благодарение на която всяко нещо стои на мястото си? Кой е узаконил неизменното редуване на деня и нощта, на годишните времена?

Всички тези въпроси ни насочват към мисълта, че зад всичко стои делото на един върховен Творец. Както например часовникът има свой създател, така и нашият прецизно устроен всемир има своя велик Конструктор. Наричаме го Бог. От най-ранно детство сме свикнали да чуваме и произнасяме това име. Библията обяснява, че Богът, за когото говорим, Богът, на когото говорим, когото възпяваме, от когото се излива всяко благословение, е същият, който е създал този свят и ни е поставил в него.

Ще попитате кой е Той, къде е? Всички ние знаем името Му, призоваваме Го в часовете на най-силните си тревоги и изпитания. Мнозина от нас се стараят да запълнят с мисълта за Бога всеки свой буден миг. Други заявяват, че не вярват в Него и че Той не съществува. Има и такива, които казват: „Обясни ми Го, и може би и аз ще Го приема.“

Ако и вие сте сред тях, ако през целия си живот сте слушали за Бога, но сте очаквали някой да ви Го „обясни“, преди да повярвате в Него, нека заедно се обърнем към Библията и да видим какво ни казва тя.

В това съдбовно време всеки би трябвало да потърси отговор на въпроса: „Какъв е Бог?“ Всеки би трябвало да си зададе този въпрос и да бъде сигурен, че отговорът, който ще намери, ще бъде правилният. Всеки би трябвало да разбере без сянка на съмнение точно какъв е Бог и какво може да извърши Той.

Незнанието по отношение на Бога и съпротивата на хората да Му се подчиняват са първопричината за всички техни лутания и проблеми. Неяснотата относно Божия план доведе света до хаос. Нежеланието ни да узнаем Божите закони и да ги следваме натовари душите ни с тежко бреме. Защо тогава не се опитаме, доколкото можем, да научим всичко за Бога?

Откъде обаче да почерпим това знание? Дали някой измежду нас може да ни каже истината — та нали всички ние сме еднакви, смъртни същества? Упълномощил ли е Бог някого тук, на земята, да ни говори от Негово име и за Него? Не! Единственият, който можеше да го стори, живя преди 2000 години и ние Го разпознахме на кръст! Как тогава можем да разберем?

Ако се обърнем към учените с въпросите за Бога, много от тях ще ни кажат, че Бог е израз на всичко, което срещаме в природата и живота, че всяко живо същество е единосьщно с Бога, че самият живот е израз на божественото естество. Те ще ни кажат, че можем да разпознаем Бога както в най-нищожната водна капчица, така и във величествената небесна дъга.

Попитайте някой философ, и той ще ви каже, че Бог е първоначалната и неизмерима сила зад цялото творение, че е движещата сила на всички светове, Силата без начало и без край, че всеки елемент от живота и всяка красота около нас са проявления на Неговото могъщество, идващи като безкраен поток от първичната сила и вливащи се отново в нея.

Продължавайте да питате, и ще ви кажат, че Бог е абсолютен, че Той е всичко във всичко и че никой не може да узнае повече за Него. Има различни обяснения за Бога. Всяка раса, всеки народ, всяко семейство, всеки индивид са се опитвали да обяснят онова възвишено същество зад всемира. Човеците от всички времена са се мъчили да открият Създателя, чието дело са видели, но чиято личност не познават. Коя

от всички тези разнообразни теории да възприемем? На кого от всички тези самопровъзгласили се авторитети да повярваме?

Както вече видяхме в предишната глава, Бог сам ни се е разкрил в книгата, която наричаме Библия. Ако повярваме, че Библията е откровението на Бога, търсенията на ума ни ще бъдат вече напълно задоволени, а сърцето ни — изпълнено. Можем да бъдем уверени, че тази книга ни дава точния отговор и правилния път за разбирането на Бога, на Неговото истинско естество. Бог се открива в Библията по стотици начини и ако я четем грижливо и редовно, както ежедневния си вестник, ще бъдем така добре информирани за Него, както за последните политически или спортни събития!

Божие откровение се проявява в безброй форми, които биха могли да запълнят цели томове, така както шлифованият диамант има множество блестящи повърхности. В този ограничен обем ние можем да обхванем четири от тях, които са най-значителните, и които трябва винаги да помним.

- Първо: Библията казва, че Бог е *Дух*.

Когато Исус говори с жената при кладенеца в Сихар, Той ясно и недвусмислено казва за Бога: „Бог е Дух.“ (Йоан 4:24)

Какво си помисляте, когато чуete думата дух? Каква представа се поражда в съзнанието ви? Дали за някакво неясно облаче мъгла, което се носи из въздуха, или за нещо, което плаши децата ни нощем? Дали духът е едно безформено нищо и дали това е имал предвид Исус, когато е казал: „Бог е Дух“?

Ако искаме да разберем истинското значение, което Исус влага в тази дума, трябва отново да се обърнем към Библията, и по-точно към онзи пасаж, в който Той след възкресението Си казва: „Попипайте Ме и вижте, защото духът няма плът и кости, както виждате, че Аз имам.“ (Лука 24:39)

Оттук недвусмислено личи, че духът е безтелесен. Той е противоположност на тялото. При все това обаче той има същност и сила. За нас това е мъчно разбираемо, защото се опитваме да го схванем с нашия краен, телесно ограничен разум.

Като човешки същества, загубили неограничения поглед, който Бог първоначално е дал на творенията си, ние не можем да схванем силата и величието на духа, който е далеч извън нас. Срещайки се с думата „дух“, ние си представяме нещо близко до нашето обкръжение, опитваме се да го вкараме в ограничения си умствен кръгзор. Това е все едно да се опитаме да опишем неповторимия шум, необятност и величественост на морето на човек, който никога не е виждал вода, по-голяма от кална локва. Гледайки само към едно плитко и зеленясало блато, нима можем да си представим безмерните дълбини, тайнствения живот, разбиващата се в скалите мощ, безкрайния шум на морето, страховитата ярост на неговата буря или с нищо несравнимата красота на неговата тишина? Как някой, който е виждал само кални локви, ще разбере за какво му говорите? Какви думи ще използвате, за да му предадете пълното усещане за удивителното море? Как ще го убедите, че такова чудо наистина съществува?

По същия начин за нас е безкрайно трудно да разберем думите на Исус: „Бог е Дух“. Исус знаеше какво е дух. Неговият ум не беше ограничен като нашия. Очите Му не бяха приковани върху калната локва на живота. Той познаваше напълно безграничните сфери на духа и дойде на земята, за да ни даде поне някакво разбиране за неговите чудеса, неговата утеха и неговия мир.

Знаем, че духът не е нещо обвързано с тяло. Той не е променлив като тялото. В този смисъл „Бог е Дух“ означава, че Той не е обвързан с някакво тяло или фигура. Той не познава граници и е напълно неизмерим и невидим за нашите очи, които могат да възприемат само физическите неща. Библията ни казва, че Бог, понеже е безграничен, може да бъде едновременно навсякъде, да чува всичко, да вижда и да знае всичко.

Това е извън човешките възможности и затова, мислейки за Бога, човек Го принизява до собствените си ограничени представи. Ние отричаме способността на Бога да върши неща, които ние не можем да вършим. Приличаме на оня човек, който не бил виждал океана, но много слушал за него, и когато най-сетне се озовал на брега му, загребал вода със шепата си, стиснал я и възкликнал: „Ето, най-сетне взех океана в ръката си, притежавам го!“ Наистина, той притежава част от него, но в същия миг много други хора на съвсем други места могат също да стискат по няколко капки в ръката си и да ги наричат своя собственост. Милиони човеци по света могат да черпят вода от океана колкото си поискат, но от това той няма да намалее, ще си остане същият. Мощта и силата му ще бъдат непроменени, животът в неведомите му дълбини ще си продължава, въпреки че океанът е задоволил нуждите на всеки отделен човек, застанал с протегнати ръце по всичките му брегове.

Така е и с Бога. Той може да присъства едновременно навсякъде, да чува молитвите на всички, които Го призовават в името на Христос, да върши велики чудеса, да държи планетите и звездите на местата им, да дава растеж на растенията, да дава дихание на всяко живо същество. За Бога няма граници. Няма граница за Неговата мъдрост. Няма граница за Неговата сила. Няма граница за неговата любов. Няма граница за неговата милост.

Ако досега сте имали някаква ограничена представа за Бога, откажете се от нея! Не се опитвайте да Го вметите в рамките само на едно място, или сфера на присъствие и дейност. Не бихте се опитали да ограничите океана. Не бихте дръзнали да се опитате да измените движението на Луната или да спрете въртенето на Земята. А колко несравнимо по-наивно и глупаво е да се опитвате да ограничите Бога, който е създал и управлява всички тези чудеса!

За много неща съм завинаги благодарен на майка си, но едно от най-трайните благословения, които съм получил чрез нея, е че още на десетгодишна възраст тя ме научи, че Бог е Дух, безкраен, вечен и неизменим. Това определение за Бога запазих през целия си живот, а когато човек знае в сърцето си, че Бог е безкраен, вечен и неизменим Дух, това му помага да преодолее изкушението да Го ограничава. Това помага да се преодолеят всички съмнения в способностите на Бога да извърши неща, които вие сами не можете да извършите.

Някои хора се съмняват, че Библията е истинното Слово на Бога, понеже не са склонни да припишат на Бога нищо, което за самите тях е невъзможно. Ако имате някакви съмнения относно боговдъхновеността на Библията, върнете се и се опитайте да я погледнете по друг начин — с погледа на човек, който през целия си живот се е взирал в една мръсна локва и сега за пръв път се изправя пред величествената гледка на океана! Може би точно сега за пръв път виждате мъничка частица от неограничената Божия сила. Може би чак сега започвате малко да го разбирате, такъв, какъвто е в действителност. Защото, щом Бог е Дух, както казва Исус, не съществуват вече никакви загадки на провидението, никакви съмнения относно пълната Му власт в човешките работи, нито в това, че Той е вдъхновявал хората, написали Библията. Всичко ще дойде на истинското си място, когато разберете кой и какъв е Бог в действителност.

• Второ: Библията Го разкрива като *Личност*.

Навсякъде в Библията се срещат изрази като: Бог обича, Бог каза, Бог направи. Това значи, че на Бога е присъщо всичко, характерно за една личност. Личността чувства, мисли, желае, притежава определена индивидуалност.

Тук, на земята, личността се помества в тяло. Смъртният ни ум не може да си представи личност, която не е изявена в плът и кости. Ние знаем обаче, че нашата личност не винаги ще бъде облечена в тялото, което сега обитава. Знаем, че в момента

на смъртта тя ще го напусне, за да се отправи по пътя, който я очаква. Знаем всичко това, но пак мъчно го осъзнаваме и приемаме. Какво откровение би било, ако всички можехме да разберем, че личността не бива да се идентифицира с определено физическо същество. Бог не притежава тяло, и въпреки това е Личност: Той мисли, Той чувства, Той обича, Той прощава, Той ни съчувства, Той носи нашите скърби и болки.

• Трето: Библията твърди, че Бог е не само Дух и Личност, но и едно *свато и справедливо* същество.

От първата книга, Битие, до последната, Откровението на Йоан, Бог се изявява като свят Бог. Той е напълно съвършен и абсолютен във всяка подробност. Той е твърде свят, за да се докосне до грешния човек, твърде свят за да търпи греховния живот. Той е свят и съвършен Бог.

Ако имахме действителна представа за величествената Му правда, колко по-различно бихме живели — и като отделни хора, и като цели народи! Ако можехме изведнъж да видим огромната пропаст, която разделя несправедния човек от Божията съвършена праведност, светът би се променил веднага! Свещеното писание казва за Него, че Той е светлината, в която няма никаква тъмнина — единственото висше същество без недостатък и без петно.

Това е още едно нещо, което несъвършеният човек трудно разбира. Ние, които постоянно правим грешки и изобилстваме от слабости, едва ли можем да си представим възвишената Божия святост. Трябва обаче да я признаем, ако искаме да разберем Библията и извлечем полза от нея.

Навсякъде в Свещеното Писание изрично се говори за пропастта, която дели несъвършения човек от съвършения Бог. Виждаме я в разделението на скинията и храма на свято и пресвято място. За нея се загатва и чрез жертвата, която трябва да се принесе, когато някой грешник пожелае да се приближи до Бога, както и чрез необходимостта от специалното посредничество между Бога и човека, осъществявано от свещениците. Тя се подчертава изрично и в законите от книгата Левит, отнасящи се за нечистотата. Проявява се и в множеството празници на Израил и в изолацията на Израил в Палестина. Божията святост определя всички останали божествени принципи.

Свещеното Писание заявява, че престолът на Бога е установен върху основата на Неговата Святост. Тази Святост, която човек не притежава, е причината за пропастта между Бога и непокаялия се грешник. Библията ни казва, че нашите неправди ни разделят от Бога, и то така пълно, че лицето Му остава скрито за нас и Той не ни чува, когато Го призоваваме.

Бог е прекалено чист, за да може да гледа с одобрение на злото. Той е прекалено свят, за да има какъвто и да било досег с греха. Преди грехът да влезе в човешкия род, Бог и човекът са можели да общуват един с друг. Сега това общение е прекъснато и всяка връзка помежду им е невъзможна, освен чрез Исус Христос. Само чрез Исус човек може да възстанови разрушеното си отношение с Бога.

Човек сам по себе си е грешник, безсилен да промени този факт, безсилен да докосне чистия слух на Бога със своя грешен език. Човекът щеше да остане завинаги погинал, ако Бог в Своята съвършена милост не беше изпратил Своя Син на земята, за да стане мост над пропастта.

Божията святост е причината за смъртта на Исус. Тя изисква най-строгото наказание за греха и Божията любов определи Исус Христос да понесе това наказание, като по този начин изкупи греховете на човека. Богът, когото почитаме, е свят, чист и справедлив Бог; Той изпрати при нас единствения Си Син, за да направи възможен нашия достъп до Себе Си. Ако пренебрегнем помощта Му, ако откажем да следваме законите, които ни е дал, ние не ще можем да искаме от Него милост, когато получим наказанието, което заслужаваме.

• Четвърто: Бог е *любов*.

Смисълът на това твърдение (Йоан 4:8), както и на предишните, не може да бъде разбран без да се чете Библията.

Самите ние не винаги знаем какво изразяваме с думи като „любов“, или „обичам“. С тях обикновено доста се злоупотребява. Използваме ги, за да опишем както най-низките, така и най-възвишените човешки отношения. Казваме, че обичаме да пътуваме, или че обичаме някое ядене. Казваме дори, че обичаме ближния си. В повечето случаи обаче това си остава само дума, която нищо не означава. Затова не е чудно, че нямаме твърде ясна представа за това, което Библията има предвид, когато казва: „Бог е любов“.

Не бива да правим грешката да мислим, че щом Бог е любов, всичко ще бъде спокойно, хубаво и приятно и никой няма да бъде наказван за греховете си. Божията святост изисква всеки грях да бъде наказан, но Божията любов промисля плана и начина за изкуплението на грешника. Тя предвиди кръста на Исус, чрез който човекът може да получи опрощение и очистване. Точно Божията любов изпрати Исус Христос на кръста.

Никога не се съмнявайте във великата Божия любов, защото тя е също така неизменима същност на Бога, както и Неговата святост. Бог ви обича, колкото и черни да са греховете ви. Ако Божията любов не съществуваше, никой от нас никога не би имал никаква надежда за бъдещия си живот. Но Бог е любов! И Неговата любов към нас е вечна! „Бог доказва Своята любов към нас в това, че когато бяхме още грешници, Христос умря за нас.“ (Римляни 5:8)

Обещанията за Божията любов и опрощение са толкова действителни и сигурни, колкото човешките думи могат да го изразят. Но както морето може да се усети и разбере истински едва когато се види, така и Божията любов не може да се почувства, докато човек не я приеме действително. Докато не постигнете истински мир с Бога, никакви описания на чудесата Му няма да бъдат достатъчно красноречиви за вас.

Това не е нещо, което може да се разбере с човешкия разум. Той е много ограничен, за да обхване нещо толкова велико като Божията любов. Нашият разум е безсилен пред много неща: ние не се опитваме да разберем как една черна крава може да пасе зелена трева и да дава бяло мляко, но въпреки това пием мляко. Умът ни не може да обясни всички сложни процеси, които се извършват, когато от малкото семенце един ден израства растение, на което зреят огромни зелени дини — но ги ядем с удоволствие. Умът ни не може да обясни електричеството, благодарение на чиято светлина може би четете в този момент, но знаем, че го има и се възползваме от него.

Трябва да приемете Бога с вяра, с вяра в Неговия Син, Господ Исус Христос. И когато това стане, съмненията ви ще изчезнат. Няма да има повече нужда да се питате дали Бог е в сърцето ви, или не, вие ще знаете, че е там.

Когато някой ме попита как мога да бъда така сигурен за това кой и какъв е Бог в действителност, аз си спомням случката с момченцето и хвърчилото: Бил великолепен ден за пускане на хвърчила — имало тих ветреца и по небето плували бели купести облаци. Хвърчилото се издигало, докато най-последно съвсем изчезнало зад облаци. „Какво правиш?“ — попитал един човек момченцето. „Държа хвърчило“ — отвърнало то. „Държиш хвърчило? Как можеш да бъдеш сигурен? Та ти не можеш да го видиш!“ „Да наистина.“ — рекло момченцето — „Не мога да го видя, но винаги щом усетя и най-малкото дръпване на концата, знам със сигурност, че то е там!“ — и посочило нагоре към небето.

Не се доверявайте на ничии думи за Бога. Открийте Го за себе си, и тогава от чудния, топъл трепет на нежните струни на сърцето си, ще знаете, че Той е там *със сигурност*.

IV глава

ГРЯХ

„Всички съгрешиха и са лишени от Божията слава.“

Римляни 3:23

Ако Бог е справедливо и любящо същество, защо тогава има толкова много зло, страдания и скръб? Откъде се е появила цялата тази омраза и враждебност? Защо сме си направили фалшиви идоли? Защо се кланяме пред олтарите на войната, на алчността и себелюбието? Защо човешкият род, който Бог е създал по подобие на собствения Си образ, е потънал тъй дълбоко в развалата, че се е наложило да бъдат написани десетте Божии заповеди? Защо Бог е трябвало да изпрати собствения Си Син да ни спаси? Защо Божиите създания са потънали в срамни удоволствия и зло?

За да си отговорим на тези въпроси, за да разберем защо народ се изправя срещу народ, защо се разделят семейства, защо вестниците са пълни с информация за жестокости, подлости и омраза, трябва да се върнем към началото, към първите глави на Библията, към разказа за Адам.

Някои хора твърдят, че добре познатата ни история за сътворението е само един мит, само начин да се обясни на децата един въпрос, който няма отговор. Но не е така. Библията ни казва точно какво е станало в началото и защо оттогава човек непрестанно върви по пътя на самоунищожението.

Бог е създал този свят като едно съвършено цяло — прекрасния, хармоничен свят, който човекът е отхвърлил — съвършения свят, който ние копнеем да намерим отново — светът, който всички ние търсим.

В този съвършен свят Бог е поставил един съвършен човек. Адам е бил съвършен, защото нищо, което Бог прави, не може да бъде несъвършено. И на него Бог е дал Своя най-скъпоценен дар — свободата. Бог е подарил на човека правото на свободен избор.

Първият човек не е бил пещерен човек — не е бил някакво диво, ръмжащо и космат горско същество, борещо се да устои на опасностите на джунглата и да подчини дивите зверове. Адам е бил създаден съвършен, с напълно развити умствени и физически способности. Той е бил свързан с Бога и е общувал с Него. На него е било отредено да бъде цар на земята и да управлява според Божията воля.

Такъв е бил създаден Адам — съвършеният човек, първият човек и единственото земно същество, на което Бог бе дал неограничения дар на свободата. Адам е имал съвършена свобода — свободата да избира или да отхвърля, свободата да бъде покорен на Бога и на Божиите заповеди, или да им се противопоставя, свободата да направи от себе си щастлив или нещастен човек. Това означава, че свободата сама по себе си не е най-важното нещо в нашия живот, по-важното е как ще я използваме — от това зависи дали ще бъдем в мир със себе си и с Бога.

Това е същината на проблема, защото свободата открива пред човека повече от една възможност. Тя е безсмислена, ако има само един път, по който може да се тръгне. Свободата включва в себе си възможността да избираш, сам да определяш постъпките си.

Всички ние познаваме хора, които са честни не толкова по собствен избор, а просто защото нямат възможността да бъдат нечестни. Други се гордеят с това, че са добри, но всъщност те са принудени от начина си на живот и обкръжението си да не бъдат зли. Не можеш да считаеш за собствена заслуга това, че не си се поддал на изкушението, ако никога не си срещнал никакво изкушение.

Бог не ограничи Адам по този начин. Той му гарантира свободата на избор и му даде възможност да я упражни. Тъй като Бог не може да направи нищо несъвършено, Той даде на Адам съвършеното средство, за да докаже дали иска да Му служи, или не.

Докато се намираше в Едемската градина, първият човек нямаше грях, невинността му бе неопетнена. Целият всемир се простираше пред него. Още ненаписаната история на човечеството лежеше под ръката му подобно на голям лист от най-чист пергамент, очаквайки той да напише първата глава и с това да определи пътя за всички бъдещи поколения.

Бог бе завършил делото Си. Той бе създал на земята градина, изобилстваща с всичко необходимо за човека. Бе създал един съвършен човек по Свое подобие. Беше му дал ум и душа, и пълната свобода да използва ума си и да разполага с душата си, както желае. След това като мъдър родител Бог изчака да види какъв избор ще направи Неговото дете.

Това беше моментът на изпита, моментът, в който Адам трябваше да използва свободната си воля, за да избере верния или погрешния път — да го избере, защото го желае, а не защото това е единствената възможност.

И той направи своя избор, понесе последствията му и стана образец, който цялото човечество щеше да последва. “Чрез едно прегрешение дойде осъждането на всички човеци...” (Римляни 5:18)

Адам бе началото на човечеството, той бе като бликнал от земята кристален извор, на който бе дадена възможността да избере дали да стане бистра река, течаща през красиви плодородни поля, или мръсен поток, разбиващ се в мрачни скали и клокочещ през тъмни проломи — студен и безжизнен, неспособен да донесе радост и плодородие на земята около себе си. Бог не може да бъде упрекнат за трагичната бъркотия, в която светът се озова. Грешката е в Адам, в погрешния избор, който той направи, като послуша лъжите на изкусителя, вместо Божията истина! От този ден нататък историята на човечеството е история на напразните усилия на човека да възстанови онова, което е имал преди момента на фаталния избор и е изгубил чрез падението на Адам!

Може би ще възкликнете: „Но това е несправедливо. Защо да страдаме днес заради това, че първият човек в ония далечни времена е съгрешил? Нима човечеството не се е реабилитирало през изтеклите години? Защо трябва да продължаваме да бъдем наказвани всеки ден?“

Нека се върнем отново към примера за потока — онзи студен, кален поток, течащ на дъното на дълбоката, пуста пропаст. Защо той не се върне назад към топлите, красиви поля, простиращи се горе? Защо не напусне мрачното си корито и не се превърне отново в щастливата пенлива рекичка, която е бил, когато е избликнал от земята?

Не го прави, защото *не може*. Той няма в себе си силата да извърши нещо различно от онова, което е вършил винаги. Веднъж сгромолясал се надолу по стръмните брегове в мрака, той не може отново да се издигне към светлината на слънчевата земя горе.

Разбира се, има начин това да стане, но реката не го знае, тя сама не може да го разбере.

Има един чуден начин, който е винаги на разположение, за да извади реката на човечеството от мизерията и отново да я насочи в топлата долина на мира. Тя обаче не го вижда или не му обръща внимание. Чувствайки, че не е по силите да промени нещо, тя продължава да тече по своя измамен път, докато най-сетне се изгуби в океана на разрушението.

Историята с потока е човешката история от Адамово време насам, която лъкатуши и се извива и все по-стремително се спуска към ужасяващия мрак. Въпреки че издигаме глас и зовем за помощ, ние, точно като Адам, продължаваме съзнателно да избираме погрешния път. В отчаянието си се обръщаме против Бога и Го упрекваме за своите страдания. Поставяме под съмнение мъдростта на преценките Му, Неговата милост и любов.

Ние забравяме, че Адам е глава на човечеството, точно така както президентът е глава на държавата. Чрез своите действия държавният глава представя целия народ. Когато президентът вземе решение, то се счита за решение на целия народ.

Адам е главата, представителят на цялото човечество. Когато той се провали, поддаде се на изкушението и падна в грях, всички още неродени поколения паднаха заедно с него. Библията ясно казва, че последствията от греха на Адам ще тегнат над всеки един от неговите потомци. Всички ние много добре разбираме горчивата истина на онзи пасаж от Библията в Битие 3:17-19, рисуващ трагичното отражение на Адамовото деяние върху нашия живот: „Проклетата да бъде земята поради тебе; със скръб ще се прехранваш от нея през всичките дни на живота си. Тръни и бодили ще ти ражда и ти ще ядеш полската трева. С пот на лицето си ще ядеш хляб, докато се върнеш в земята, защото от нея си взет; понеже си пръст в пръстта ще се върнеш.“

А на Ева Бог казва: “Ще преумножа скръбта ти в бременността, в болки ще раждаш чада и към мъжа ти ще бъде желанието ти, и той ще те владее.” (Битие 3:16)

С други думи, поради греха на Адам, на земята, която някога е раждала само полезни и хранителни растения, сега виреят и много плевели и паразити. Човекът, за когото някога е било достатъчно само да протегне ръка за храната си, който не се е нуждаел от облекло и покрив, днес е принуден да се труди непрестанно, за да осигури всичко необходимо за себе си и семейството си. Жената, някога най-безгрижното същество, сега е обременена с грижи и страдания. Хората днес са наказани с духовна и физическа смърт.

Чрез Адам грехът влезе в човешкия род и оттогава човечеството безуспешно се опитва да се освободи от него. Библията казва, че преди грехопадението Бог е предупредил Адам, че ако яде от дървото за познаване на доброто и злото, ще умре. Господ е заръчал на Адам и Ева да се плодят и умножават, и да напълнят земята. Но при все че първоначално са били създадени по Неговия образ и подобие, след грехопадението те вече създават деца по свое собствено подобие. Така Каин и Авел наследяват от родителите си смъртоносната болест на греха и оттогава тя преминава във всяко следващо поколение. Ние всички сме грешници по наследство — колкото и да опитваме, не можем да избягаме от природата си. Направихме вече всичко, което е по силите ни, за да си възвърнем онова, което Адам загуби, да се освободим от бремето на греха и развалата. Опитахме с всички възможни средства — възпитание, философия, религия, политически и обществени механизми. С ограничените си от греха умове се мъчехме да постигнем неща, непосилни за нас. Мотивите ни бяха добри и усилията ни похвални, но се оказаха напразни — ние си останахме все така далеч от целта. Цялото ни познание и развитие, всички наши открития, всичките ни амбициозни планове ни придвижваха мъничко напред, като че ли само за да ни покажат колко сме безпомощни, когато след това отново се сгромоляσαμε там, откъдето сме тръгнали. Защото ние продължаваме да повтаряме грешката на Адам; ние все още се опитваме да бъдем

самостоятелни владетели, да царуваме със собствената си сила, вместо да се покорим на Божиите закони.

Преди да обвиним Бога, че е несправедлив или немилостив, затова че е позволил грехът да завладее света, нека погледнем фактите. Бог ни изпрати Своя Син, за да ни покаже пътя за избавление от проблемите и страданията ни. Изпрати Го, за да премине през същите изкушения, на които Адам някога не устоя, и да възтържествува над тях. Сатана изкуши Иисус също както изкуши и Адам. Той Му предложи власт и слава, ако се откаже от Бога, точно както някога предложи на Адам чрез Ева.

Голямата разлика е, че Иисус устоя на изкушението! Когато дяволът Му показа всичките царства на света и Му обеща тяхната слава, ако последва него вместо Бога, Господ Иисус каза: „Махни се, Сатана, защото е писано: „На Господа, твоя Бог, да се покланяш и само на Него да служиш.“ (Матей 4:10) Иисус изцяло възтържествува над изкусителя, с което разкри пред всички народи и всички следващи поколения безгрешното Си естество.

Нашите слабости и грехове са доказателство, че сме истински синове на Адам и следваме неотклонно стъпките му. Ние можем да го проклинаме, но все още му подражаваме!

Всеки ден ние сме подложени на същия изпит, на който бе подложен Адам; всеки ден имаме поводи да избираме между коварните обещания на дявола и истинното Божие слово; имаме шанса да приближим себе си и останалите до онази красива градина на живота, която Адам изгуби.

Ние копнеем за деня, в който разочарованията, болестите и смъртта ще изчезнат. Тази мечта обаче няма изгледи да се осъществи, ако си останем грешни Адамови синове. Трябва нещо да се направи за нашите грехове. В следващите глави ще видим, че Бог се е погрижил да разреши този основен проблем на човечеството.

От самото начало на своята история до настоящия момент човекът с безбожния си стремеж към власт и неотклонното си постоянство да използва дара на своя свободен избор за егоистични цели вече е достигнал до ръба на гибелта. Руините на много култури покриват Земята — няма свидетелство за неспособността на човека да изгради траен световен ред без Бога. Всеки ден се създават нови развалини, нова мизерия, но хората продължават да вървят по гибелния път, който са си избрали.

През цялото това време Бог с неизказаната Си милост гледа всичко това и чака с търпение, което надхвърля всяко човешко разбиране. Той чака и предлага лично спасение и мир на всички, които решат да дойдат при Него. Същият избор, който Бог предостави на Адам, стои и пред нас. Ние все още разполагаме с възможността да го направим. Живеем във време на благодат, когато Бог все още задържа наказанието, което заслужаваме.

Пречка за щастието на хората е грехът. Той е причината човек никога да не може да постигне онова идеално състояние на своя живот, за което бленува. Всеки план, всеки обществен ред, които той изгражда, в края на краищата са осъдени на провал и забвение, защото делата му са извършени в безбожие и неправда. Развалините около нас са красноречиви свидетелства за греха, който изпълва света.

Изглежда, че човек е изгубил от погледа си връзката между причината и следствието, която е валидна за всяко нещо в тази вселена. Резултатите от нашите стремежи и усилия са очевидни и достатъчно красноречиви, но дълбоката, истинска причина за тях като че ли все по-малко се вижда. Може би това е мъглата на модерната философия на „прогреса“, в чийто плен се намираме — капанът, създаден от самите нас — и затова така фанатично се държим за вярата, че човечеството напредва бавно, но сигурно към съвършенството.

Много философи защитават тезата, че настоящата световна трагедия е само временна случайност по пътя на възходящото развитие и правят сравнение с други подобни периоди в човешката история. Опитват се да ни убедят, че страданията, които сега трябва да изживяваме, са само родилните болки по пътя към едно по-добро време. Човечеството се намирало в своята детска възраст и хората все още правели първите си неуверени и залитащи стъпки в „детската градина на историята“, все още далеч от зрелия и разумен живот, който ги очаква в бъдещите столетия.

Библията ясно говори за нещо, което естествените науки не искат да допуснат, а именно, че зад природата стоят един Създател, но и един изкушител. Човек укорява Създателя за това, което е дело на изкушителя. Той забравя, че нашият свят днес не е такъв, какъвто Бог го е сътворил. Бог създаде света добър, но грехът го развали; създаде човека невинен, но грехът проникна в него и го направи порочен. Всяка форма на проявление на злото е последица от първоначалния грях — грехът, който си е останал все същият в човешкото сърце още от момента, в който е влязъл там. Злото е все едно и също, независимо дали става дума за дивака, който причаква с копие в ръка жертвата си някъде в джунглата, или за добре възпитания, цивилизован човек, който полита с изстребител над същата джунгла, за да хвърли бомбите си над някое беззащитно село. Това са двама души, отделени с векове в културно отношение. Единият е много „по-напреднал“, разполага с всичките предимства на човешката цивилизация, докато другият е все още в „примитивно“ състояние. Но въпреки това — наистина ли са толкова различни? Нима и двамата не са подвластни на страха и недоверието към себеподобните си? Нима не се ръководят на първо място от собствените си егоистични интереси за сметка на останалите? Дали бомбата е по-малко жестока и брутална, или е по-цивилизована от голото копие? Можем ли да се надяваме, че вървим към един по-добър свят, когато от зората на човечеството до днес, от най-примитивната до най-напредналата епоха, хората винаги с много по-голяма готовност убиват ближните си отколкото ги обичат?

Цялата мъка, цялата горчивина, цялата жестокост, болка, трагедия, срам на човечеството са събрани в тази единствена дума — грях. Тя не е много популярна, със сигурност не е модерна, но е ужасно истинска дума.

Хората не обичат да им се казва, че са грешници, при все че и техните родители и прародители са били такива. Библията обаче заявява: „Няма разлика; защото всички съгрешиха и са лишени от Божията слава.“ (Римляни 3:22, 23)

Библията твърди, че всеки човек на земята е грешник пред лицето на Бога, затова винаги, когато чуя някой да се опитва да се измъкне от това, си спомням за онзи църковен служител, който дошъл един ден при своя пастор, за да поговори с него за греха. Той му казал: Ние, църковните членове, не бихме искали да говорите толкова много и така открито за греха. Боим се, че нашите младежи, слушайки всичко това, полесно ще станат грешници. Защо не го наричате просто „грешка“ или да казвате, че нашите млади хора често са се провинявали поради заблуждение. Само, моля ви, не споменавайте тъй често думата грях!“ Тогава пасторът отишъл до една висока лавица, смъкнал някакво шише и го показал на посетителя си. На бутилката било написано с големи червени букви: „ОТРОВА. НЕ ПИПАЙ!“ „Какво да сторя според вас?“ — попитал го той. „Мислите ли, че ще бъде разумно да махна този недвусмислен надпис и да го заменя с друг, например „ментова есенция“? Не разбирате ли, че правите отровата по-опасна, като я обозначите с друго, по-невинно име?

Грехът — простият, старомоден грях, който предизвика падението на Адам — е същият, от който страдаме и днес. И той ще ни вреди още повече, ако не желаем да го погледнем направо, ако се опитваме да го гримираме и да му придадем по-благообразен вид. Не е необходимо да търсим нова дума за него; важното е да открием и осмислим

истинското значение на старата, защото милиони хора изобщо не осъзнават що е грях, при все че той господства над целия свят.

Невярното, ограничено разбиране за греха е пречка за покаянието на мнозина; то е причината и голяма част от християните да бъдат далеч от един истински живот в Христос.

Ние можем да погледнем на греха лековато, като на нещо не особено сериозно, просто „човешка слабост“. Можем да го наречем дреболия, но Бог го нарича трагедия. Можем да го подминем като някаква случайност, но Бог го обявява за мерзост. Човек се стреми да си намери извинение за греха, а Бог се стреми да го изобличи и да го спаси от греха. Грехът не е забавна играчка — той е нещо ужасно, от което трябва да се пазим. Затова е много важно да научим какво представлява той в очите на Бога.

Д-р Ричард Бел дава пет определения за греха.

• Първо: Грехът е **беззаконие**, престъпването на Божия закон. (1 Йоан. 3:4)

Бог е определил ясна граница между доброто и злото, и винаги когато я прекриваме, когато се провиняваме, като преминаваме в забранената зона на злото, ние нарушаваме закона. Всеки път, когато нарушаваме десетте Божии заповеди, когато не спазваме наставленията в проповедта на планината, ние престъпваме Божия закон и сме извършили грях. Апостол Яков казва, че всички сме грешни: “Всеки се изкушава, като се завлича и подлъгва от собствената си страст; и тогава, когато страстта зачене, ражда грях; а грехът, като се развие напълно, ражда смърт.” (Яков 1:14-15) Понеже всички сме престъпили Божиите закони, всички сме нарушили Неговите заповеди, следователно всички сме грешници.

• Второ: Библията окачествява греха като **неправда**.

Неправдата е отклонение от правдата, независимо дали конкретното действие е било изрично забранено, или не. Неправдата е свързана с вътрешните ни подбуди, с това, което най-старателно се опитваме да скрием от очите на хората и на Бога. Тук става дума за злото, което избликва от поквареното ни естество, а не толкова за лошите постъпки, които понякога извършваме под принудата на обстоятелствата.

Иисус говори точно за тази вътрешна поквара, когато казва: “Отвътре, от сърцето на хората излизат лоши мисли, блудства, кражби, убийства, прелюбодейства, користолюбие, злина, коварство, сладострастие, лукавство, богохулство, гордост, безумство. Всички тия зли неща излизат отвътре и оскверняват човека.” (Марк 7:21)

• Трето: Библията обяснява греха като **пропускане на целта**.

Божията цел е Христос. Смисълът и крайната цел на нашия живот е да живеем с живота на Христос.

Той дойде на този свят, за да ни покаже какво трябва и можем да постигнем тук, на земята. Ако пропуснем да последваме примера Му, пропускаме целта на живота си и не достигаме божествения стандарт.

• Четвърто: Грехът е **престъпление**.

Той представлява преминаване на собствената ни воля в сферата на Божествения авторитет. Грехът не е само нещо отрицателно, не е само липса на любов към Бога. Грехът е и правенето на положителния избор — ние предпочитаме себе си пред Бога. Поставяме себе си в центъра, вместо с цялото си сърце да се обърнем към Бога и да Му се отдадем. Егоизмът и себелюбието са също форми на греха, точно както и кражбата, и убийството. Може би те са дори по-опасни и коварни, защото при тях е лесно да се пропусне надписа върху шишето с отровата. Тези, които се съобразяват само със себе си и цялото им внимание е насочено към собствената им личност, които защитават само собствените си интереси и права, са също толкова големи грешници, както пияницата или леката жена.

Иисус казва: „Какво се ползва човек, ако спечели целия свят, а изгуби живота си?“ (Марк 8:36) Бихме могли да перифразираме тези думи така: „Каква полза ще има човек, ако изгради индустриална империя, но страда от рак и не може да се радва на нищо в живота си? Каква полза ще има един диктатор, ако завладее половината свят, но трябва да живее с непрестанния страх от куршума или ножа на някой отмъстител? Каква полза ще има един баща, който възпитава строго децата си, ако впоследствие бъде изоставен от тях и остане сам в старостта си? Наистина себелюбието е смъртоносен грях.

• Пето: Грехът е *неверие*.

Неверието е грях, защото е оскърбление към истинността на Бога. „Който вярва в Божия Син, има свидетелството в себе си; който не вярва в Бога, направил Го е лъжец, защото не е повярвал на свидетелството, с което Бог е свидетелствал за Своя Син.“ (1 Йоан. 5:10) Неверието затваря небесните врати и отваря портите на пъкъл. То отблъсква Божието Слово и се противи да приеме Христос за Спасител. Неверието заставя хората да затварят ушите си за Евангелието и да отричат Христовите чудеса.

Грехът носи смъртно наказание и никой човек няма способността да се избави от това наказание или сам да очисти сърцето си от мръсотията. Ангелите и хората не могат да изкупят греха. Само в Христос се намира средството за избавление от него. Само Христос може да спаси грешника от участва, която със сигурност го очаква. „Защото заплатата на греха е смърт.“ (Римляни 6:23) „Душата, която е съгрешила, тя ще умре.“ (Езекиил 18:4) „Нито един не може никак да изкупи брат си, нито да даде на Бога откуп за него.“ (Псалм 49:7) „Нито среброто им, нито златото им ще може да ги избави в деня на гнева Господен.“ (Софония 1:18)

Единствената възможност на човека за избавление от греха е свързана с един самотен, гол, подобен на череп хълм. Там на един дървен кръст беше разпънат един крадец, на друг — един убиец, а между тях, на третия кръст, висеше прикован един Човек с трънен венец на главата. Кръв течеше от ръцете и нозете, струеше от гърдите Му, капеше над очите Му, докато ония, които стояха под Него, със задоволство Му се надсмиваха и подиграваха.

Кой е този мъченик, кой е този Човек, когото другите човеци унижаваха и убиваха? Това е Божият Син, Князът на мира, определеният от небето Вестител за измъчената от греха земя. Това е Този, пред когото ангелите се покланят, закривайки лицето си. Но въпреки това Той вися кървящ и изоставен на жестокото дърво.

Какво Го доведе на това място на ужаса? Кой причини тази страшна мъка на Човека, дошъл да ни научи на истинска любов? Отговорът е *ти* и *аз*, защото заради *твоя* и *моя* грях Иисус бе прикован на кръста. В този безсмъртен миг човечеството потъна в най-черните бездни на греха, достигна границата на най-големия позор. Уви! Затова не е чудно, че дори слънцето не можа да издържи и закри лицето си.

Наистина ли моят Спасител кръвта Си проля?

Наистина ли моят Цар умря?

Нима зарад нищожество толкова като мене

Иисус извърши туй спасение?

Грехът се изяви в най-ужасната си и мрачна форма чрез акта на разпятието. Но ударът, който прикова Христос на кръста, стана ударът, който отвори пред човека вратата към неговото освобождение. Кулминацията на греха, върхът на позора и омразата, се превърна във върха на Божията милост и прошка. Чрез смъртта на Божия Агнец на кръста самият грях беше разпънат за тези, които вярват в Христос. Неговата смърт е основата на нашата надежда, обещанието за нашия триумф! На кръста Христос

пое върху собственото Си тяло греховете, които ни притискаха. Той умря за нас и възкръсна, доказвайки истинността на всички Божии обещания към човека. И ако вие днес приемете Христос чрез вяра, ще можете да скъсате веригите на греха и да се почувствате сигурни и свободни с убеждението, че чрез любовта на Христос душата ви е очистена от греха и спасена от наказанието.

V глава **ДЯВОЛЪТ**

„Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, а срещу началствата, срещу властите, срещу световните владетели на мрака на тоя свят, срещу духовете на злото в небесните места.“

Ефесяни 6:12

В основата на всичко, което става днес, лежи един сатанински принцип. Библията говори за „старовременната змия, наричана дявол и Сатана, който мами целия свят.“ (Откровение 12:9) Ние знаем, че той действа, за да заблуди всички хора и всички народи. Действието му се проявява навсякъде.

В наше време всички се надяваме, че постепенно се приближаваме към мира и скоро ще го намерим, но съвсем неочаквано, изневиделица се появяват недоразумения, недоверчивост и съмнения, и резултатите от месеци наред упоритата работа се провалят в един миг. Това е така, защото целта на Сатана е мрачната, безрадостна река на човечеството да продължава мъчителния си път до края на времето. Той спечели Адам в Едемската градина и смята, че ще може да си присвои и душите на неговите потомци.

Няма мислещо същество в днешния свят, което да не си е задавало въпроса дали има дявол. Няма никакво съмнение, че той съществува. Виждаме неговата сила и влияние навсякъде. Въпросът не е *дали* дяволът съществува, а *как* и *защо* той се е появил.

От историята за Адам и Ева знаем, че дяволът е бил на земята преди Бог да създаде първия човек. Злото вече е съществувало, иначе Бог не би могъл да направи дърво, чийто плод да дава познаване на доброто и злото — не би имало необходимост от такова дърво, нито възможност то да съществува, ако нямаше зло и човекът не се нуждаеше от защита срещу него.

Тук се сблъскваме с най-голямата тайна, с най-мъчителната загадка, с най-трудния проблем — как е могъл Бог, който е всемогъщ, съвършен, свят и вселюбещ, да създаде злото, или да позволи на дявола да го създаде? Защо е трябвало Адам да бъде изкушен, защо Бог не е унищожил дявола, когато той е влязъл в тялото на змията, за да нашепне на Ева лоши мисли?

Библията ни дава някои скромни насоки за възможния отговор. Но също така ни дава да разберем, че човек не може да узнае пълния отговор, докато Бог не позволи на дявола и всичката му изобретателна сила да Го подпомогне в изпълнението на собствения Му велик божествен план.

Преди грехопадението на Адам, много преди Адам изобщо да е бил създаден, Божият всемир изглежда е бил разделен на сфери на влияние, всяка от които е била под наблюдението и строгия контрол на един ангел или небесен княз, който, от своя страна, бил отговорен пред Бога. Павел споменава за „началство и власт, сила и господство... не само в тоя свят, но и в бъдещия“. (Ефесяни 1:21) На много места в Библията се

говори за ангели и архангели, което показва, че помежду им е установена йерархия — едни са с по-голяма власт от други.

Такъв небесен княз трябва да е бил и дяволът и на него вероятно е била поверена земята като сфера на владение. Известен под името Луцифер, или „носител на светлина“, той навярно е бил много близък на Бога — дотолкова, че сърцето му се изпълнило с амбиция и той решил да не бъде повече Божия любим княз, а да застане наравно с Него!

В този момент настъпило разцеплението в космоса, разцеплението на всемира, дотогава съвършен и хармоничен по Божията воля. Сега част от него се противопоставила на Бога. Дяволът застанал против Бога и се опитал да обяви собствено господство. Той изоставил службата си в Божието управление и слязъл в поднебесния свят, провъзгласявайки се за равен на Бога. Бог го е бил поставил за княз на този свят и все още не го е отстранил от тази служба, при все че правната основа за това вече съществува чрез смъртта на Христос. От този момент досега дяволът се бори срещу Бога на земята.

Дяволът установил царството си на земята като мощен властелин с множество ангели, които минали на негова страна. Неговата власт и положение тук, на този свят, са истинската причина за написването на Свещените Писания. Ако Сатана не се беше обявил против Бога и не се беше опитал да се мери с Неговата сила и авторитет, историята с Адам в райската градина би била съвсем различна; не би съществувала необходимостта от написването на десетте Божи заповеди към човечеството; Бог не би бил принуден да изпраща Сина Си на кръста.

Иисус и Неговите апостоли бяха твърдо убедени в съществуването на дявола. Матей съобщава за един действителен разговор между него и Иисус. (Матей 4:1—10) За фарисеите той също беше напълно реален — дотолкова, че обявиха Иисус за дявола. (Матей 12:24)

Иисус не хранеше никакви съмнения относно съществуването на дявола, както и относно властта, която той има на земята. Неговата сила ясно личи от следните думи в писмото на Юда (ст. 9): „Но архангел Михаил, когато в борба с дявола спореше за тялото на Мойсей, не пося да произнесе против него хулителна присъда, а рече: „Господ да те смърти!“

Съвременното объркване по отношение на личността на дявола навярно се дължи преди всичко на карикатурните му изображения, особено актуални през средновековието. За да притъпят страха си от него, хората се опитват да му се присмеят, като го представят като глупаво и смешно същество с рога и дълга опашка. Те слагат в ръката му вила за тор, правят израза на лицето му слабоумен, а погледа — кривоглед и си казват: „Кой може да се бои от такова смехотворно създание?“

В действителност обаче дяволът е същество с изключително висока интелигентност, силен и надарен дух, притежаващ безкрайна изобретателност. Ние забравяме, че той вероятно е бил най-великият и най-издигнатият от всички Божи ангели. Той е бил една величествена фигура, но е решил да употреби своите божествени дарования за егоистичните си цели, вместо за целите на Бога. Неговият разум е блестящ, плановите му — изключително хитри, логиката му — почти необорима. Силният враг на Бога не е нескопосано създание с рога и опашка — той е княз с голяма гордост, с неограничена хитрост и лукавство, способен да се възползва от всяка предоставена му възможност и да обърне всяка ситуация в своя полза.

Дяволът е напълно способен да издигне лъжливи пророци, за което Библията ни предупреждава. Върху развалините на обезверяването или върху нестабилната основа на колебливата вяра дяволът е готов да издигне своето майсторско произведение —

фалшивия цар. Той ще създаде религия без Изкупител; ще съгради църква без Христос; ще призове за служение без Божието Слово.

Апостол Павел предсказва това: „Но се боя да не би както змията измами Ева с хитростта си, така и вашите умове да се покварят и да отпаднат от простотата, която дължите на Христос. Защото, ако дойде някой и ви проповядва друг Иисус, когото ние не сме проповядвали, или ако получите друг дух, когото не сте получили, или друго благовестие, което не сте приели, вие лесно търпите това... Защото такива човеци са лъжеапостоли, измамни работници, които се преправят на Христови апостоли.“ (1 Коринтяни 11:3—4, 13)

Ние знаем, че ще се появи антихристът и ще се опита да впримчи душите и сърцата на хората. Времето наближава, разстоянието до целта се скъсява — първите признаци са вече налице: объркване, паника и страх. Признаците за идването на фалшивия пророк се разпознават навсякъде и е напълно възможно мнозина от нас да станат живи свидетели на онзи страшен момент, когато ще започне последното действие на прастарата драма. Не е изключено това да стане в наши дни, защото всичко се развива с много бързо темпо, събитията се изпреварват пред очите ни и ние виждаме как много хора, съзнателно или не, избират страната на дявола или на Бога.

Ще настане борба на живот и смърт в истинския смисъл на думата — битка, която ще бъде безпощадна, без снизхождение. Човешката фаза на тази борба започна в Едемската градина, когато дяволът подмами и откъсна човечеството от Бога, и с това стана причина хората да търсят някакъв свой собствен път, да искат да живеят по своя собствена воля. „Всички ние се заблудихме като овце, отбихме се всеки в своя път, но Господ възложи на Него беззаконието на всички ни.“ (Исая 53:6) Тази борба ще продължи до края на времето, докато едната или другата от тия две сили — доброто или злото — не победи и не постави на престола истинския или фалшивия цар.

В този момент от историята две мощни триединства стоят едно срещу друго. Триединството на Бога (Отец, Син и Свети Дух) и лъжливото триединство, на което Сатана би искал да служим. Това триединство на злото (дяволът, антихристът и лъжепророкът) е описано в книгата Откровение: „И видях от устата на змея и от устата на звяра и от устата на лъжепророка *да излизат* три нечисти духа, приличащи на жаби.“ (Откровение 16:13)

Нито за момент, нито в будно, нито в спящо състояние, ние не сме извън обсега на тези две мощни сили; няма миг, в който да не можем съзнателно да избираме да се подчиним или на едната, или на другата. Дяволът постоянно стои до нас, за да ни изкушава, да ни заплашва или ласкае. Винаги обаче от другата ни страна стои Иисус Христос — вселюбящият и всеопрощаващ Спасител — и чака да се обърнем към Него с молба да ни помогне, да ни даде свръхестествена сила, за да противостоим на злото.

В моментите на най-голям страх, когато се чувстваме най-безпомощни пред нещата, които не можем да контролираме, когато ни нападат отчаянието и разочарованието — тъкмо в тези моменти дяволът се опитва да използва слабостта ни и да ни повлече по пътя, който Адам избра.

В тези опасни моменти трябва да помним, че Христос не ни е забравил. Той не ни е оставил беззащитни. Иисус Христос възтържествува над Сатана в часа на Своето изкушение, и Той ни е обещал, че и ние ще можем всеки ден да побеждаваме изкушителя. Помнете: „Затова се яви Божият Син — за да унищожи делата на дявола.“ (1 Йоан 3:8)

Книгата, която ни говори за любовта на Бога, същевременно ни предупреждава и за опасността от дявола, който иска да застане между нас и Него, като неуморно се опитва да впримчи човешката душа. „Бъдете трезви, бъдете бдителни; защото вашият противник, дяволът, обикаля като ревящ лъв и търси кого да погълне.“ (1 Петрово 5:8)

Библията разкрива дявола като личност, която властва над цяла войска от демонични духове, стремящи се да повлияят и контролират всички човешки дейности. Той е „князът на въздушната власт, духът, който сега действа в синовете на непокорството.“ (Ефесяни 2:2)

Не се съмнявайте нито за миг в съществуването на дявола! Той е твърде реален и изключително умен. Ако се нуждаете от конкретни доказателства, достатъчно е да погледнете първата страница на днешните вестници, или да си пуснете радиото или телевизора. Щяха ли нормални, здравомислещи хора да постъпват по такъв начин, ако не бяха под властта на дявола? Нима е възможно сърца, изпълнени само с Божията любов и доброта, да извършат такива злини и насилия, за каквито ни се съобщава всеки ден? Как може интелигентни и високо образовани хора с честни намерения да седнат на една маса за преговори и да се окажат така неспособни да разберат взаимно нуждите и усилията си, ако мисълта им не е съзнателно замъглена и изкривена?

Винаги когато видя някой „модерен“ човек в наше време да се произнася иронично за съществуването на интелигентната личност на дявола и командваните от него зли духове, аз си спомням стихотворението на Алфред Хуг:

Днес хората не вярват в дявола, както техните бащи.
Врата широка се отваря за лъжлива вяра,
където той на трон стои.
Гласуваха единодушно, че той не съществува, затова
ни огнената му следа, ни раздвоеното копито
се виждат нейде по света.
Но кой посява тръни и бодили в пътеката на уморения светец?
И кой копае тайно ямите пред стъпките на прашните нозе?
Кой сее плевели в нивята, където Бог посява житните зърна?
Гласувахме, че няма дявол — и вярваме, че е така.
Тогава кой ги върши тия,
така наречените „дяволски дела“?
Разказват, че не обикалял вече наоколо като „рикаещ лъв“.
Но кой тогава е виновен за непресъхващата стръв,
с която водят се войните — в държави, в църквата, в дома?
Нали гласувахме, че няма дявол — единодушно при това?
Не може ли, все пак, да стане някой и публично да обясни
как стават ежедневно хилядите престъпления
и кой зад всичко туй стои?
Гласувахме против — и значи: днес няма вече Сатана!
И той ръцете си умива и важно се отдръпва настрана.
Но пита се обикновеният човек, и с право:
кой въпреки това делата дяволски скроява?

Кой наистина е отговорен за подлостите и ужасите, които виждаме около себе си? Как да си обясним страданията, които всички изпитваме, ако злото не е могъща сила? Наистина съвременното образование е замъглило умовете ни, ако поради така наречените „научни резултати“ ние сме изгубили вярата си в свръхестествените сили на Сатана.

Джордж Галюей обобщава този съмнителен принос на съвременното образование по следния начин: „Теорията, че във всемира съществува сила или принцип, личностен или не, който е във вечна опозиция на Бога, като цяло се отхвърля от съвременния ум.“

Съвременният ум може да отхвърля тази теза, но от това злият принцип не изчезва.

Големият методистки проповедник д-р Глоуис Чапел пише в своите „Проповеди от Притчите“: „Явно е, че Иисус, както и светиите от Новия Завет, са вярвали в съществуването на една зла личност, известна под името дявол... Нашето време е отхвърлило това учение.“ Но по-нататък той предпазливо добавя: „Ако вече не можем да обясним съществуването на злото, като обвиним за него дявола, то ние пак не можем да отречем факта, че то съществува и властва в света. Грехът е един страшен факт, както и да се опитваме да го обясним.“

Наистина грехът е ужасяваща реалност. Той стои като огромна сила зад всичко добро, което хората искат да сторят; той е като тъмна сянка, готова да потуши всяка светлина, опитваща се да ни докосне отгоре. Ние всички знаем това, виждаме го, усещаме го при всяко свое движение. Можем да го наричаме както искаме, но не можем да отречем съществуването му. „Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, а срещу началствата, срещу властите, срещу световните владетели на мрака на този свят, срещу духовете на злото в небесните места.“ (Ефесяни 6:12)

Бих запитал ония, които отричат съществуването на дявола и помощниците му, как си обясняват бързината, с която се разпространява злото, или наличието на безброй камъни и препятствия по пътя на праведния? Могат ли да отрекат факта, че разрушението и нещастieto настъпват само за секунди, докато възстановяването и изграждането изискват дълги и мъчителни усилия?

Ако отроним някоя лъжа, или пуснем клюка или клевета, сякаш магическа сила за миг разнася думите до най-отдалечените ъгълчета. Изречем ли някоя истина обаче, или извършим някое благородно дело, веднага се намират невидими сили, които се опитват да закрийт този малък лъч светлина и надежда. Никой съзнателно не гради църкви на дявола, не издига амвон, от който да се проповядва словото му. При все това обаче, словото му е навсякъде и твърде често то се превръща в гибелни дела. Как ще обясним готовността на хората да се вслушват в гласа на злото, а да остават глухи за истината и доброто, ако не съществува някоя невидима сила, която неуморно да работи за опорочаването и осакатяването на човешкото сърце и човешките мисли? Нима някой би подминал зрелия, свеж и вкусен плод, за да вземе гнилия, гъмжащ от червеи и вонящ на мухъл, ако не е движан от някоя зла, тъмна сила? В действителност обаче ние постоянно точно това правим: отминаваме нещата, които са истински, богати, красиви и целебни и търсим пошлите, низки и без никаква стойност. Това са делата на дявола и те растат буйно навсякъде.

Това, което става тук, на земята, е само отражение на голямата борба между злото и доброто в невидимия свят. Харесва ни да мислим, че нашата планета е центърът на вселената и придаваме твърде голяма стойност на земните събития. Глупавата ни гордост признава само това, което можем да видим с очите си, но във всемира кипи, невидима за нас, една борба с неизмеримо по-голямо значение.

Древните мъдреци са знаели това. Те са съзнавали, че съществуват много повече неща, отколкото човешките сетива могат да възприемат. Съвременният човек обича да се хвали с това, че е „създал“ радиото и телевизията, че е направил възможно пренасянето на звуци и образи с помощта на вълни през пространството. Истината е, че тези вълни са съществували далеч преди да бъдат открити от човека. Във всемира има и още по-невероятни явления, за които ние може би никога няма да узнаем. Древните пророци са знаели за съществуването на тези чудеса, но дори и те само са можели да предполагат тяхното величие; и те са можели да доловят само слабо ехо от могъщата битка на световите.

Една от големите цени, които Адам трябваше да заплати за това, че послуша дявола, бе, че той загуби поглед за духовната действителност. Той, а и всички хора след него, загубиха способността си да виждат, чуват и разбират нещата, които нямат материална основа. Адам сам се изключи от вечните чудеса и прелести на невидимия свят, загуби силата на истинското пророчество, способността да гледа напред, и така да разбира по-добре смисъла на настоящето. Той загуби връзката, единството си с всемира и с всички живи същества. Той се отдели от Бога и стана чужденец в Божия свят.

След акта на грехопадението Адам заприлича на повреден телевизор, способен да приема само на един канал, при това изкривен и объркан. Ако картината на екрана е неясна и лоша, ние не упрекваме за това предавателната станция; ако не можем да уловим програмата, която желаем, не стоварваме вината върху учените, открили телевизията — ние знаем, че причината е в нашия апарат. Ако антената ни е лошо сложена, или живеем на място, където телевизионното приемане е некачествено, това не означава, че телевизията изобщо е едно жалко и неполучливо изобретение.

Ако обаче ни връхлети болест или друго нещастие, ако страдаме поради последиците от собствените си грехове, веднага бързае да обвиним Бога за това! Ние проявяваме голямо търпение и разбиране към телевизорите си, когато не ни дават това което искаме, но сме бързи да роптаем срещу Бога и Неговата вселена, когато получим изкривена картина от нея. Ако някой се издигне в службата вместо нас, или постигне успех, който според нас не заслужава, ние веднага викваме срещу Божията несправедливост. Изискваме обяснение защо Бог допуска такова неравенство! Ние напълно изгубваме от поглед факта, че Бог като една голяма и съвършена телевизионна станция изпраща постоянно съвършения образ на Своята любов и справедливост в целия всемир, а изкривеното приемане се дължи на нас.

Злото в нас, изкривяването на нашето същество, ни пречи да виждаме и преживяваме съвършения Божи свят. Нашият грях замъглява картината и ни пречи да бъдем чисти Божии деца вместо деца на злото. Апостол Павел говори за всички нас, когато казва: „Защото доброто, което желая, не върша, а злото, което не желая, него върша.“ (Римляни 7:19). Той разбира кой е страшният враг, силният противник на човечеството и възкликва: „Окаян аз човек! Кой ще ме избави от това тяло на смъртта? Благодаря на Бога чрез Исус Христос, нашия Господ! И така, сам аз с ума слугувам на Божия закон, а с плътта — на закона на греха.“ (Римляни 7:24)

Павел съзнаваше наличието на двамата силни противници и това, че техните мощни, магнетични сили постоянно го разкъсват. Силата на доброто тегли духа и сърцето му нагоре, към Бога, докато силата на злото дърпа тялото му надолу, към унищожението и смъртта.

Ние всички сме уловени между тези двете сили — живота и смъртта. Ако изберем Божия път, избираме живота; изберем ли сатанинския, избираме смъртта!

VI глава

КАКВО СТАВА СЛЕД СМЪРТТА?

„Само една крачка има между мене и смъртта.“

1 Царе 20:3

Казват, че целият живот бил само приготвление за смъртта. Псалмистът казва: „Кой човек ще живее, без да види смърт?“ (Псалм 89:48)

Нашият век е считан за век на свободомислието. Опитвахме се да променим света и законите, които го управляват, чрез наука, изобретения, открития, философия и материалистическо мислене. Опитвахме се да издигнем на престола фалшиви богове като пари, слава, мъдрост, но каквото и да правехме, краят си оставаше един и същ: „На човеците е определено веднъж да умрат.“ (Евреи 9:27)

И сред цветущия живот ние постоянно се сблъскваме със смъртта, тя е навсякъде около нас. Сирената на „Бърза помощ“, светещите фирми на погребалните агенции, гробищата, покрай които минаваме, катафалката, промъкваща се между другите коли, всичко това ни напомня, че страшната коса на смъртта може да ни покоси всеки момент. Никой от нас не знае кога ще дойде неговият час, но всички знаем, че той е неизбежен.

Д-р Джон С. Уимблиш пише пределно ясно: „Нишките, на които се крепи животът ни, са толкова слаби! Гробът като тъмна паст ни дебне на всяка крачка по нашия път. Смъртта е всеобщият враг. Дори царете се привеждат под сърпа на жестокия жетвар. Учени и лекари водят самоотвержена борба да го спрат пред портите на двореца, но невидимият Владетел на ужаса тихо се промъква покрай стражите, минава през коридорите, прокрадва се в царските покои и загръща могъщия цар в тъмната си мантия.“

Всяка година десетки хиляди хора по света се качват в автомобилите си, без да подозират, че това е последното им пътуване. Въпреки всички мерки за безопасност други десетки хиляди загиват от нещастни случаи в домовете си, където всяка мисъл за смърт е била далеч от тях. Смъртта крачи безмилостно сред нас. Независимо от това, че медицината и органите за сигурност водят постоянна война с нея, победителка си остава тя.

Благодарение на дългата научна битка днес имаме привилегията да живеем с по няколко години повече. При все това обаче средният предел на нашия живот не надхвърля библейските седемдесет години и смъртта стои неизменно на края на пътя ни.

Сърдечните болести покосяват преждевременно живота на толкова много хора. Ракът все още разрушава телата на хиляди. Туберкулоза, паралич, пневмония и много други взимат своя дял, въпреки че медицината е открила ефикасни лекарства и се бори с тези болести. Но колкото и да са оптимистични статистиките, колкото и да се е увеличила средната продължителност на живота през нашия век, какъвто и да е броят на починалите от насилствена смърт, жестокият, неизбежен факт на смъртта си остава.

Борбата със смъртта започва още от момента на раждането. Майката посвещава години от живота си на грижата да опази живота на детето си. Тя бди за храната, облеклото, средата, в която то общува, лекарските препоръки. Но въпреки всеотдайните усилия, детето е започнало вече да умира. След няколко години започваме да забелязваме малките признаци настъпващата слабост. Зъболекарят се мъчи да задържи развалянето на зъбите ни, очите ни отслабват и се нуждаят от очила, по кожата се появяват бръчки, раменете се привеждат и стъпките ни стават все по-бавни и несигурни. Костите ни стават все по-крехки, силата намалява, и така почти неусетно се приближаваме към смъртта.

Като последно средство в тази неравна война прибягваме до застраховките за болест или за битова злополука, за да онекотим удара, ако внезапно дойде последният ни час. Застраховаме живота си, за да покрием последните си разноски и задължения, и така накрая се оказва, че целият ни живот е бил всъщност една голяма борба със смъртта. Ние сме участници в своеобразно състезание, в което единственото, на което

можем да се надяваме, е да спечелим още мъничко време, защото знаем, че крайната победа на смъртта е неизбежна!

Колко мистериозен е този наш враг — тайнствен като самия живот. Ние виждаме живота около нас, с цялото му разнообразие, но не можем да го възпроизведем, не можем дори да го обясним. Смъртта е също необяснима, при все че сме толкова сигурни в нейното съществуване, колкото и в това на живота. Как само мразим да говорим и мислим за нея! Когато се роди дете, ние се радваме и сме щастливи, но когато човек умира, страдаме и се стараем да се освободим по-скоро от тази мисъл.

Не е ли странно, че докато влагаме толкова енергия да създаваме живот на този свят, така решително и упорито обръщаме гръб на също толкова важния факт, че този живот един ден си отива от земята?

Днес хората на тази планета са около три милиарда. Почти всички те след около сто години ще бъдат мъртви. Телата им ще бъдат безчувствени. Но какво ще стане с техните души — съществения и вечен дял от живота? Това е въпросът и това е голямата тайна. Какво е това, което отлита, когато човек умре и къде отива то след това?

Преди две години в Довър, Колорадо, почина един журналист. При погребението опечалените близки слушали собствената му реч, записана на магнетофон. Ето част от нея: „Това е моето погребение. Аз съм атеист от дълги години. Презирам богословските безсмислици. Свещениците са морални подлещи. Чудесата са плод на въображението. Ако четирима кореспонденти, изпратени да отразяват някоя екзекуция, предадат фактите така изкривени, както апостолите в библейските доклади, те веднага биха били уволнени. Не желая религиозни песни. Нека това бъде едно напълно рационално погребение.“

Всяко време е раждало хора, които в омразата си към Бога са се опитвали да трупат оскърбления и позор върху църквата, Библията и Исус Христос. Те застават срещу Божия глас. Историята свидетелства за Дж. Бърнард Шоу, Робърт Ингерсол и много други писатели и философи, които са се борили чрез разумни разсъждения да премахнат страха от смъртта.

Нека видим какво разказва един естествоизпитател за смъртта в джунглите. Там няма „богословски измислици“, тъй като никой не е чувал нищо за Исус Христос. Как тамошните хора приемат смъртта? В някои племена закарвали старците в гората, където да ги разкъсат дивите зверове, за да не се налага младите да виждат смъртта им. В друго племе събличали дрехите и намазвали с бяла боя телата на опечалените. Час след час въздишките и виковете на жените известявали, че някоя душа се готви да напусне тялото. Навсякъде, където няма християнско влияние, смъртта е изпълнена с ужас и отчаяние.

Смъртта на християнина е съвсем различна. Когато Христос дойде, Той даде ново разбиране за смъртта. Човекът винаги се е страхувал от нея и я е смятал за свой враг, но Христос каза, че я е победил и е отнел жилото. Учителят беше реалист и настояваше хората да се приготвят за смъртта, която неминуемо щеше да дойде. Не скърбете, казваше Господ Исус, за смъртта на тялото, а по-скоро се погрижете за вечната смърт на душата.

Действително, Библията посочва, че има два вида смърт: едната е *физическата*, а другата е *вечната смърт*. Исус ни предупреждава, че от втората трябва да се страхуваме много повече. Той я нарича пъкъл, който всъщност представлява вечно отделяне от Бога. Исус казва, че смъртта на тялото е нищо в сравнение със съзнателното, вечно отделяне на душата от Бога.

Последните думи на умиращи хора могат да бъдат много поучителни за онези, които търсят реализъм в лицето на смъртта. Д-р Уилбър Смит в своята забележителна книга „*Затова стойте*“ разказва случаи за последните часове на някои прочути нехристияни.

Колко различен е смъртният час на християнина, изповядал греха си и приел Исус Христос за свой личен Спасител!

В продължение на много години д-р Ефи Джейн Уилър преподаваше английски и литература в колежа, който аз посещавах. Д-р Уилър бе еднакво известна както със своето благочестие, така и с големите си познания като специалист в своята област. През май 1949 г., в деня на годишнината на колежа, д-р Уилър написа следното писмо до д-р Едман, директора на колежа, до колегите си и бившите си студенти:

„... Сърдечно ви благодаря за времето, отделено за прочитането на това писмо в църквата, защото преди да си заминете за лятото, бих желала да узнаете истината за мен, която самата аз научих едва миналия петък. Най-последно моят лекар ми съобщи действителната диагноза на продължителното ми боледуване — неизцелим рак. Ако бях християнин, той не би се колебал тъй дълго, нито би бил толкова потресен, защото щеше да знае, както вие и аз, че животът и смъртта са еднакво добре дошли, ако живеем според волята и в присъствието на нашия Господ. Ако Господ е определил да отида по-скоро при Него, аз отивам с радост. Моля ви да не плачете нито миг за мен. Аз не ви казвам студено „сбогом“, а по-скоро топло „довиждане“ — до срещата ни в благословената страна, където може би ще ми се позволи да дръпна завесата, за да ви посрещна. Със сърце, изпълнено с любов към всички вас: подпис: Ефи Уилър.“

Точно две седмици след като написа това писмо, д-р Уилър се изправи пред лицето на своя Господ, който бе удържал обещанието Си да отнеме жилото на смъртта.

Библията учи, че всички ние имаме безсмъртни души. Душите ни са вечни и ще продължават да живеят и след смъртта на тялото. С други думи, нашето истинско „аз“, онази част от нас, която мисли, чувства, бленува, стреми се — нашата личност — никога няма да умре. Библията казва, че душите ни винаги ще живеят на едно от двете места — на небето или в пъкъл. Ако не сме християни и не сме новородени, нашата душа ще отиде на място, което Исус нарича Хадес и където ни очаква Божията присъда.

Аз съзнавам, че темата за пъкъл не е много приятна. Тя е непопулярна, оспорвана, и често неправилно разбирана. Но на събранията, на които говоря, аз обикновено посвещавам известно време на разглеждането на тази тема. Като резултат от тези лекции в редакциите на много ежедневници започнаха да се получават писма с въпроси по темата и с различни мнения. Това е така, защото Библията говори по този предмет много повече, отколкото по всеки друг. На студентски дискусии в множество университети към мен често се отправят въпроси от рода на: „Какво означава пъкъл? Има ли огън в пъкъл?“ Като християнин аз не мога да подмина тези въпроси. Не мога да не говоря за пъкъл, дори ако това е неприятно и страшно за много хора. Съгласен съм, че това е една от най-тежките истини на християнството.

Има хора, които казват, че накрая всички ще се спасят, че Бог е Бог на любовта и никога няма да изпрати някого в пъкъл. Те смятат, че думи като „вечно“ или „завинаги“ не трябва да се разбират буквално. Но същата дума, която се употребява за вечното отделяне от Бога, се използва и за вечността на небето. Някой е казал: „Честността изисква да измерваме както радостите на праведните, така и страданията на злите с едно и също времетраене, тъй като за тях в гръцкия език се употребява една и съща дума.“

Други вярват, че ония, които се противопоставят да приемат Божия спасителен план, ще бъдат унищожени и ще престанат да съществуват. Изследвах Библията

страница по страница, но не успях да намеря и най-малкото доказателство в подкрепа на подобен възглед. Библията учи, че ще има едно съзнателно и вечно съществуване на душата и личността, независимо дали ще бъдем спасени или ще погинем.

Някои смятат, че след смъртта ще имаме още една възможност за спасение, че Бог ще ни даде втори шанс. Ако това беше вярно, би трябвало да открием в Библията поне някакви намеци за него, но тя по-скоро постоянно ни отправя предупреждението: „Ето, сега е благоприятно време! Ето, сега е спасителен ден!“ (2 Коринтяни 6:2)

Много пасажи от Светото Писание могат да се цитират в подкрепа на факта, че ад има и той очаква всеки човек, който по собствена воля и съзнателно отхвърля Исус Христос като Бог и Спасител:

„... аз съм на мъки и в тоя пламък.“ (Лука 16:24)

„... а който рече на брат си: ...Бунтовни безумецо — ще бъде виновен за огнения пъкъл.“ (Матей 5:22)

„Човешкият Син ще изпрати ангелите Си, които ще съберат от царството Му всички съблазни и ония, които вършат беззаконие, и ще ги хвърлят в огнената пещ; там ще бъде плач и скърцане със зъби.“ (Матей 13:41—42)

„Така ще бъде и при свършека на света, ангелите ще излязат и ще отлъчат злите измежду праведните, и ще ги хвърлят в огнената пещ; там ще бъде плач и скърцане със зъби.“ (Матей 13:4—50)

„Тогава царят ще рече на тия, които са от лявата Му страна: Идете си от Мен, вие проклетни, във вечния огън, приготвен за дявола и за неговите ангели.“ (Матей 25:41)

„... а плявата ще изгори в неугасим огън.“ (Матей 3:12)

„... когато Господ Исус се яви от небето с ангелите на Неговата мощ, в пламтящ огън да даде възмездие на онези, които не познават Бога и които не се покоряват на благовестието на нашия Господ Исус. Такива ще бъдат наказани с вечна погибел от лицето на Господа и от славата на Неговата сила.“ (2 Солунци 1:8—9)

„... той също ще пие от виното на Божията ярост, което е приготвено чисто в чашата на гнева Му, и ще бъде мъчен с огън и сярата пред светите ангели и Агнето. И димът от тяхното мъчение ще се издига за вечни векове... няма да имат покой ни денем, ни нощем.“ (Откровение 14:10—11)

„И смъртта и адът бяха хвърлени в огненото езеро. Това е втората смърт. И ако някой не се намери записан в книгата на живота, той беше хвърлен в огненото езеро.“ (Откровение 20:14—15)

„А колкото за страхливите, невярващите, нечистите, убийците, блудниците, чародейците, идолопоклонниците и всичките лъжци, техният дял ще бъде в езерото, което гори с огън и сярата. Това е втората смърт.“ (Откровение 21:8)

Може би някой ще каже: „Аз не вярвам, че има пъкъл. Моята религия е Проповедта на планината.“

Добре, ето една част от Проповедта на планината: „Ако дясното ти око те съблазнява, извади го и го хвърли от себе си; защото по-добре е за теб да погине една от частите ти, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в пъкъл. И ако дясната ти ръка те съблазнява, отсечи я и я хвърли от себе си; защото по-добре е за тебе да погине една от частите ти, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в пъкъл.“ (Матей 5:29—30)

Тези слова на Исус недвусмислено говорят, че пъкъл съществува. Исус използва разкази за различни случки като примери, и отново и отново ни предупреждава за безумието да се живее грешен и лицемерен живот на земята.

Няма съмнение, че лошите хора в известен смисъл изживяват един ад още тук, на земята. Библията казва: „Да знаете, че грехът ви ще ви намери! (Числа 32:23); „... каквото посее човек, това и ще пожъне!“ (Галатяни 6:7) При все това навсякъде около

нас като че ли виждаме, че на някои зли хора животът сякаш им върви повече, отколкото на праведните, които страдат заради добротата си. Но Библията казва, че ще настъпи време, когато справедливостта ще възтържествува, когато присъдата ще бъде изречена и всеки ще си получи заслуженото.

Възможно ли е един любящ Бог да изпрати човек в ада? Отговорът е да! Но Бог не прави това с радост. Човек се осъжда сам, като отхвърля Божия спасителен път. В Своята любов и милост Бог предлага на хората път за спасение — една надежда и очакване за по-добро. Но в своето заслепение, глупост, упорство и високомерие, в нежеланието си да се раздели с удоволствието на греха, човек отхвърля този простичък път, по който може да избегне мъките на вечното осъждане.

Представете си, че сте болни и сте повикали лекар, който ви преглежда и ви предписва лечение. Но вие изведнъж решавате да пренебрегнете неговите съвети и да откажете да се лекувате. Когато докторът след няколко дни отново дойде, може да ви завари в много по-тежко състояние. Бихте ли обвинили него за това, бихте ли му търсили отговорност за влошаването на болестта си? Той ви е предписал лекарството. Той ви е показал изхода. Вие сте го отказали.

По същия начин Бог е предписал необходимото лекарство за всички болки на човечеството. Това лекарство е вярата на всеки един поотделно в Бога и приемането на Иисус Христос като Спасител. Лечението е новородението, което ще разгледаме в друга глава. Ако ние съзнателно откажем да се лекуваме, ще трябва да си понесем последствията, но няма да можем да обвиняваме Бога за това — вината ще бъде изцяло наша.

Много хора задават въпроса: „Какво всъщност е пъкълът?“ В Библията се употребяват четири думи за „пъкъл“. Едната е еврейската дума „Шеол“, която се използва в Стария завет. Тя означава „невидимо състояние“. Във връзка с нея се употребяват думите скръб, болка и унищожение.

Втората е гръцката дума „Хадес“, която означава същото като Шеол в Стария завет. С Хадес винаги са свързани осъждане и страдание.

Третата дума, която се използва, е „Тартарус“, използвана само веднъж във 2 Петрово 2:4, където се казва, че непокорните ангели са били хвърлени в Тартарус. Става ясно, че това е място за осъдени, като затвор или тъмница, където цари пълен мрак.

Четвъртата дума е „Геена“, употребена единадесет пъти и преведена като „пъкъл“ в Новия Завет. Тук става дума за долината Хином, място извън Ерусалим, където бил изгарян боклукът. Иисус използва тази долина като илюстрация за неугасващ огън, който изгаря непотребните отпадъци.

Някои хора се интересуват дали това, че в пъкъла гори огън, както се казва в Библията, трябва да се разбира буквално. Без съмнение Библията често използва фигуративно думата огън във връзка с пъкъла.

Бог обаче има огън, който гори, без да унищожавя. Когато Мойсей видя горящата къпина, той се учуди, че храстът гори, но не изгаря. Тримата еврейски младежи бяха хвърлени в пламтящата пещ, но не изгоряха, дори косъм от главите им не пострада.

От друга страна, Библията казва, че „езикът ни ... се запалва от пъкъла.“ (Яков 3:6), когато говорим зло за съседа си. Разбира се, този огън не е буквален, но това не пречи на твърдението да е истина. Ако пъкленият огън не е буквален, то Бог използва тази метафора, за да ни подсказва нещо може би далеч по-страшно.

Най-същественото значение на „пъкъл“ е „отделяне от Бога“. Това е втората смърт, определена като вечна, съзнателна раздяла с всичко, което е светло, радостно,

щастливо и справедливо. В Библията има много ужасяващи описания на това състояние, в което ще се окаже душата само миг след смъртта.

Считано е, че хората се подготвят за всичко друго, но не и за смъртта. Ние старателно се подготвяме за изпити, за професията, за кариерата си, за женитбата си, за старините си — подготвяме се за всичко освен за момента, когато ще умрем. А Библията казва, че за всички ни е определено някой ден да умрем.

Смъртта е събитие, което ни изглежда естествено, когато се отнася за другите, но съвсем неестествено, когато дойде до нас. Смъртта поставя всички хора на едно стъпало. Тя отнема милионите на богатия и дрипите на бедния; охлажда скъперничеството и потушава огъня на страстта. Всички биха искали да я няма, но тя съществува и няма как да не се срещнат с нея — владетелят и селянинът, философът и простият, убиецът и праведният — всички еднакво. Смъртта не признава възраст, нито пристрастия. От нея се боят всички човеци.

Към края на живота си Даниел Уебстър разказва как някога посетил едно богослужение в някакво тихо селце. Духовникът бил скромен, благочестив старец. След встъпителната служба той се изкачил на амвона, прочел текста си и казал простичко и съвсем сериозно: „Приатели мои, ние можем само веднъж да умрем.“

За тази проповед Даниел Уебстър казва: „Колкото и обикновени и безстрастни да изглеждаха тия думи, изведнъж за мен те се превърнаха в едни от най-важните и силни думи, които някога съм чувал.“

Лесно е да мислим, че само другите трябва да спазят това споразумение със смъртта, но е трудно да се сещаме, че и ние имаме същото споразумение. Когато гледаме как войници отиват на фронта или когато четем как осъждат някого на смърт, или когато посетим смъртно болен приятел, ние усещаме някаква мрачна сериозност около такива хора. Но смъртта очаква всички ни и настъпването е само въпрос на време. Други споразумения в живота — за работа или за развлечение — можем да пренебрегнем или нарушим, като понесем последствията, но споразумението със смъртта никой не може да пренебрегне.

Ако телесната смърт беше единствената последица от живот, воден далеч от Бога, нямаше да има от какво толкова да се боим, но Библията ни предупреждава, че има и втора смърт, която е вечната раздяла с Бога.

Медалът обаче си има и обратна страна — в Библията за грешника е отреден пъкъльът, но на праведния е обещано небето. Перспективата за небето е много по-приемлива и по-приятна, отколкото тази за пъкъла, но Библията ни предупреждава и за двете.

Когато се пренасяме в ново жилище, ние се стремим да узнаем колкото е възможно повече за мястото и квартала, където отиваме. Ако трябва да се преместим в друг град, бихме искали да научим всичко за него: за жителите му, за предприятията, за транспорта, за възможностите за работа и почивка, за училищата. По същия начин, след като ще прекараме вечността някъде, е съвсем естествено да се интересуваме какво е това място. Сведенията за небето намираме в Библията. Когато мислим и говорим за небето, земята започва да ни изглежда съвсем окаяна, а нашите земни грижи и проблеми — далеч по-незначителни. В известен смисъл християнинът вече притежава небето още тук, на земята. Той има мир в душата си, мир на съвестта си и мир с Бога. Дори и сред нужди и проблеми той може да се усмихва, има лека стъпка, весело сърце и сияещо лице.

Когато Джон Куинси Адамс бил на 94 години, една сутрин го попитали как се чувства. Той отвърнал: „Много добре, много добре, но къщата, в която живея, не е вече тъй добра.“ Дори къщата ни да отслабне и да се разболе, ние пак можем да си останем винаги бодри, силни и сигурни, ако сме християни. Иисус учеше, че има рай.

Има много пасажи, които бихме могли да цитираме като примери. Най-подходящ вероятно е този от Йоан 14:2: „В дома на Отца Ми има много жилища. Ако не беше така, Аз щях да ви кажа, защото отивам да ви приготвя място. И като отида и ви приготвя място, пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си; така че където съм Аз, да бъдете и вие.“ Апостол Павел е толкова убеден в действителното съществуване на този небесен свят, че възкликва: „Предпочитаме да сме далеч от тялото и да дойдем у дома при Господа.“ (2 Коринтяни 5:8)

Колко различно е радостното очакване на християнина от неувереността например на агностка Робърт Ингерсол, който казва на гроба на брат си: „Животът е един тесен воал между студените и пусти върхове на две вечности. Напразно правим усилия да надзърнем над височините. Викаме високо, но единственият отговор е ехото на плачевния ни вик.“

Апостол Павел много пъти употребява изрази като: „знаем“, „не се обезсърчаваме“, „имаме твърда увереност“. Библията разказва за Авраам, който „очакваше един град, който има вечни основи, на който Архитект и Строител е Бог.“ (Евреи 11:10)

Мнозина задават въпроса: „Небето, или раят, действително съществуващо място ли е?“ Да, така е. Иисус казва: „Отивам да ви приготвя място.“ (Йоан 14:2) Библията твърди, че Енох и Илия в истинските си тела са били възнесени на едно реално място, толкова реално, колкото са София, Лондон или Берлин!

Други питат: „Къде е небето?“ В Свещеното писание няма информация за това. Въз основа на избрани пасажи някои твърдят, че небето е на север. Те цитират Псалм 48:2, където се казва: „Красив по възвишеността си, радост на цялата земя, е хълмът Сион, където по северните му страни е градът на великия Цар.“ Интересно е да се отбележи, че Бог нарежда на Мойсей да излее кръвта на жертвата на северната страна на олтара, към Бога. Но ние не знаем, а и не е от значение къде се намира небето; сигурно е обаче, че то е там, където е Христос.

В Библията се казва, че това място притежава чудна красота. За него са използвани определения като „Божие здание“, „град“, „по-добра страна“, „наследство“, „слава“.

Може би ще попитате: „Ще се разпознаваме ли един друг на небето?“ Множество пасажи от Библията потвърждават, че там ще се съберем с тези, които са отишли преди нас.

Друг често задаван въпрос е: „Ще бъдат ли спасени децата?“ Да. Библията казва, че Бог не държи отговорни децата за техните грехове, преди да са навлезли във възрастта, в която могат да носят отговорност за постъпките си. От Писанието имаме основание да считаме, че изкуплението на Христос покрива техните грехове.

Библията също така посочва, че небето е място, където ще имаме голямо знание и разбиране за неща, които тук, на земята никога не сме могли да разберем.

Сър Исак Нютон на преклонна възраст казал на един човек, който възхвалявал мъдростта му: „Аз съм като дете на морския бряг, което повдига тук таме по някой камък или някоя мида, но големият океан на истината си остава да се шири неразгадан пред мен.“

И Томас Едисон е казал: „Аз не зная и една милионна част от процента за каквото и да е.“

Много от тайните на Бога, причините за душевните страдания, изпитанията, разочарованията, ще узнаем там.

Мнозина питат: „Добре, но какво ще правим на небето? Само ще седим и ще се наслаждаваме на живота ли?“ Отговорът е не. Библията ни казва, че там ще служим на Бога. На небето ще трябва да работим за Бога. Едно от нещата, които ще правим, е да

Го прославяме. Библията казва: „И вече няма да има никакво проклятие. И престолът на Бога и на Агнето ще бъде в него и Неговите слуги ще Му служат.“ (Откровение 22:3) Това ще бъде време на радост, служба, веселие, песни и прослава на Бога.

Библията ни учи, че да бъдем отделени от тялото, означава да бъдем в присъствието на Господа. В момента, когато християнинът умре, той веднага отива в присъствието на Христос. Там душата му очаква възкресението, когато отново ще се съедини с тялото.

Има хора, които задават въпроса: „Как могат тела, изгнили или изгорели, да възкръснат?“ За Бога, който е създал тялото, не е трудно отново да събере всичките му химически вещества, така че тялото да се възстанови и съедини отново с духа. Но новото тяло, което ще имаме тогава, ще бъде прослаveno тяло, като това на Исус, ще бъде вечно тяло. То няма вече да изпитва душевни терзания, скърби, болести, страдания и смърт.

В тази глава разгледахме най-общо двата вечни свята, плаващи във всемира. Всеки Адамов син след смъртта си ще отиде или в единия, или в другия. Много тайни обгръщат тези светове, но в Библията има достатъчно информация, за да знаем със сигурност, че единият от тях е свят на страдания и скърби, а другият — на светлина и слава.

Разгледахме големите въпроси на човечеството. Погледнати повърхностно, те изглеждат заплетени, но в основата си са прости: всички те могат да се обобщят с единичката дума „грех“. Без Бога човешкото бъдеще е безнадеждно. Не е достатъчно обаче само да осъзнаем проблемите си и да добием едно интелектуално знание за Божия план. За да може Бог да помогне на човека, той е длъжен да изпълни известни условия. В следващите глави ще разгледаме тези условия.

ВТОРА ЧАСТ РЕШЕНИЕТО

VII глава **ЗАЩО ДОЙДЕ ИСУС?**

„Защото ви предадох преди всичко това, което и аз приех — че Христос умря за греховете ни според Писанията.“

1 Коринтяни 15:3

Видяхме, че най-ужасният и опустошителен факт в света е грехът. Причината за всяко безпокойство, коренът на всяка мъка, всеки страх на човека се крие в тази единствена малка дума — грех. Той е преобразил природата на човека, разрушил е вътрешната хармония на живота му, ограбил е душевното му благородство. Той е причината човекът да е пленен в примките на дявола.

Всички умствени отклонения, всички болести, разрушения и войни се коренят в греха. Той причинява безумието в мозъка и инжектира отровата в сърцето. В Библията грехът е описан като страшна и унищожителна болест, изискваща основно лечение. Той е като бушуващо торнадо, като изригнал вулкан, като луд, избягал от болницата. Той е като гангстер, тръгнал на грабеж, като гладен лъв, търсещ плячка, като светкавица, полетяла към земята, като гилотина, връхлитаща върху главите ни. Той е като гибелен рак, разяждащ душите на хората, като буйна река, помитаща всичко по пътя си.

„Поради греха всеки поток е опетнен от престъпление, всеки полъх — омърсен от поквара, светлината на всеки ден е помрачена, във всяка чаша е примесена горчилка, всеки жизнен път е осеян с гибелни ями, всяко плаване минава през коварни плитчини. Грехът — разрушител на всяко щастие, помрачаващ разума, прегарящ съвестта, изсушаващ всяка свежест, потапящ всичко в сълзи и скръб, в стенания и болка, обещаващ багреница, а даващ мъртвешки саван; обещаващ свобода, а даващ робство; обещаващ нектар, а даващ отрова, обещаващ коприна, а даващ вретиче.“

Векове наред хората блуждаеха в духовен мрак, ослепени от болестта на греха. Те търсеха, копнееха, жадуваха за някакъв изход. Човекът имаше нужда от някого, който би могъл да го изведе от умствената заблуда и моралния лабиринт, да го освободи от затвора на дявола. Хората стояха безнадеждни, с търсещи очи, със съкрушени сърца и гладуващи души, а в това време дяволът се радваше на блестящата си победа в Едемската градина.

От примитивните племена в джунглата до могъщите цивилизации на Египет, Гърция и Рим объркани и отчаяни хора задаваха един и същи въпрос: „Как мога да се освободя? Как мога да стана по-добър? Какво мога да сторя? По кой път да тръгна? Как мога да се освободя от тази ужасна болест? Как мога да спра този завличащ порой? Как мога да изляза от клопката, в която се намирам? Ако има начин — как да го открия?“

Видяхме вече, че според Библията Бог е любов. И Той поиска да направи нещо за човека. Бог искаше да го спаси, да го освободи от бремето на греха. Но как? Той бе справедлив Бог, правдив и свят — от самото начало бе предупредил човека, че ще умре физически и духовно, ако послуша дявола. Но човекът съзнателно обърна гръб на Бога и трябваше да умре — иначе Бог би бил лъжец. Бог не може да не устои на думата Си, Неговото естество не допуска Той да лъже. Ето защо, когато човекът съзнателно отказа да се покорява на Бога, той бе изгонен от Божието присъствие. Човекът умишлено избра пътя на дявола. Бог не можеше просто така да прости греха на човека, защото бе казал: „В деня, когато ядеш от него, непременно ще умреш.“ (Битие 2:17)

Трябваше да се намери друг път, защото човекът беше изгубен и безнадеждно затънал. Първоначалната природа на човека бе напълно променена — той се бе възпротивил на Бога. Мнозина бяха толкова заслепени от болестта си, че отричаха дори съществуването на Бога.

Но още в Едемската градина Бог намекна, че ще направи нещо. Той предупреди дявола и обеща на човека: „Ще поставя и вражда между тебе и жената, и между твоето семе и нейното семе; то ще ти смаже главата, а ти ще му нараниш петата.“ (Битие 3:15) „То ще ти смаже главата“ — това бе един светъл лъч от небето! Тук имаше обещание — нещо, за което човек можеше да се залови. Бог обеща, че един ден ще дойде Изкупител и Избавител. Той даде на човека надежда и в продължение на векове човекът се държеше за светлия лъч на тази надежда.

Но това не бе всичко. През хилядолетната история на човечеството при различни случаи проблясваха и други светли лъчи от небето. Във времената на Стария Завет Бог обещаваше на хората избавление, стига да повярват в идващия Спасител. Бог започна да учи народа Си, че човек може да бъде спасен единствено чрез заместничество. Някой друг трябваше да плати цената на неговото изкупление.

Нека за миг мислено се пренесем в Едем. Бог бе казал: „В деня, когато ядеш от него, непременно ще умреш.“ Човекът яде. И умря.

Да предположим, че Бог беше отвърнал по друг начин на стореното от Адам: „Адаме, ти нещо се обърка, това беше грешка от твоя страна. Прощавам ти. Моля те, не го върши повече!“ В този случай Бог щеше да излъже, Той нямаше да бъде свят, нито праведен, щеше да измени на естеството Си. Именно поради това Свое естество Бог не можеше да не удържи на думата Си. Човекът трябваше да умре духовно и физически.

Неговото престъпление го отдели от неговия Бог. Затова той трябваше да страда, трябваше да плати за собствените си грехове. Както видяхме, Адам беше представител на целия човешки род. Когато Адам съгреша, всички съгршихме. „... чрез един човек грехът влезе в света, и чрез греха — смъртта, и така смъртта премина във всичките човеци, понеже всички съгршиха.“ (Римляни 5:12)

И така, въпросът беше: „Как можеше Бог да оправдае грешника и въпреки това да остане справедлив?“ Нека припомним, че думата „оправдаване“ означава „освобождаване на душата от вина“. Оправданието е нещо много повече от опрощението. Грехът трябва да бъде отстранен, като че ли никога не е съществувал. Чистотата на човека трябваше да бъде възстановена без нито едно петно по нея, без никаква сянка от вина или безчестие; с други думи, той трябваше да се върне в първоначалното си състояние, в което е бил, преди да отпадне от благодатта.

Векове наред хората са се опитвали да се върнат в Едем, но в своята слепота те никога не са могли да го сторят. Опитвали са много начини, но всички те са били безуспешни. Образованието, разбира се, е необходимо, но то никога не ще върне човека при Бога. Лъжливите религии са опиум, който задържа хората в настоящата духовна мизерия и никога няма да отведат човека до неговата цел. Организацията на обединените нации е необходима за разрешаването на международните проблеми с мирни средства, и ние сме благодарни за това, но ако ООН можеше да гарантира продължителен мир, би трябвало да кажем на Бога: „Не се нуждаем повече от Теб, успяхме сами да постигнем мир и справедливост на земята.“ Всичко това са заместващи лекарства с временен ефект, които светът трябва да употреби докато чака Великия Лекар. Ако погледнем назад в историята, ще видим, че първият опит за съюзяване на хората е завършил с разделянето на езиците — при Вавилонската кула. Във всичките си следващи опити да работи без Бога, човек се проваля, защото те са предварително обречени на неуспех.

Въпросът остава: как може Бог да бъде справедлив, да остане верен на Себе Си, на Своята святост, и въпреки това да оправдае грешника? Тъй като всеки трябва да отговаря за собствените си грехове, няма нито един човек, който би могъл да помогне на другите, понеже всички без изключение са заразени от същата болест.

Единственото разрешение би било някой трети, някой невинен, доброволно да се реши да умре — духовно и физически — като заместник на хората пред Бога и така да понесе Божията присъда и наказанието за човешкия грях. Но кой би могъл да стори това? На земята със сигурност няма такъв, защото Библията казва: „Всички съгршиха.“ (Римляни 3:2) Съществуваше само една възможност: Божият Син беше единствената личност, която бе в състояние да понесе в Своето тяло греховете на света. Вероятно архангел Гавриил би могъл да дойде и да умре за някой човек, но само Божият Син е безкраен, и само Той можеше да умре за всички.

Библията ни учи, че Бог има три лица. Това е тайна, която никога не ще можем да разберем напълно. Не става дума за трима богове, а за един Бог в три лица: Бог Отец, Бог Син и Бог Свети Дух.

Второто лице на това триединство е Божият Син Исус Христос. Той е еднакъв по естество с Бог Отец. Той не е *един* Божи Син, а *Божият* Син, вечният Божи Син — второто Лице на светото триединство, изявеният в плът Бог, живият Спасител.

Библията учи, че Исус Христос няма начало. Той никога не е бил създаван, а напротив — чрез Него са създадени всички небеса, безбройните звезди и горящи слънца. Земята е излетяла от Неговия пламтящ пръст. Раждането на Исус Христос, което празнуваме на Рождество Христово, не е Неговото начало. Произходът Му е забулен в същата тайна, в която се крие и началото на Бога. По този въпрос Библията ни казва само: „В началото бе Словото, и Словото беше у Бога, и Словото бе Бог.“

(Йоан 1:1) Или: „Той е образ на невидимия Бог, Първородният на цялото творение; защото в Него беше създадено всичко, което е на небесата и на земята, видимото и невидимото — било престоли, или господства, или началства, или власти — всичко беше създадено чрез Него и за Него; и Той е преди всичко и всичко чрез Него се сплотява.“ (Колосяни 1:15—17) В последната фраза се казва, че Той сплотява всичко. С други думи, целият свят би се разпаднал, ако не беше сплотен чрез силата на Исус Христос. На друго място четем: „В началото Ти, Господи, Си основал земята и дело на Твоите ръце са небесата. Те ще изчезнат, а Ти пребъдваш. Да! Те всички ще овехтеят като дреха и като одежда ще ги свиеш и те ще бъдат изменени; но Ти си същият и Твоите години няма да се свършат.“ (Евреи: 10—12)

Исус казва за Себе си: „Аз съм алфа и омега — началото и краят.“ Единствен Исус има властта и способността да върне човека при Бога. Но дали би пожелал да го стори? Тогава Той би трябвало да дойде на земята, да вземе образа на слуга, да стане подобен на човеците, би трябвало да се смири и да стане послушен до смърт. Би трябвало да се бори с греха, да се срещне с дявола, врага на човешката душа, и да го победи. Би трябвало да откупи грешниците от робския пазар на греха, да развърже веригите и освободи затворниците, заплащайки цената за тях — а тази цена щеше да бъде собствената Му кръв. Той трябваше да бъде презрян и отхвърлен от хората, човек на скърби и навикнал на печал; трябваше да бъде поразен от Бога и отделен от Него; трябваше да бъде наранен заради престъпленията на човеците и бит заради техните беззакония. Исус трябваше да примири човека с Бога; да стане великият Посредник. Той трябваше да бъде Заместникът, да умре вместо грешните хора. Всички тези неща Исус трябваше да стори, и то доброволно.

Слава на Бога, точно това и стана! Той погледна от небето и видя нашата самотна планета да лети във всемира — осъдена, прокълната, съсипана и обречена на пъкля. Той видя теб и мен — измъчени от бремето на греха, безнадеждно оплетени в неговите мрежи. И Той взе решението. Небесните войнства се поклониха в смирение и страхопочитание, когато Князът на князете и Царят на царете — Този, който чрез Словото Си създаде световите — се качи на небесната Си колесница, премина през бисерните порти на небесата и в една тъмна нощ в Юдея, докато ангелите пееха хваления, Той слезе от колесницата, съблече царската Си мантия и стана човек!

Това е все едно аз да вървя по пътя си и без да искам да стъпя в мравуняк. Мога да се спра и да кажа на мравките: „Ужасно съжалявам, че стъпих в мравуняка ви. Разруших вашия дом. Всичко се обърка. Така искам да ви кажа, че ви обичам, че не съм имал намерение да направя това, че искам да ви помогна!“

Но вие веднага ще кажете: „Глупости! Това е невъзможно. Мравките не разбират нашия език.“ Точно в това е проблемът! Колко чудно би било обаче, ако можех съвсем за мъничко да стана мравка и да мога да им кажа всичко това, така че да ме разберат!

Това е всъщност, което Христос направи за нас. Той дойде на земята, за да разкрие на хората Бога. Стана човек, за да може да ни каже на нашия собствен език, че Бог ни обича и се интересува от нашия живот. Разказа ни за милостта, дълготърпението и благодатта на Бога. Той ни обеща вечен живот.

Но това бе по-малкото, което Исус направи. Той дойде преди всичко, за да умре за нас в тяло от плът и кръв. (Евреи 2:14) „Той се яви, за да носи нашите грехове.“ (1 Йоан 3:5) Христос дойде на този свят, за „да даде живота Си откуп за мнозина.“ (Матей 20:28). Същинската цел на идването Му в този свят беше да принесе в жертва живота Си заради греховете на човеците. Той дойде, за да умре. Сянката на смъртта висеше непрестанно като тъмен облак над тридесет и три годишния Му земен живот.

В нощта, когато Исус се роди, Сатана потрепери. Той се опита да го унищожи още преди да се беше родил, както и веднага след това. Заповедта на цар Ирод да бъдат

умъртвени всички малки деца във Витлеем, имаше за цел сигурното премахване на Иисус.

През целия си земен живот Иисус никога не извърши грях. Той е единственият безгрешен човек, който е живял на този свят, затова и можеше да каже за Себе Си: „Кой от вас ме обвинява в грях?“ (Йоан 8:46) Дебнеха Го денем и ношем, но не намериха в Него и един-единствен грях. Той беше безгрешен и без недостатъци.

Иисус водеше смирен живот, беше скромен, хората не Му отдаваха някаква особена почит. Родил се в един обор и бе отгледан в малкото и неизвестно градче Назарет. Работеше като дърводелец и събра около Себе Си групичка от прости рибари за Свои ученици. Живееше като обикновен човек сред човечите. Не искаше да изпъква и не търсеше земни почести. Смири Себе Си така, както никой друг човек не се бе смирявал.

Иисус поучаваше с такава власт и сила, че хората казваха: „Никога човек не е говорил така.“ (Йоан 7:46) Всяка произнесена от Него дума беше истина в исторически, научен и морален смисъл. В нравствените учения и проповеди на Иисус нямаше двусмислици и извъртане. Неговите морални принципи бяха съвършено истинни и общовалидни, както за времето, в което живееше, така и за всяко следващо време.

Думите на тази благословена Личност бяха пророчески истини. Той предрече много неща, някои от които все още принадлежат на бъдещето. Законниците се опитваха да Го впримчат с трудни въпроси, но никога не успяха да Го объркат. Отговорите, които Иисус даваше на противниците Си, бяха ясни и точни. В изявленията Му нямаше въпросителни, в думите Му нямаше неясноти и колебания. Той знаеше всичко и затова говореше със спокоен авторитет. Словата Му бяха силни, убедителни, но същевременно толкова прости и достъпни, че и обикновените хора Го слушаха с удоволствие. Думите Му искряха със своята яснота, точност и непрекословност, които слисваха неприятелите Му. Иисус говореше за съществените човешки проблеми по начин, който беше лесно разбираем дори за случаен човек.

Господ Иисус изцеляваше болните, сакатите, слепите и прокажените; съживяваше мъртвите; изгонваше демони; владееше над стихии и укроти бурята; носеше мир, радост и надежда на хилядите, на които помагаше.

Той никога не показа и следа от страх. Никога не бързаше. Движенията и действията Му бяха съвършено точни, спокойни и ясни. Той не се колебаеше и не се притесняваше за работата Си.

Когато се изправи пред Пилат, каза съвсем спокойно: „Ти нямаше да имаш никаква власт над Мен, ако не ти беше дадена от горе.“ (Йоан 19:11) На изплашения народ каза, че легиони от ангели са под Негово разпореждане.

С достойнство и спокойствие тръгна към кръста Си, уверен в Своята мисия, и изпълни пророчеството, писано за Него стотици години по-рано: „Както агне, водено на клане, и както овца, която пред стригачите си не издава глас, така Той не отвори устата Си.“ (Исая 53:7)

Иисус вървеше величествено, славно и с голяма надежда към изпълнението на Своята мисия. Той беше дошъл, за да спаси грешните човеци, да удовлетвори Божия гняв, да победи дявола завинаги и да унищожи силата на смъртта и ада. Имаше само един начин да стори това. Неговият път беше само един.

Смъртта Му беше пророкувана векове по-рано. Най-напред, както видяхме, още в Едемската градина, а след това и във всички книги на Библията — поетични, исторически и пророчески. Авраам предвидя смъртта на Иисус, когато беше заклано агнето. За израилтяните символ на смъртта Му бе закланата пасха. Всеки път, когато върху еврейския олтар се проливаше кръв, тя олицетворяваше Божия Агнец, който щеше да дойде един ден и да отнеме греха. Давид пророкува Христовата смърт с

подробности в не един пророчески псалм. Исаия писа цели глави, в които много точно предсказа Неговата смърт.

Иисус Христос сам каза, че има властта да даде живота Си: „Аз съм добрият пастир; добрият пастир дава живота Си за овцете.“ (Йоан 10:11) „... така трябва да бъде издигнат Човешкият Син, та всеки, който вярва в Него, да не погине, а да има вечен живот.“ (Йоан 3:14—15)

Иисус Христос знаеше за своя кръст много отдавна — от вечността. Още преди да се роди като човек на земята, денят на смъртта Му приближаваше. Когато се роди от девица, кръстът вече хвърляше тъмната си сянка върху пътя на живота Му. Той прие човешки образ, за да може да умре. От люлката до кръста смъртта беше целта на Неговия живот.

Той страда както никой друг човек. Историята на това страдание започва от нощното бдение в Гетсимания, осветено от горящите факли, минава през целувката на предателя, залавянето Му, процесът пред първосвещеника, времето на очакването, пребиваването в палата на римския управител и палата на Ирод, суровото отношение на войниците, страшните сцени, когато Пилат се опитваше да Го спаси, а свещениците и народът искаха екзекуцията Му, бичуването, кръсците на тълпата, пътят от Ерусалим до Голгота, забиването на гвоздеите в ръцете и нозете и тръненият венец на главата Му, горчивите и насмешливи викове на двамата разбойници от двете Му страни: „Други си избавил, сега избави Себе Си!“

Понякога са ме питали защо Христос е умрял така бързо на кръста — за шест часа, докато други приковани са се борили със смъртта два или три дни. Христос беше физически слаб и изтощен, когато Го приковаха на кръста. Той беше пребит и съсипан. Но когато умря, Той умря доброволно. Той избра точния момент, в който да издъхне.

Бяха го повесили гол между небето и земята; бяха скубали брадата Му, докато лицето Му беше започнало да кърви; бяха Го заплювали, докато лицето Му се беше покрило с храрките на побеснялата тълпа. Но Той не отрони нито оплакване, нито молба. Само от две думи, които каза, можем да съдим за страшното физическо страдание, което понасяше: „Жаден съм.“ Кръвта Му изтичаше. Божията справедливост изискваше смърт — или на грешника, или на някой, който да го замести. Заместникът бе Христос.

Гавриил и десет легиона ангели бяха в готовност над всемира с извадени мечове. Само един поглед от благословеното Му лице и те щяха в миг да пометат побеснялата тълпа направо в пъкьла. Не гвоздеите приковаваха Иисус на кръста — връзките на любовта Го държаха по-здраво от всеки гвоздей, направен от човешка ръка. „Бог доказа Своята любов към нас в това, че когато бяхме още грешници, Христос умря за нас.“ (Римляни 5:8)

За теб и за мен! Той понесе греховете ни в тялото Си на кръста. Някой беше казал: „Ето Го, прикован върху кръста, свел святата Си глава и събрал в сърцето Си огромната мъка на отделянето от Бога заради греховете на света. Така Той постигна това, от което сам не се нуждаеше, но можеше да го даде на онези, чието място бе заел.“ И така, поразени и безмълвни пред това страдание, усещайки собствената си неспособност да го разберем или обясним и завладени от Неговото величие, чуваме последните Му думи: „Свърши се.“

Но същинското страдание на Иисус не бе физическото. И преди Него хора бяха умирали мъченически. Най-ужасното страдание на Христос беше Неговата духовна смърт. Той понесе докрай горчивината на греха, изпи до дъно чашата на скръбта, когато Бог се отвърна от Него и скри лицето Си. Останал сам във върховния момент от историята на човечеството, Иисус извика: „Боже Мой, защо си Ме оставил?“ Ослепителната светлина на Неговото страдание бе толкова силна, че човешко око не

можеше да издържи да я гледа, както казва д-р Кемпбъл Морган. Христос изрече тези думи, според сполучливия израз на д-р Морган, „за да види човек колко много неща има, които той никога не ще узнае.“

Този, който не познаваше греха, стана грешен заради нас, за да можем ние да станем в Него праведни пред Бога. Иисус бе прикован на кръста като грешник и бе изоставен от Бога. Тъй като Той не знаеше грях, и Неговото наказание има безмерна стойност — наказанието, което сам Той не заслужаваше. Но ако делото, което извърши, не беше необходимо за Него самия, то за кого беше извършено то?

Как бе извършено това дело в дълбините на мрака, човек навярно никога няма да разбере. Аз знам само едно — че Той понесе моите грехове в тялото Си на кръста. Той зае мястото, на което трябваше да бъда аз. Адските мъки, които аз заслужавах, се стовариха върху Него, и сега аз мога да отида на небето и да се наслаждавам на това, което не е мое, а Негово по право. „Всички знаци, жертви, сенки и символични образи на Стария Завет бяха изпълнени. Вече няма нужда първосвещеникът да влиза веднъж в годината в Светая Светих. Жертвата беше ефективно, изкупително, заместително, помирително наказание и „както на човеците е определено веднъж да умрат, а след това — съд, така и Христос беше принесен веднъж, за да понесе греховете на мнозина.“

Сега, след като е положена основата на изкуплението, всичко, което виновният грешник трябва да направи, е да повярва в Сина и ще има мир с Бога. „Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя еднороден Син, за да не погине ни един, който вярва в Него, а да има вечен живот.“ (Йоан 3:16)

В кръста на Христос аз виждам три неща:

- Първо: той разкрива цялата сериозност и дълбочина на **човешкия грях**. Не обвинявайте хората от онова време, че разпънаха Христос. Вие и аз сме точно толкова виновни. Нито евреите, нито римските войници приковаха Иисус на кръста, а **вашиите** и **моите** грехове бяха причината Иисус доброволно да приеме тази смърт.

- Второ: в кръста на Христос аз виждам неземната **Божия любов**. Ако някога се усъмните в любовта Му, погледнете към кръста и в него ще откриете нейния най-съвършен и дълбок израз.

- Трето: в кръста е единственият **път за спасение**. Иисус каза: „Аз съм пътят и истината, и животът; никой не идва при Отца, освен чрез Мен.“ (Йоан 14:6) Няма друга възможност за спасение от греха и пъкля, освен да се идентифицирате с Христос на кръста. Ако имаше друг път за спасение, Бог щеше да го намери. Ако духовното развитие или нравственият живот можеха да ви спасят, Иисус нямаше да умре. Но беше необходимо някой да ни замести в наказанието. Хората не обичат да говорят за това. Неприятно им е и да го слушат, защото то накърнява тяхната гордост. Нищо не остава от собственото „аз“.

Много хора питат: _Не можем ли да се спасим, като следваме Златното правило — да правим на другите това, което искаме и те да правят на нас? Или като живеем според напътствията на Иисус? Или като спазваме морала, който е проповядвал Иисус?“ Дори и да можехте да се спасите, като водите живота, който Иисус е проповядвал, вие не бихте успели, защото такъв живот не е по силите ви. Вие пак щяхте да сте грешник. Никой човек досега не е успял от деня на раждането си до този на смъртта си да живее така, както е учил Иисус. Вие се провалите. Вие грешите. Вие не се покорявате на Бога. Вие престъпвате заповедите Му. И така, какво ще направите с този грях? Можете да направите само едно нещо — да го отнесете при кръста и да приемете прощката.

Преди много години крал Карл V взел назаем голяма сума пари от един богат търговец. Дошла датата за плащането, но кралят нямал парите и не можел да плати. Тогава търговецът направил голямо угощение в чест на краля. В средата на масата

имало голям поднос, на който пламтял буен огън. Когато всички гости били заели местата си, преди да бъдат внесени блюдата, търговецът извадил от джоба си разписката за заема и пред очите на всички я поднесъл над огъня и я държал там, докато се превърнала в пепел. Тогава кралят прегърнал своя заемодател и заплакал.

По същия начин ние всички сме длъжници на Бога. Падежът е дошъл, но ние не можем да платим. Преди две хиляди години Бог покани света на угощението на благата вест и в агонията на Своя Син на кръста държа всички мои и ваши грехове, докато и последната следа от вината ни изчезна.

Библията казва: „Без проливането на кръв няма опрощаване.“ (Евреи 9:22) Много хора ми казват: „Колко отблъскващо! Да не би да искате да кажете, че вярвате в някаква касапска религия?“ Други недоумяват: „Но защо Бог ще иска кръв?“ Или се чудят: „Защо Исус да трябва да умира за мен?“ Днес представата за проливането на Христовата кръв се смята за старомодна и се заобикаля в много проповеди. Но тя въпреки това съществува. Тя е в Библията. Тя е сърцевината на християнството. Отличителният белег на християнството е кръвното изкупление. Без него ние не можем да бъдем спасени. Кръвта е символът на Христовата смърт.

- Библията учи, че кръвта първо **изкупва**. „... като знаете, че не с преходни неща — сребро или злато — сте изкупени от суетния живот, предаден ви от бащите ви, а със скъпоценната кръв на Христос, като на агне без недостатък и петно.“ (1 Петрово 1:18-19) Ние сме изкупени не само от властта на дявола, но и от проклятието на закона. Смъртта на Христос на кръста ме освобождава от закона. Законът ме осъжда, но Исус удовлетворява всяко негово изискване. Всичкото злато и сребро и всичките скъпоценни камъни на света никога не биха могли да ме откупят. Но това, което те не могат да сторят, стори Христовата смърт. Изкупление означава откупване. Ние бяхме продадени на дявола за нищо, но Христос ни откупи и ни върна обратно.

- Второ: кръвта на Исус **ни довежда близо** до Бога. „Но сега в Христос Исус вие, които някога сте били далеч, сте поставени близо чрез кръвта на Христос.“ (Ефесяни 2:13) Когато като езичници бяхме „отлъчени от израилевото гражданство и чужди на заветите на обещанието, без надежда и без Бог на света“, Исус Христос ни доведе близо до Него. „И така, сега няма никакво осъждане за ония, които са в Христос Исус.“ Изкупеният грешник никога няма да бъде изправен пред съда на всемогъщия Бог. Христос вече е понесъл неговата присъда.

- Трето: кръвта на Исус **носи мир**. „... чрез Него примири със Себе Си всичко — било на земята, или на небето — като въдвори мир чрез кръвта, пролята на Неговия кръст.“ (Колосяни 1:20) Светът никога няма да има мир, докато не го намери в Христовия кръст. Вие никога няма да имате мир с Бога, мир със съвестта си, мир на ума и мир на душата, докато не застанете в подножието на кръста и не се идентифицирате чрез вяра с разпънатия Христос. Това е тайната на мира. Това е мир с Бога.

- Четвърто: кръвта **оправдава**. „Затова много повече сега, като сме оправдани чрез Неговата кръв, ще се спасим от гняв чрез Него.“ (Римляни 5:9) Христовата кръв променя положението на човека пред Бога. Вместо с вина и проклятие, човек застава пред Него с оправдание и опрощение. Простеният грешник не е като затворник, излежал наказанието си и освободен, но вече без граждански права. Покаяният се грешник, получил прошка чрез Христовата кръв, получава пълните си граждански права в Божието царство. „Кой ще обвини Божиите избрани? Бог е, който ги оправдава! Кой е онзи, който ще ги осъди? Христос Исус е, който умря, а още и беше възкресен от мъртвите, който е от дясната страна на Бога и който се застъпва за нас.“ (Римляни 8:33—34)

- Пето: кръвта на Исус **очиства**. „Но ако ходим в светлината, както е и Той в светлината, имаме общение един с друг и кръвта на Исус Христос, Неговия Син, ни

очиства от всеки грях.“ (1 Йоан 1:7) Ключовата дума в този стих е *всеки*. Не от някои грехове, а от всеки грях. Всяка лъжа, която някога сме изrekli, всяко подло, долно или нечисто дело, което сме извършили, цялото ни лицемерие, всичките ни зли мисли — всички те са очистени от смъртта на Христос.

Преди години в Лондон се състояла голяма среща на известни личности. Между поканените бил и Цезар Малан, прочут проповедник от онова време. Една млада дама свирила и пяла прекрасно пред гостите и всички били възхитени. Когато завършила изпълнението си, проповедникът се приближил до нея и деликатно, но твърдо казал: „Когато ви слушах тази вечер, си помислих колко много би спечелило Христовото дело, ако използвахте способностите си в Негова служба. Вие знаете, уважаема госпожо, че пред Бога сте също толкова грешна, колкото и пияницата в уличната канавка или проститутката на пристанището. Но аз съм щастлив да ви кажа, че кръвта на Иисус Христос, Неговия Син, може да ви очисти от всеки грях.“ Младата жена се възмутила от това нахалство, но проповедникът отвърнал: „Госпожо, не исках да ви оскърбя. Ще се моля Божият Дух да ви убеди.“

Всички се разотишли. Но тази нощ младата дама не могла да заспи. Образът на проповедника и неговите думи не излизали от мисълта. В два часа сутринта тя скочила от леглото и докато сълзите обливали лицето, Шарлот Елиът написала своето прочуто стихотворение:

Такъв какъвто съм, без извинение —
защото проля кръвта Си за мен;
и защото Сам ме повика при Себе Си —
о, Божие Агне, аз идвам при Теб!
Такъв какъвто съм, без да очаквам,
че сам бих могъл да очистя душата си;
и защото кръвта Ти измива петната _ —
о, Божие Агне, аз идвам при Теб!

Но това не е краят. Христос не бе оставен на кръста с течащата от ръцете, гърдите и нозете Му кръв. Той бе снет и внимателно положен в гроб. Входът на гроба бе затворен с голям камък, а пред него беше поставена стража от римски войници. През целия съботен ден учениците Му стояха потънали в скръб в горната стая. Двама от тях потеглиха за Емаус. Душите на всички бяха изпълнени със страх. Рано сутринта Мария, Мария Магдалена и Саломия се запътиха към гроба, за да помажат трупа. Но когато пристигнаха там, те се стреснаха, защото гробът се оказа празен. Един ангел застана пред входа на гроба и ги попита: „Кого търсите?“ Те му отвърнаха: „Търсим Иисус от Назарет.“ И тогава ангелът оповести най-великата и славна вест, която човешко ухо някога е чувало: „Няма Го, защото възкръсна!“

От това велико събитие зависеше целият Божи спасителен план. Без възкресение не би имало спасение. Много пъти Иисус бе предсказвал възкресението Си. Веднъж Той каза: „Както Йона беше в корема на рибата три дни и три нощи, така и човешкият Син ще бъде в сърцето на земята три дни и три нощи.“ И Той наистина възкръсна, както беше предсказал!

Съществуват известни правила, според които едно историческо събитие се счита за достоверно. То трябва да бъде засвидетелствано от благонадеждни съвременни очевидци. За възкресението на Иисус от мъртвите има повече доказателства отколкото за това, че Юлий Цезар някога е живял, или че Александър Велики е умрял на 33 години. Странното е, че историците приемат за достоверни хиляди факти, за които има само оскъдни доказателства, а за най-важния факт — възкресението на Иисус Христос,

се ограничават само с един скептичен поглед и недоверчиви разсъждения. Причината е преди всичко в това, че тези хора не желаят да вярват. Духовният им поглед е толкова заслепен и предразсъдъците им са толкова много, че те не могат да приемат великия факт на Христовото възкресение само въз основа на свидетелството на Библията.

- Възкресението означава преди всичко, че Христос бе истински Бог. Той действително беше това, което претендираше че е. Христос беше Бог в плът.

- На второ място то означава, че Бог е приел Неговата изкупителна жертва на кръста, необходима за нашето спасение. „Той беше предаден за нашите прегрешения и беше възкресен за нашето оправдание.“ (Римляни 4:25)

- Трето: възкресението дава увереност на човечеството в Божия справедлив съд.

- Четвърто: то гарантира, че накрая и нашите тела също ще бъдат възкресени. „Но сега Христос е възкресен от мъртвите и стана първият плод от починалите.“ (1 Коринтяни 15:22) Писанието ни учи, че нашето тяло ще бъде положено в гроб, но ще възкръсне във великия ден на възкресението. Тогава смъртта ще бъде погълната победоносно. В резултат от Христовото възкресение жилото на смъртта е изтръгнато и сега Христос държи ключовете на смъртта. Той казва: „Аз съм ... Живият; и бях мъртъв, и ето, живея за вечни векове; и имам ключовете на смъртта и на ада.“ (Откровение 1:18) Иисус обещава: „Понеже Аз живея, и вие ще живеете.“

- Пето: Христовото възкресение означава, че смъртта е победена. Силата на смъртта е пречупена и страхът от нея е премахнат. Сега ние можем да кажем заедно с псалмиста: „И в долината на мрачната сянка ако ходя, няма да се уплаша от зло, защото Ти Си с мене. Твоят жезъл и Твоята тояга, те ме утешават.“ (Псалм 23:4)

Поради възкресението на Христос, Павел можеше да гледа с радостно очакване към бъдещето. Той казва: „Защото животът за мен е Христос, а смъртта — придобивка.“ (Филипяни 1:21)

Без възкресението на Иисус Христос не бихме имали надежда за бъдещето. Библията обещава, че някой ден ние ще застанем лице в лице с възкръсналия Христос и че ще имаме тела, подобни на Неговото.

Лице в лице с Христос, моя Спасител.
Лице в лице — какво ще бъде там!
Когато ще ме грабне — ще погледна
лицето на Христос, за мен умрял.
Лице в лице тогава ще Го видя
далече там, зад звездното небе.
Лице в лице — сред всичката Му слава
ще гледам вечно светлото Лице!

VIII глава

КАК И ОТКЪДЕ ДА ЗАПОЧНЕМ?

„Ако не се обърнете и не станете като децицата, никак няма да влезете в небесното царство!“

Матей 18:3

Ние вече съзнаваме, че съществува един естествен принцип, който ни снижава до равнището на животните, заслепява разума ни, притъпява съвестта и сковава волята ни. Собствените ни дела ни осъждат.

Бог е свят и справедлив. Той не може да търпи греха. Грехът е това, което ни отделя от Него и което предизвиква Неговия гняв над човешката душа. Човекът е загубил своето нравствено, умствено и духовно разбиране за Бога, защото е загубил Бога. И няма да Го намери, докато не намери пътя обратно към Него.

Пътят, който води обратно към Бога, не е пътят на разума или на морала. Човек не може да се върне при Бога по пътя на мисълта, защото човешкият мисловен живот не се съгласува с божествения, плътският ум е във вражда с Бога. Човек не може да се върне при Бога и по пътя на религията, защото в духовно отношение той е бунтовник против Бога. Не можете да се върнете при Бога и по пътя на морала, защото характерът ви е вече развален от греха.

Така логично възникват въпросите: Какво трябва да направя? Откъде и как да започна? Кой е моят път към Бога?

Има само *един път* обратно към Бога. Иисус казва: „Ако не се обърнете като дечицата, никак няма да влезете в небесното царство.“ С това Иисус изисква от нас едно обръщане. Така се започва. Оттук се започва. Трябва да се обърнете!

Много хора бъркат обръщането със спазването на закона. Мойсеевият закон е изложен точно в Библията и целта му е ясно посочена. Той никога не е бил предлаган като чудодейно лекарство срещу болестите на света, а по-скоро като средство за тяхното разпознаване. Той посочва причината за нашите неприятности, но не и как да се избавим от тях. Библията казва: „А знаем, че каквото казва законът, казва го на ония, които са под закона; за да се затворят устата на всекиго и целият свят да бъде подсъдим пред Бога.“ (Римляни 3:19) Целта на Закона е да разкрие човешката неправда и Библията казва: „Защото нито едно създание няма да се оправдае пред Него чрез делата на закона.“ (Римляни 3:20) Невъзможно е човек да се обърне чрез спазването на закона. Библията казва: „Чрез закона става само познаването на греха.“ Законът е само едно нравствено огледало — той осъжда, но не преобразява, поставя изисквания, но не променя, сочи с пръст, но не предлага милост. В закона няма живот, а само смърт, защото неговата присъда е: „Ти трябва умреш.“

Мнозина казват, че тяхната религия е Проповедта на планината (Матей 5—7). Но все още не се е родил човекът, който наистина да е живял в съответствие с нея. Библията твърди, че всички сме съгрешили и сме лишени от Божията слава.

Преди да заявите, че сте добър човек и водите такъв живот, че не се нуждаете от обръщане, се запитайте какви са мотивите ви. Вгледайте се дълбоко и честно в собственото си сърце, преди да кажете, че някои други може и да се нуждаят от обръщане, но не и вие.

Веднъж проповядвах в Холивуд и една група кинаджии ме помолиха да поговоря с тях на някои религиозни теми. След като им казах няколко думи, имаше време за дискусия и първият въпрос, който ми зададоха, беше какво е това „обръщане“.

Не след дълго имах възможност да говоря пред група политици от Вашингтон. Когато дойде времето за дискусия, отново първият въпрос беше: „Какво е това обръщане“?

В почти всички университети и колежи, в които съм говорил, неизменно са ми поставяли същия въпрос: „Какво разбирате вие под обръщане“?

И може би на този въпрос се дават повече различни отговори отколкото на всеки друг. И така, какво представлява обръщането? Как се извършва? Какви са резултатите от него? Защо трябва да се обърнем, за да отидем на небето?

Самата идея за обръщането не е толкова чужда на съвременното общество. Всеки добър търговец знае, че трябва да „обърне“ вниманието на хората към артикулите, които предлага. Специалистите по реклама се стремят на „обърнат“ търсенето на пазара от един вид стоки към друг. Често говорим за политици, които са се „обърнали“ от първоначалните си политически убеждения към други. През войната голяма част от промишлеността се „обърна“ от мирновременното производство към военно.

Да се обърнеш означава да смениш посоката, да промениш начина си на мислене, да се върнеш обратно. В смисъла на християнството тя често се обяснява като покаяние, обновяване, получаване на благодат, прощение, получаване на увереност.

Спомням си как на едно от моите събрания при мен дойде един алкохолик и ми каза: „Господине, аз не съм уверен, че има истина в думите ви, но смятам да опитам вашия Христос и ако Той действа поне малко, както вие твърдите, ще се обърна и ще бъда Негов за цял живот!“

След няколко седмици той сподели с мен, че с него е станало нещо непонятно — всеки път когато възнамерявал да си пийне, като че ли нещо му попречвало. Всъщност Христос му беше помогнал да победи лошия си навик. Този човек се върна при семейството си и сега живее нов живот за Христос. С други думи, той се „обърна“ — промени насоката на живота си, начина си на мислене.

При различните хора обръщането може да стане по различен начин. То е индивидуално и зависи от отделния човек, от неговия характер, темперамент, интелект, от чувствата му, от обкръжението му, от социалното му положение, от начина му на живот. Понякога обръщането може да следва след голяма криза в живота на човека. То може да настъпи, след като всички предишни ценности са били разрушени, след някое голямо разочарование, след загуба на материалното благосъстояние или на любим човек. Този, за когото целият смисъл на живота му е бил съсредоточен в печелене на пари или в професионална или обществена кариера, или в любовта му към даден човек, може да преживее страшно сътресение при загубата на тези неща. За него това е загуба на смисъла на живота.

В тези трагични моменти, когато е останал без силата и сигурността на света, когато любимият човек си е отишъл безвъзвратно, човек осъзнава колко ужасно самотен е всъщност. Именно тогава Светият Дух може да снесе пелената от очите му и той да прогледне за първи път в живота си. Той може да разбере, че Бог е единственият източник на истинска сила и единственият извор на трайна любов и общение.

Но обръщането може да настъпи и в момент на преуспяване и щастие, когато всичко върви добре и Божиите милости се изливат изобилно над нас. Тъкмо Божията благодат може да накара човека да осъзнае, че дължи всичко на Бога. Самата Божия добрина ни води към покаяние.

Обръщането в такъв момент може да бъде внезапно и драматично като обръщането на езичниците, които пренасят обожанието и вярата си от каменните и дървени идоли към личността на Исус Христос.

Не винаги обаче тази промяна се извършва като внезапна светкавица на просветление на душата (така нареченото кризисно обръщане). При много хора тя настъпва след продължителен и тежък конфликт на вътрешните мотиви на личността. При други обръщането идва като връхна точка на един продължителен процес на постепенно убеждение в необходимостта от обръщане и разбиране на спасителния план. Този продължителен процес завършва със съзнателно приемане на Христос като личен Спасител и предаване на живота в Неговите ръце.

И така, можем да кажем, че обръщането може да бъде моментно събитие, криза, в която човек получава ясно откровение за Божията любов, или да бъде постепенно

развитие, завършващо с кулминационен момент, в който се пресича границата между тъмнината и светлината, между смъртта и вечния живот.

Не винаги обаче обръщането става точно по този ясен начин. Жена ми, например, не може да си спомни точния ден и час, когато е станала християнка, но е напълно уверена, че в живота е имало един момент, когато фактически е преминала границата. Много млади хора, израснали в християнски семейства и изпитали благословието на християнското възпитание, не помнят кога точно са предали живота си на Христос. Други си спомнят мига, в който публично са изповядали вярата си. Повечето разкази за обръщане на различни хора в Новия Завет говорят за драматично, кризисно обръщане.

Проблемът за обръщането, както и други религиозни проблеми, дълго време не представляваха интерес за психолозите. През последните 25 години обаче те им посветиха сериозни изследвания. Посочва се, че обръщането е не само християнско преживяване, а е характерно и за други религии. То дори не е и само религиозно преживяване, а съществува като явление и в области извън религията. Психолозите отличават три степени в акта на обръщане: първата — чувство на объркване и безпокойство; втората — кулминационната точка на поврат; и третата — освобождаване от напрежението, белязано от вътрешен покой и радост.

Старбук различава два вида обръщане — едно, съпроводено от остро съзнание за грях, и друго, породено от чувство на непълнота, от стремеж към по-висш живот и желание за духовно просветление.

Приносът и значението на психологическите изследвания на обръщането обикновено се подценяват. Те действително хвърлят светлина върху проблема, малко са обаче психолозите, готови да приемат библейското обръщане като свръхестествено преживяване.

Библейското обръщане също има три степени — две от тях са активни, а едната е пасивна. Към активната част принадлежат покаянието и вярата. Покаянието е отвръщането от предишния живот. Вярата е обръщането към Бога. Третата, пасивна степен, можем да наречем новораждане или обновление.

Иисус казва, че за да влезем в небето, трябва да се обърнем. Не го казвам аз, казва го Иисус! Това не е нечие човешко мнение, това е мнението на самия Бог! Иисус казва: „Ако не се обърнете и не станете като дечицата, никак няма да влезете в небесното царство!“ (Матей 18:3)

Истинското обръщане включва целия разум, всички чувства и цялата воля. Има хиляди хора, които се обръщат към Христос само с разума си. Те вярват всичко, което пише в Библията, вярват всичко за Иисус, но никога не са се обърнали наистина към Него.

Във втора глава на Евангелието от Йоан се разказва за стотици хора, последвали Иисус още в началото на служението Му. Казва се, че много от тях били повярвали в Него, но Иисус не им се доверявал, защото познавал сърцата на всички човечи. Защо Иисус не им се е доверявал? Защото е знаел, че те вярват само с ума си, но не и със сърцето си.

Има огромна разлика между интелектуалното обръщане и пълното обръщане, което спасява душата. Естествено, трябва да има промяна на мисленето и интелектуалното приемане на Христос.

Много хора са имали някакво емоционално преживяване, което наричат обръщане, но всъщност никога не са се обърнали истински към Христос. Христос изисква промяна в живота ви и ако животът ви не отговаря на емоционалното ви преживяване, имате пълно основание да се съмнявате в преживяването! Естествено когато дойдем при Христос, в емоциите ни ще настъпи промяна — ще започнем да

мразим греха и да обичаме правдата. И тази промяна ще бъде рязка и силна — предаността ни към Христос няма да има граници, любовта ни към Него ще прелива.

Но дори и да приемате Христос интелектуално и да имате емоционално преживяване — това все още не е достатъчно. Необходимо е обръщане на **волята!** Трябва да подчините волята си на волята на Бога. Вашето „аз“ трябва да бъде приковано на кръста. Единственото ви желание ще бъде да живеете за Него.

При обръщането вие заставате в подножието на кръста и Светият Дух ви дава да осъзнаете своята греховност. Той насочва вярата ви към Христос, който умря вместо вас. Трябва да отворите сърцето си и да Го пуснете да влезе. Точно в този момент Светият Дух извършва чудото на новото раждане. Вие действително ставате ново нравствено същество. Във вас бива присадена божествената природа. Ставате участник в живота на самия Бог. Исус Христос чрез Божия Дух заживява в сърцето ви.

Обръщането е толкова просто, че и малко дете може да се обърне, но същевременно е толкова дълбоко, че богословите в цялата история са разсъждавали върху него. Бог е направил пътя на спасението толкова прост, че „пътниците, даже и глупавите, няма да се заблуждават по него.“ (Исая 35:8) Никога няма да има човек, който не е успял да влезе в Божието царство, защото не е могъл да разбере пътя. Богат и беден, умен и глупав — всички могат да се обърнат.

И така, обобщено обръщането просто означава „промяна“. Когато някой се обърне, той може да продължи да обича нещата, които и преди е обичал, но **основанията** за тази любов ще се променят. Обърнатият човек може и да изостави някои неща, които е обичал по-рано. Той може дори да се отдалечи от предишните си приятели, не защото ги презира — те са си все същите хора и много от тях са почитени и добри — а просто защото обществото на други християни със същите разбирания става по-привлекателно за него.

Обърнатият човек ще започне да обича неща, които по-рано е мразил и да мрази неща, които по-рано е обичал. И сърцето му ще се промени по отношение на Бога — ако някога е бил безразличен към Бога или пък е живял в постоянен страх, ужас и неприязън към Него, след обръщането си той ще се намери в състояние на пълно доверие, почит, послушание и преданост. Той ще се изпълни със страхопочитание, ще живее в постоянна благодарност и признателност към Бога и с чувството на пълна зависимост от Него. Преди обръщането човек може би е угаждал на плътта си. Може би културата или интелектуалните му интереси, или пък печеленето на пари са били от първостепенно значение за него. След обръщането правдата, духовната святост и християнският начин на живот ще бъдат поставени над всички други интереси, защото единственото наистина важно нещо ще бъде живот, който носи радост на Христос. С други думи, обръщането означава пълна промяна в живота на личността.

Спомням си много живо случая с една девойка от Ню Йорк, която беше дошла в Лос Анжелос, за да се омъжи. С младежа се бяха запознали в една преуспяваща рекламна агенция, където бяха работили заедно и цялата им връзка се беше развивала по младежки събирания и нощни клубове. Не след дълго годеникът, воден от амбицията за бърза кариера, се беше преместил в Калифорния, като се бяха разбрали, че след шест месеца момичето ще го последва и ще се оженият.

Една седмица след като бе пристигнала в Лос Анжелос, изпълнена с надеждата за нов и щастлив живот, тя беше открила, че годеникът междувременно се е влюбил в някаква филмова звезда, но нямал куража да пише за това, преди тя да напусне Ню Йорк.

И така, тя изведнъж се бе оказала съвсем сама в един град, където не познаваше никого, всичките планове бяха рухнали, гордостта бе смазана, а бъдещето се

простираше пред нея пусто и безрадостно. Тя не беше от религиозно семейство и в този момент на голяма мъка не знаеше къде да потърси утеха, съвет и напътствие.

Вървейки по непознатите улици и мъчейки се да се съвземе от удара и да преодолее скръбта и унижението, тя беше стигнала до голямата палатка, в която провеждахме нашите събрания. По-късно тя сподели с мен, че сама не знае какво я е накарало да влезе, но влязла и седяла мрачна и навъсена по време на цялата проповед. На следващата вечер пак дошла, и така всяка вечер, до края на седмицата, докато през мъглата на горчивината и мъката, които я притискали, Божият глас достигнал до нея. Тогава тя излезе напред и изповяда нуждата си от спасение.

Чрез вяра в Господ Иисус тя бе освободена от бремето на вината и огорчението и разбра, че любовта, която бе изгубила, бе станала за нея стъпало към една много по-голяма и по-богата любов. Чувството на унижение, което бе пречело да се върне на предишната си работа, бе изчезнало, и животът, вместо да свърши, бе станал много по-богат и смислен. Само че вместо да пропилява ума и способностите си в безкрайни коктейли и развлечения, тя стана изключително деятелна в своята църква. Фантазията, която преди бе служила, за да забавлява клиентите, сега оживяваше библейските истории в неделното училище. Способностите за финансова организация също са от голяма полза за църквата.

Преди отхвърлена и нежелана, сега тя е един от най-търсените хора в църквата. Но най-важното е, че чувството на самота изчезна, защото тя разбра, че Христос е винаги до нея, готов да я утешава, води и закриля!

Всичко това бе в резултат на нейното обръщане — от празния и безрадостен светски път, по който вървеше толкова нещастна, към нейния Господ и Спасител Иисус Христос. Тя намери мир с Бога!

IX глава **ПОКАЯНИЕ**

„Също така ще има повече радост на небето за един грешник, който се кае, отколкото за деветдесет и девет праведници, които нямат нужда от покаяние.“

Лука 15:7

Видяхме, че Иисус изисква обръщане. Разбрахме също така, че трите елемента на обръщането са покаяние, вяра и обновление. Може да се спори в каква последователност се явяват тези три елемента, но общо взето се приема, че те настъпват едновременно. Независимо дали осъзнавате това, или не, в критичния момент на обръщането тези три неща се случват едновременно с вас.

Ако покаянието може да се опише с една дума, то тя е „отказване“. Ще попитате: „Отказване от какво?“ Отговорът се съдържа също в една дума: „От греха.“ Библията учи, че грехът е престъпване на закона. Грехът е незачитане на каквото и да е авторитет и отхвърляне на всяко задължение спрямо Бога. Грехът е онзи принцип на злото, който влезе в Едемската градина, когато Адам и Ева бяха изкушени и паднаха в грях. Тръгвайки от Едем тази ужасна отрова премина във всички човеци, така че „всички съгрешиха“ и „няма праведен нито един“. Грехът разруши връзката ни с Бога и като последица от това увреди нашите отношения с всички хора и дори със самите нас.

Ние никога не можем да имаме мир с Бога или мир с другите хора, или дори мир вътре в себе си, ако не бъде премахнато това „отвратително нещо, което е омразно на Бога“. Ние трябва да отхвърлим не само принципа на греха, но и отделните конкретни

грехове. Ние трябва да се откажем от света, от плътта и от дявола. Тук не може да има никакви компромиси, колебания или пазарлъци. Христос изисква от нас пълно отказване.

Но това отново е свързано с принципа на любовта — ако истински и изцяло отдадете любовта си на Исус, няма да искате да вършите неща, които за Него са омразни и отвратителни. Когато Му се предадете с вяра, автоматично ще се откажете от всички грехове в живота си. Затова покаянието и вярата вървят ръка за ръка — не може да има истинско покаяние без спасителна вяра и не може да има спасителна вяра без истинско покаяние.

За жалост думата покаяние днес не звучи твърде често от амвона. Тя е много непопулярна дума. А първата проповед на Исус беше: „Покайте се, защото наближи небесното царство.“ (Матей 4:17) Бог говореше чрез Своя Син. Исус дойде на земята със сърце, изпълнено с любов и милост, но веднага започна ясно и недвусмислено да говори за вината и греха на човека. Той призоваваше хората да признаят вината си и да се обърнат от безбожието си. Казваше, че преди Бог да излее върху тях любовта, благодатта и милостта Си, те трябва да се покаят. Исус никога не си затваряше очите пред неправдата. Той изискваше нашето себеосъждане, нашето абсолютно обръщане; изискваше от нас ново отношение към живота преди да ни открие Божията любов.

Веднъж разказали на Исус за едни галилеяни, чиято кръв Пилат смесил с кръвта на жертвите им, когато римските легиони потушили еврейски бунт. Разказали Му също как падането на силоамската кула отнело живота на много хора. Исус отговорил: „Мислите ли, че тия галилеяни са били най-грешни от всичките галилеяни, понеже са пострадали така? Казвам ви: не; но ако се не покаете, всички така ще загинете.“ (Лука 13:2)

С други думи, Исус казва, че независимо дали хората умират от насилие, при злополука или от естествена смърт, съдбата им ще бъде една и съща, ако не са се обърнали с покаяние към Бога. Докато това не стане, вярата е напълно невъзможна. Това не ограничава Божията благодат, но покаянието разкрива пътя за нея.

Знаем, че спасението се основава единствено на Божията благодат. Вече видяхме, че никакви жертвоприношения, обреди или дела по закона не могат да спасят нито една душа. Библията казва, че никой човек не се оправдава пред Бога чрез закона: „Праведният чрез вяра ще живее.“ (Римляни 1:17) Спасението, прошката и оправданието са основани единствено на изкупителното дело на Христос. Но за да стане Христовата жертва на кръста действена за който и да било човек, през което и да било историческо време, този човек трябва да се покае за греховете си и да приеме Христос чрез вяра.

Йона проповядваше покаяние в Ниневия, докато целият град се покая.

Езекиил също говореше за покаяние: „Затова, доме Израилев, аз ще ви съдя, всеки според постъпките му, казва Господ Йехова. Покайте се и обърнете се от всичките си престпления, та да не ви погуби беззаконието.“ (Езекиил 18:30)

Голямото послание на Йоан Кръстител също беше покаянието: „Покайте се, понеже наближи небесното царство.“ (Матей 3:2)

Покаянието се споменава седемдесет пъти в Новия Завет. Исус казва: „Ако се не покаете, всички така ще загинете.“ Проповедта на апостол Петър в деня на Петдесетница беше: „Покайте се и нека всеки от вас се кръсти в името на Исус Христос за прощаване на греховете ви.“ (Деяния 2:38) Апостол Павел казва: „Проповядвах и на юдеи, и на гърци покаяние пред Бога и вяра в нашия Господ Исус Христос.“ (Деяния 20:21) Според Библията покаянието е заповядано от Бога: „Бог, без да държи сметка за времената на невежеството, сега заповядва на всички човечи

навсякъде да се покаят.“ (Деяния 17:30) Това е безусловна заповед. Бог казва: „Покайте се, или ще загинете!“ Вие покаяли ли сте се? Сигурни ли сте?

Какво е разбирал Исус под покаяние? Защо тази дума се среща толкова често в Библията? Ако я потърсим в някой съвременен речник, ще открием, че „покайвам се“ означава „съжалявам, мъчно ми е за нещо извършено“. Но оригиналните гръцки и еврейски думи, които Исус е използвал са означавали много повече от просто „съжалявам“ и „мъчно ми е, че съм извършил грях“. Библейската дума „покаяние“ означава „промяна, обръщане“. Това е силна, действена дума, тя означава истинска революция, която се извършва в човека. Когато Библията ни призовава да се покаем за греха си, това значи да го отхвърлим, да се обърнем обратно и да тръгнем в посока, противоположна на греха и всичко свързано с него.

Исус разказа притчата за блудния син, за да покаже нагледно какво разбира под думата „покаяние“. Когато блудният син се разкайва, той не продължава просто да си седи където е, съжалявайки горко за греховете си. Той не се отдава на пасивна скръб. Не остава на мястото си, сред свинете. Напротив, той става и тръгва! Той поема в обратна посока, намира баща си и се смирява пред него, и след това получава наградата си.

Твърде много съвременни християни са изгубили библейското разбиране за покаянието. Те смятат, че то едва ли е нещо повече от това да поклатиш глава и да си речеш: „О, колко съжалявам, че направих това!“ — и след това да продължиш да си живееш точно както преди.

Истинското покаяние означава промяна, обръщане от нещо, поемане в друга посока. Не е достатъчно да съжаляваме. Юда също съжаляваше и съвестта го измъчваше, но той никога не се покая. Не е достатъчно дори да се поправим. Няма изтезание, на което бихме могли да подложим тялото си, няма изпитания, на които да подложим ума си, които биха могли да задоволят всемогъщия Бог. Нашите грехове бяха изкупени от Исус Христос на кръста. Там Той изтърпя наказанието за тях. Никое страдание, което ние бихме поели върху себе си, не би ни довело до покаяние.

Когато говоря за покаяние, нямам предвид така наречената „скамейка на скръбта“ от едно време. Мнозина са учили, че за да се стигне до покаяние и спасение, трябва да се скърби определено време. Веднъж един човек ми разказа за своето обръщане: на едно събиране на християни с такива разбирания той излязъл напред, за да приеме Христос. Докато стоял на колене пред амвона и се опитвал да намери Бога, при него дошла една мила сестра, потупала го по рамото и казала: „Дерзай, братко! Ако търсиш Бога, трябва да се бориш!“ След няколко минути се приближил един църковен служител, потупал го по рамото и казал: „Братко, отпусни се!“ След малко дошла друга сестра и му доверила: „През нощта, когато аз се обърнах, видях ослепителна светлина, от която направо се смръзнах.“ Човекът ми каза: „Опитвах се да се боря и да се отпусна едновременно, като същевременно се оглеждах за светлината. Без малко щях изобщо да се откажа в цялото обръщане!“

Един много интелигентен християнски водач веднъж ми разказа, че настойчивото очакване на проповедника и цялата църква да видят от него някаква демонстрация на чувства, почти му попречило да дойде при Бога.

Фалшивата приповдигнатост на чувствата, която се създава на много християнски събирания, е била и е пречка за не една искрена търсеца душа. Но тук аз говоря за истинското библейско покаяние, което включва и трите — и *разума*, и *чувствата*, и *волята*.

• На първо място е необходимо *осъзнаване* на греха. Библията казва: „Всички съгрешиха и са лишени от Божията слава.“ (Римляни 3:23) Когато Исаия осъзна греха си, той извика: „Горко ми! ... понеже съм човек с нечисти устни.“ (Исаия 6:5) Когато Йов

осъзна, че е грешник, каза: „Гнуся се от себе си.“ Когато Петър осъзна греховете си, възкликна: „Аз съм грешен човек.“ (Лука 5:8) Когато Павел осъзна своята греховност, той нарече себе си „главния от всички грешници“.

Светият Дух предизвиква това изобличение за грях. Истинско покаяние може да настъпи само след като Светият Дух вече е говорил на сърцето и ума. Той може да използва молитвите на една майка, чрез проповедта на един пастир, някое християнско радиопредаване, вида на някоя църковна сграда или смъртта на любим човек, за да породи у нас това необходимо съзнание за грях. Но аз съм виждал хора, разтреперани и уплашени от това изобличение, които въпреки това не се покаяват. Възможно е човек да разбере, че е грешник, да вижда греховете си и дори сълзи да лее за тях, но въпреки това да не се покае.

- Второ: в покаянието участват и **емоциите**, както и при всяко друго истинско преживяване. Павел говори за скръб по Бога, която води към спасително покаяние. Много хора се страхуват от всякакви емоции и са критични и подозрителни към всяко обръщане, което не е извършено като в хладилник. Разбира се, подклаждането на фалшиви приповдигнати емоционални състояния крие големи опасности, но това не изключва съществуването на истински чувства и дълбочина на преживяването.

По този повод д-р Сангстер, голям методистки проповедник, казва в своята книга „Моят коментар“: „Човек, който крещи на футболен или бейзболен мач, но когато чуе, че някой грешник плаче пред кръста на Христос, се разстройва и промърморва нещо за опасността от емоционалното християнство, едва ли заслужава сериозно отношение.“

- Трето: покаянието включва **волята**. Чак когато стигнем до волята, намираме истинската сърцевина на покаянието. Необходима е твърдата решимост за изоставяне на греха, за промяна на отношението ни към самите себе си и към Бога. Трябва да се променят чувствата ни, волята ни, начинът ни на мислене и целта на нашия живот.

Само Божият Дух може да ни даде решимостта, която е необходима за истинското покаяние. То означава нещо повече от молитвата на малкото момиченце: „Боже, направи ме добра — не наистина добра, но достатъчно добра, за да не ме бият!“

Има стотици хора, чиито имена са вписани в църковните регистри. Те ходят на църква, когато им е удобно, даряват пари и поддържат църковните мероприятия, ръкуват се с проповедника след службата и му казват колко блестяща проповед е изнесъл, владеят християнския език и много от тях могат да цитират доста стихове от Библията, но въпреки това никога не са преживели истинско покаяние. Те имат консуматорско отношение към религията. Обръщат се към Бога и се молят, когато се окажат натясно, а през останалото време не се замислят твърде за Него. Библията ни учи, че когато човек дойде при Христос, в него се извършва промяна, която се отразява във всичко, което той върши.

Нито един-единствен стих в Светото Писание не намеква, че човек може да бъде християнин и да си живее както си поиска. Когато Христос влезе в човешкото сърце, Той изисква да бъде Учител и Господ. Той изисква пълно отдаване. Той изисква контрола над умствените ни способности. Той изисква тялото ни да бъде подчинено на Него и само на Него. Той изисква целият ни труд и всичките ни усилия да бъдат в Негово име.

Много от днешните тъй наречени християни по-скоро биха се отказали да ходят на църква, отколкото да се откажат да си купят нов хладилник. Ако трябва да избират дали да направят вноска за нова кола, или да подпомогнат строежа на някое неделно училище, едва ли биха се колебали дълго. Хиляди хора, които се считат за вярващи, поставят парите и високия стандарт на живот преди учението на Христос. Те намират време за кино, футбол и всякакви развлечения, но не могат да намерят време за Бога.

Могат да пестят за по-голяма къща и по-голям телевизор, но не могат да отделят пари за църквата. Това е идолопоклонство.

Трябва да настъпи промяна! Ние сочим с пръст езичниците и идолопоклонниците от древността, но единствената разлика е, че нашите кумири са направени от блестящ хром и неръждаема стомана и имат терморегулатори и размразяващи устройства вместо очи от скъпоценни камъни! Вместо позлатени нашите богове са емайлирани, но ние им се покланяме по същия начин и смятаме, че не можем да живеем без тях.

Иисус изисква пълно господство над всички тия неща. Той желае да Му предадем всичко, свързано с обществения, семейния и професионалния ни живот. Той трябва да бъде на първо място във всичко, което вършим, мислим, или говорим, защото, когато се покаем наистина, ние се обръщаме към Бога във всяко отношение.

Христос ни предупреди, че няма да ни приеме в Своето царство, ако не сме готови да се откажем от всичко, ако не сме готови да се отвърнем от всеки грях в своя живот. Не се опитвайте да направите това отчасти. Не си казвайте: „Ще оставя част от греховете си, но някои ще си задържа. Ще живея част от живота си за Христос и част за собствените си желания.“

Иисус изисква да Му се отдадем сто процента и когато го направим, ни възнаграждава хилядократно. Не очаквайте обаче, че Той обявява и по-малки награди — например от петстотин процента за петдесет процента отдаване. Бог не действа по този начин. Той изисква пълна промяна, пълно отдаване. Ако сте решили да се откажете от греха и изцяло да се предадете на Христос, вие сте направили още една стъпка към мира с Бога.

Х глава ВЯРА

„Защото по благодат сте спасени чрез вяра, и то не от сами вас — това е дар от Бога; не чрез дела, за да не се похвали никой.“

Ефесяни 2:8—9

Вече можем да преминем към следващата стъпка за постигане на мир с Бога. Вие вече сте готови да изоставите предишния си живот и греховете си. Решени сте да извършите тази голяма промяна в живота си. Вече не се отдалечавате от Бога, а се приближавате към Неговата любов, милост и закрила. Взели сте решението си. Избрали сте пътя си. Покаяли сте се — избрали сте верния път, въпреки че той може да е труден. Избрали сте пътя, по който пое Мойсей преди около три хиляди и петстотин години, когато се отказа от правото си да седне на престола на Египет и застана на страната на Бога!

Мойсей беше на четиридесет години, когато взе своето голямо решение; когато прецени, че вяра и истина заедно със страдания и трудности е по-добре от богатство и слава без Божията любов. Малцина мъже в историята са били изправени пред по-трудно решение от неговото.

Мойсей беше образован и културен човек, богат и почитан. Като син на дъщерята на фараона той беше навикнал на почести, лукс и привилегии. Престолът на Египет, най-богатата, най-силна, най-зрелищно романтична страна в неговото време, можеше да бъде негов!

Но Библията казва, че „с вяра Мойсей, когато стана на възраст, отказа да се нарича син на дъщерята на фараона и предпочете да страда с Божия народ, а не да се наслаждава временно на греха, като счете опозоряването на Христос за по-голямо богатство от египетските съкровища, защото гледаше към наградата. С вяра той напусна Египет, без да се бои от царския гняв, защото издържа, като че ли виждаше Невидимия.“ (Евреи 11:24—27)

Забележете, казва се, че той „отказа“ и „напусна“ — това е истинско покаяние. А след това се казва, че той го е направил „с вяра“! Това е следващата стъпка — **вярата**. Мойсей взе това решение не в пристъп на някакви бурни емоции, които според някои психолози били необходими за религиозната опитност. Той не беше разочарован, не беше неудачник или неудовлетворен от живота. Мойсей не избра Божия път като компенсация за благата, от които считаше, че животът го е лишил, нито се отдаде на религията от скука и досада. Той не търсеше полза, нито развлечение, нито забавление.

Никой от тези аргументи или от многото други, които толкова често се привеждат като причини за търсене на Бога, не беше валиден в случая с Мойсей. Той не беше принуден да бяга от плътта и от дявола. Той го направи по собствен избор. Мойсей положително не беше нито слабоумен, нито слабоволев. Той не беше дете, което се вкопчава в някакъв установен ред, за да намери сигурност. Той не беше някой незабележим човек, търсец признание и престиж. Той не беше нито едно от онези неща, които според подигравателите на вярата трябва да бъде човек, за да почувства нуждата от спасение. Мойсей имаше много повече, отколкото си мечтаят повечето от нас. И въпреки това по собствената си зряла преценка в разцвета на живота си той се отвърна от богатството и положението си и вместо тях избра вярата в Бога.

Всеки път, когато чуя да се казва, че само безпомощните хора, които нямат надежда, които не могат да се адаптират, имат нужда от утехата на религията, си спомням за Мойсей.

Имал съм привилегията да говоря със стотици и хиляди мъже и жени за техните духовни проблеми. Убедил съм се, че когато хора със здрав разум отхвърлят Христос като техен Господ и Спасител, те го правят не защото намират християнските учения интелектуално незадоволителни, а защото се стремят да избегнат отговорностите и задълженията, които изисква християнският живот. Слабото им сърце, а не брилянтният им ум застава между тях и Христос. Те не желаят да се подчинят и да предадат всичко на Христос.

Мойсей внимателно премисли изискванията и задълженията на религията. Той съзнаваше, че ако се обърне към Бога, ще трябва да жертва тези неща, които обикновено ценим най-много. Преценката му не беше прибързана. Не стигна до недобре обмислени заключения под влиянието на внезапен порив или емоционална реакция. Той знаеше колко голям е залогът и стигна до решението, използвайки превъзходните си и добре тренирани умствени способности. Крайният му избор нямаше характера на временен експеримент. Той не избра вярата като временна мярка. Това беше едно зряло убеждение с ясна цел, убеждение, което не можеше да бъде поклатено от променливите успехи или изпитанията и продължителните лишения. Той старателно изгори всички мостове и кораби, които биха могли да направят възможно връщането от новото му положение. Когато Мойсей на четиридесетгодишна възраст преживя големия обрат в своя живот, той безрезервно се посвети на Бога — завинаги и при всякакви обстоятелства.

Колко различно е решението на Мойсей от това на известния биограф Гамалиил Бранфорд, който в края на живота си каза: „Не смея да чета Новия Завет, защото ме е страх, че това ще предизвика в мен буря от безпокойство, съмнения и страх, че съм избрал грешния път, че съм станал предател спрямо ясната и проста воля на Бога.“

Мойсей не изпитваше такъв страх. И вие няма нужда да се страхувате, ако се обърнете с цяло сърце към Христос — сега и завинаги *чрез вяра*. Не се обръщайте към Него с думите: „Ще опитам християнството за малко. Ако става, ще продължа, но ако не, все още имам време да избира друг начин на живот.“ Когато дойдете при Христос, всеки мост зад вас трябва да бъде изгорен, без никаква мисъл за връщане назад.

Преди много години, когато крилете на свирепия римски орел хвърляли зловеща сянка върху света, смелите войници, предвождани от Цезар, отплували, за да покорят Британия. Когато вражеските кораби се появили на хоризонта, хиляди англичани се събрали по височините, за да защитят своето отечество. За тяхно огромно изумление първото нещо, което римляните направили, когато стъпили на брега, било да запалят корабите си. Когато буйните пламъци погълнали флотата, единственият път за отстъпление на дръзките нашественици бил отрязан. Как биха могли да не победят при този несломим дух! Не е чудно, че китното селце на бреговете на Тибър е станало господар на целия свят!

По същия начин Христос изисква пълно подчинение и посвещение. „Иисус му каза: Никой, който е сложил ръката си на плуга и гледа назад, не е годен за Божието царство.“ (Лука 9:62)

Мойсей направи своя съдбоносен избор, когато беше на кръстопътя на живота. Неговият блестящ ум претегли всички факти, свързани с решението. Той внимателно огледа и двата пътя, които му се предлагаха, и техния край. Прецени всички за и против и чак тогава реши да положи доверието и вярата си в Бога.

Първо той огледа широкия път — светлия път, изпълнен с власт и разкош, с веселия и пирове, с всички неща, които светът счита за удоволствие. Този път му беше добре познат. Беше вървял по него четиридесет години и знаеше, че той свършва в разрухата, знаеше, че този път може да го отведе само в пъкъла.

После Мойсей погледна към другия път — тесния път, по-трудния. Той видя страданията, скърбите, униженията разочарованията. Видя трудностите, изпитанията, лишенията и болката, но *с вяра* той видя и победите и наградата на вечния живот.

Човек с по-малък опит и с по-ограничени способности за преценка от Мойсей вероятно би се изкушил да тръгне по първия път. Египет беше най-голямата сила в тогавашния свят. Той владееше плодородната низина на Нил, житницата на света. Войските му бяха непобедими, учебните му заведения бяха образец за подражание на всички останали страни.

На малцина от нас се е налагало да се откажем от толкова много неща заради Бога. Малцина от нас са се изправяли пред такова разнообразно и богато изкушение. На малцина от нас се предлагат такива земни наслади и удоволствия — а дори и Светото Писание признава, че в греха има удоволствие, макар и временно. Удоволствието е мимолетно и не оставя трайно удовлетворение.

Като избра Бога, Мойсей направи голяма жертва, но той спечели и голяма награда. Огромните богатства са били рядкост в онова време и наистина малко хора са имали възможността, която Мойсей е имал — да стане най-богатият човек на света.

В днешно време мнозина могат да придобият големи богатства. През 1923 г, когато трупането на богатства беше на голяма мода в нашата страна, в хотела Еджуотър Бийч в Чикаго се състоя среща на най-големите финансисти в света. Дори за легендарното време на двадесетте години това бе впечатляваща демонстрация на богатства и власт. На една маса бях седнали председателят на най-голямото стоманено дружество в света, председателят на най-голямата компания за битови услуги, най-големият търговец на жито, председателят на нюйоркската фондова борса, един член на кабинета на президента на Съединените щати, президентът на банката за международни платежни споразумения, човекът, известен като най-големия търговец

на Уолстрийт и един друг, който ръководеше най-мощния монопол в света. Тези осем мъже взети заедно разполагаха с по-голямо богатство от държавната хазна на САЩ! Всеки ученик знаеше историите на техния успех. Те бяха примерите, на които всички се опитваха да подражават. Те бяха финансовите и индустриални гиганти на Америка!

През 1923 г. широко известните биографии на тези хора изглеждаха чудни и вълнуващи. Те възпламеняваха въображението, възбуждаха завист, вдъхновяваха други хора да се опитват да бъдат като тези мъже. Но през 1923 г. техните истории бяха разказани само наполовина — заключителните глави тепърва предстоеше да бъдат написани.

По времето, когато тези осем мъже седяха заедно в хотела в Чикаго, всеки от тях се намираше в положението на Мойсей, когато той стоеше на кръстопътя. Те също бяха на кръстопът, всеки в собствения си живот. Пред тях се простираха два пътя. Може би те не виждаха единия от тях, може би не ги беше грижа. Със сигурност те не решиха да го последват — и днес техните истории вече са пълни. Последните глави са вече написани. Ние можем да разгледаме техния живот също както и живота на Мойсей, и да преценим кой изглежда по-мъдър и по-добър.

Чарлз Скуаб, председателят на стоманеното дружество, преживя последните си години в постоянни заеми и умря без пукната пара. Артър Кътен, най-големият търговец на жито, умря неплатежоспособен в чужбина. Ричард Уитней, председателят на Нюйоркската фондова борса, излеза присъда в затвора Синг Синг. Алберт Паул, членът на кабинета, беше помилван и освободен от затвора, за да умре в дома си. Джеси Ливърмор, „мечката на Уолстрийт“, Леон Фрейзър, председателят на банката за международни плащания, и Айвар Крюгер, ръководителят на най-големия монопол в света, всички се самоубиха!

Всички тези мъже имаха пари, власт, слава, престиж, интелект и образование — но на всеки от тях му липсваше онова, което придава истински смисъл и цел на живота. Те нямаха това качество, което е съществено за християнската вяра и живот — качеството, което прави възможно обръщането, което прави обновлението истинско. Те отказаха да повярват!

Тези мъже нямаха вяра или ако имаха, не действаха съгласно вярата си. Колко по-различни биха били заключителните глави от техния живот, ако сред техните съкровища беше и вярата в Христос!

Забележете, че чрез **вяра** Мойсей се отказа от богатствата на Египет. Чрез **вяра** той знаеше, че дори и да страда в изпитания и унижения до края на земния си живот, накрая ще получи най-голямата от всички награди — вечния живот. Хора като Кътен и Скуаб навярно биха сметнали Мойсей за глупак. Според тях би било по-добре да се държи питомното, отколкото да се гони дивото. Те биха казали: „Ето, погледни какво имаш в Египет! Знаеш какво може да направи човек с твоите способности, когато има на разположение такова богатство и власт! Ако правилно изиграеш картите си, Египет ще владее целия свят! Можеш да елиминираш всички по-малки страни! Можеш да унищожиш конкуренцията и всичко да върви по твоята воля!“ Това биха казали те, защото така мислеха и така действаха, така повечето от тях бяха придобили богатството си. Те биха се изсмели на човек, който казва, че вярва в Бога или в Христос. Биха казали: „Вярата не е доходен бизнес. Тя не е за умни хора.“

Библията учи, че единствено **с вяра** можем да дойдем при Бога. „Който идва при Бога, трябва да вярва, че Той съществува и че възнаграждава тези, които Го търсят.“ (Евреи 11:6) Също така се казва, че вярата носи радост на Бога повече от всичко друго. „Без вяра не е възможно да се угоди на Бога.“ (Евреи 11:6)

Навсякъде по света хора се самоизмъчват, обличат се в странни одежди, изтезават телата си, лишават се от най-необходимите неща, прекарват много време в

молитви и правят всякакви саможертви в опита си да станат приемливи в очите на Бога. Всичко това може и да е добро, но най-важното нещо, което можем да направим, за да зарадваме Бога, е да **вярваме** в Него.

Ако отида при някой мой приятел и го обсия с всякакви ласкателства, но след това му кажа, че не му вярвам, всичките ми красиви думи биха били напразни.

Най-добрият начин, по който можем да угодим на Бога, е да **вярваме** словото Му. Изглежда почти като че Христос умолява за вярата на служителите си, когато казва: „Вярвайте Ми, че Аз съм в Отца и Отец — в Мен; или пък вярвайте Ми поради самите дела.“

И така, Библията ясно заявява, че **вярата** е най-важното. Ще попитате: „Добре, ако вярата е толкова важна, какво е всъщност вяра? Какво разбирате под вяра? Какво е определението за вяра? Как мога да знам дали имам правилната вяра? Какво количество вяра трябва да имам?“

Момент, почакайте малко — толкова много въпроси наведнъж! Ще се опитам да им отговоря един по един.

Библията постоянно учи, че можем да се спасим само чрез вяра:

„**Повярвай** в Господ Иисус Христос и ще се спасиш — ти и домът ти.“ (Деяния 16:31)

„На ония, които Го приеха, даде право да станат Божи деца — на тия, които **вярват** в Неговото име.“ (Йоан 1:12)

„Чрез Него всеки, който **вярва**, се оправдава от всичко, от което не сте могли да се оправдаете чрез Мойсеевия закон.“ (Деяния 13:39)

„А на този, който не върши дела, а **вярва** в Онзи, който оправдава безбожния, неговата вяра му се счита за правда.“ (Римляни 4:5)

„И така, като сме оправдани чрез **вяра**, имаме мир с Бога чрез нашия Господ Иисус Христос.“ (Римляни 5:1)

„Ние обаче, не сме от онези, които се дърпат назад и се погубват, а от онези, които **вярват** и душата им се спасява.“ (Евреи 10:39)

„Защото по благодат сте спасени чрез **вяра**, и то не от сами вас — това е дар от Бога.“ (Ефесяни 2:8)

Дали наистина вярата ни спасява? Не, ние сме спасени по благодат **чрез вяра**. Вярата е само каналът, по който получаваме Божията благодат. Тя е ръката, която се протяга, за да получи дара на Неговата любов. В Евреи 11:1 четем: „Вярата е твърдата увереност в неща, за които се надяваме, убеденост в неща, които не виждаме.“

Вярата всъщност означава да се предадеш, да се покориш, да се посветиш. Вярата е пълно доверие.

Аз например никога не съм бил на Северния полюс, но вярвам, че той съществува. Как мога да знам това? Знаем, защото някой ми го е казал. Четох за Северния полюс в една историческа книга, видях го на карта в един учебник по география и вярвам на хората, които са писали тези книги. Приемам информацията в тях на вяра.

Библията казва: „Вярата е от слушане, а слушането — от Христовото слово.“ (Римляни 10:17) Ние вярваме на това, което Бог ни казва за спасението. Приемаме го, без да се съмняваме.

Мартин Лутер превел Евреи 11:27 по следния начин: „защото се държеше за Този, когото не виждаше, като че ли Го вижда.“

Това не е някаква необикновена, мистериозна способност, която трябва с труд да придобием. Иисус каза, че трябва да станем като децата — както децата се доверяват на родителите си, така и ние трябва да се доверяваме на Бога.

Ако например пътувам със сто километра в час по междуградско шосе и стигна до подножието на някой хълм, дали ще натисна спирачките, ще спра, ще изляза от колата и ще се изкача пеш до върха на хълма, за да проверя дали шосето продължава и зад височината? Естествено не бих направил така. Бих се доверил на пътната служба на съответния район. Бих си продължил със същата скорост, сигурен, че пътят продължава, макар и да не го виждам. Ще приема това на вяра. Същото е и със спасителната вяра в Христос!

Както при покаянието, и при вярата се включват три неща. Първо трябва да имаме знание за това, което Бог е казал. Затова е толкова важно да четете Библията и да знаете учението на Библията за спасението на душата. Да знаете, че сте грешник и Христос е умрял за вас, е достатъчно. Да знаете само Йоан 3:16 може да бъде достатъчно. Мнозина са се обърнали и с по-малко знание. Но за такова важно нещо като спасението би трябвало да сте колкото може по-добре информирани, а единственият източник, откъдето можете да научите за него, е Библията.

Много хора казват, че не разбират всичко в Библията и затова не се и опитват да я четат. Това не е особено мъдро. И аз не разбирам много неща в Библията. Моят краен ум никога няма да разбере всичко за безкрайността. Но аз не разбирам и всичко за телевизията, което не ми пречи да гледам телевизия. Приемам я на вяра.

Но Бог не иска нещо невъзможно. Той не изисква да скочите в тъмнината. Вярата в Христос се основава на най-сериозното свидетелство, което може да съществува — Библията. Макар да не разбирате всичко, можете да я приемете на вяра, понеже Бог е казал това, което пише в нея. Една от първите атаки на дявола към човека е да го накара да се усъмни в Божието слово. Ако започнете да се съмнявате и да поставяте под въпрос Библията, положението вече става опасно.

- Необходимо е знанието, че сте грешник. Трябва да знаете, че Христос е умрял за греховете ви и е възкръснал за вашето оправдание. Смъртта, погребението и възкресението на Исус Христос са самата сърцевина на Евангелието. Това е най-малкото, което човек трябва да вярва и да приема, за да се обърне.

- Второ: и тук отново участват чувствата. Библията казва: „Страх от Господа е начало на мъдростта.“ (Притчи 1:7) Павел казва: „Христовата любов ни принуждава.“ (2 Коринтяни 5:14) Желание, любов, страх — всичко това са емоции. Емоцията не може да се отдели от живота ни. Никой разумен човек не би си помислил да се опита да изхвърли от живота всякакви чувства. Те са свързани с нашата личност. Ние не можем да си представим живота без топлите краски на емоциите. Как би изглеждало едно семейство, в което всеки действа, движен единствено от студеното съзнание за своя дълг? А ако бях предложил на жена си да се ожени за мен, след като първо бях обяснил, че не изпитвам никакво чувство към нея?

По този повод д-р Сангстер казва: „Пренесете същия принцип в религията. Искайте Божият Вестител да оповести предложението на Своя Цар да прости даром и да излее изобилна благодат, но при това да бъде забранена всяка проява на радост — и при представянето на предложението, и при приемането му — и вие ще искате невъзможното.“

Във всеки случай ще има сърдечен трепет. Чувствата могат да са много различни при религиозните преживявания. Някои хора са сдържани, докато други са по-емоционални, но чувство винаги има.

По време на войната Чърчил държеше своите блестящи речи пред британския народ и в тях той провокираше не само логиката, но и чувствата на слушателите си. Спомням си веднъж, когато го слушах в Айброкс Парк в Глазгоу. Речта му ме накара сериозно да се размисля, но същевременно предизвика у мен желанието да скоча, да

развее знаме и да викам ура! Когато отдадете любовта си на Исус Христос, чувствата ви няма да останат настрана.

• Третото: и най-важно, е волята. Сякаш в нас има три малки човечета — едното се казва Разум, другото — Чувство, а третото Воля. Разумът казва, че Евангелието е логично. Чувството казва, че изпитва любов към Христос. А Волята седи по средата и трябва да прецени. Именно волята е, която взема окончателното решение. Възможно е човек да има интелектуалното убеждение и емоционалното усещане, и въпреки това да не се е обърнал действително към Христос. „Вяра без дела е мъртва.“ (Яков 2:20)

Преди няколко години чух за един човек, който прекарвал градинска количка по въже, опънато над Ниагарския водопад. Хиляди хора го аплодирани възторжено. Той слагал в количката стокилограмов чувал с пръст и я прекарвал в двете посоки по въжето. После се обръщал към множеството зрители и питал: „Колко от вас вярват, че мога да пренеса човек с количката?“ Всички викали разпалено. Тогава човекът посочвал някой особено ентусиазиран зрител от първите редове с думите: „Вие сте на ред!“ В следващия момент от човека не оставала и следа. Всъщност той не вярвал. Казвал, че вярва, може би и си мислел, че вярва, но не бил готов сам да седне в количката.

Същото е и с Христос. Много хора казват, че вярват в Него, казват, че Го следват. Но те никога не са се качили в количката. В действителност те никога не са се посветили и предали изцяло, сто процента на Христос.

Много хора питат: „Добре де, колко вяра трябва да има човек?“ Исус каза, че е достатъчна вяра „колкото синапено зърно“.

Други питат: „Какъв вид вяра е необходима?“ Не става дума за някакъв специален вид вяра. Всъщност вярата е само един вид. Важен е *обектът* на вярата. Кой е обектът на вашата вяра? Този обект трябва да бъде Христос. Не вяра в ритуали, не вяра в жертви, не вяра в морала, не вяра в себе си — в нищо друго освен Христос!

Библията учи, че вярата се проявява по три начина. Тя се проявява в учението — в това какво вярвате. Тя се проявява в поклонение — вашето общение с Бога и с Неговата църква. Тя се проявява и в морала — в начина ви на живот и поведение. Ще обсъдим тези неща в следващите глави.

Библията също учи, че вярата не свършва с доверяването на Христос за вашето спасение. Вярата продължава. Вярата расте. Тя може да бъде слабичка в началото, но ще укрепне, когато започнете да четете Библията, да се молите, да ходите на църква и да преживявате ежедневно Божията вярност във вашия християнски живот. След като сте се покаяли за греховете си и сте Го приели с вяра, трябва да Му се доверите и да ви пази, да ви укрепва, да ви дава сили и способности. Все повече и повече ще научавате как да се осланяте на Христос за всяка нужда и при всички обстоятелства и изпитания. Ще се научите да казвате заедно с апостол Павел: „Съразпънат съм с Христос; и вече не аз живея, а Христос живее в мен; и животът, който сега живея в плътта, го живея с вярата в Божия Син, който ме възлюби и предаде Себе Си заради мен.“ (Галатяни 2:20)

Когато имате спасителна вяра в Исус Христос, сте направили още една крачка към мира с Бога.

XI глава **НОВОРАЖДАНЕТО**

„Ако не се роди някой отново, не може да види Божието царство.“

Ако можех да си поговоря лично с вас, вие може би щяхте да признаете: „Аз съм несигурен и объркан. Ясно е, че съм престъпил Божиите заповеди. Живял съм не според законите Му. Мислех си, че мога да се справя и сам. Опитах се да си създам собствени правила, но се провалих. Страданията и скърбите, които преживях, ми дадоха горчиви уроци. Какво не бих дал, за да се родя отново! Какво ли не бих дал, за да мога да се върна и да започна отначало, да тръгна по съвсем друг път!“

Ако тези думи звучат познато в сърцето ви, ако подобни мисли вече са ви спохождали, аз имам една прекрасна вест за вас: Иисус каза, че можете да се родите отново. Можете да започнете отначало, и то от по-добро начало, отколкото сте мислили. Можете да се освободите от омразното си грешно „аз“ и да станете нов човек — чисто и изпълнено с мир същество, измито от греха.

Колкото и да е опетнено вашето минало, колкото и объркано да е настоящето ви, колкото и безнадеждно да изглежда бъдещето ви, има изход! Има един ясен, сигурен, вечен изход — но само един! Имате само един избор, само една посока, в която можете да поемете, само един път, различен от мъчителния и неудовлетворителен път, по който сте вървяли досега.

Разбира се, можете да продължите пътя си недоволни, нещастни, изпълнени със страх и отвратени от живота и от себе си. Но можете и още в този момент да решите, че искате да се новородите, да изтриете грешното си минало и да започнете отначало, по нов и правилен начин. Още сега можете да решите да станете онзи човек, който Иисус обещава, че можете да бъдете.

Логично е тук да зададете въпроса: „Но как мога да се родя отново? Как мога да изтрия миналото и да започна отначало?“

Точно това е въпросът, който и Никодим зададе на Иисус в онази далечна нощ преди две хиляди години под ориенталското небе. Новораждането, за което говорях, е нещо много повече от едно обикновено ново начало или обръщане на нова страница в живота.

Както вече видяхме, Библията учи, че вие сте се родили първо във физическия свят, но духовното ви естество е родено в грях. Според Библията вие сте „мъртви във вашите престъпления и грехове“. (Ефесяни 2:1) Във вашето мъртво и грешно естество няма нищо, което да може да породи живот. Вие сте мъртви в греховете си и не можете да създадете праведен живот. Много хора се опитват да живеят добър, свят и праведен живот, без да са били новородени, но те винаги са се проваляли. Един труп не може да роди живот. Библията учи, че „грехът, като се развие напълно, ражда смърт“. (Яков 1:15) Всички ние сме мъртви духовно.

Старата ви природа не може да служи на Бога. Библията казва: „Естественият човек не възприема това, което е от Божия Дух ... и не може да го разбере.“ (1 Коринтяни 2:14) В нашето естествено състояние ние всъщност сме във вражда с Бога. Ние не се покоряваме на Божиите закони, а според Римляни 8:7 и не можем, дори да искаме.

Също така Библията учи, че нашето старо естество е напълно покварено. От главата до петите „няма никъде здраво място“, то е покрито със „струпеи, синини и гноясали рани“. (Исаия 1:6) Нашето старо сърце е измамно повече от всичко и ужасно болно. То е покварено, зло и се повежда по измамни страсти.

Библията учи още, че нашето старо естество не може да бъде обновено. Когато се новородим, ние събличаме стария човек, а не го поправяме. Старото аз трябва да бъде разпънато, а не превъзпитано. Иисус каза, че очистването на външността на чашата и блюдото не помага на вътрешността — тя си остава все така гнила.

Библията учи също, че ако не сме преживели ново раждане, не можем да влезем в Божието царство. Иисус подчертава това: „Трябва да се родите отново.“ (Йоан 3:7) В тези думи няма нищо неопределено или условно — който иска да влезе в Божието царство, трябва да се роди отново.

Спасението не е просто ремонтиране на първоначалната личност. При него се появява една нова личност, създадена от Бога в правда и истинска святост. Новораждането дори не е промяна на природата или на сърцето. Да се новородиш не означава да се промениш, а да станеш нов. Това е едно ново творение, второ раждане. „Трябва да се родите отново.“

В старата природа няма нищо, което Бог би приел. В нея няма нищо здраво. Тя е твърде слаба, за да следва Христос. Павел казва: „вие не правите това, което искате.“ (Галатяни 5:17) Които са в плътта, не могат да служат на Бога. „Изворът изпуска ли от същото отверстие и сладка, и горчива вода? Възможно ли е, братя мои, смокинята да роди маслини или лозата — смокини?“ — пита Яков. (Яков 3:11—12)

Ето как е описан старият човек: „Гроб отворен е гърлото им; с езиците си мамят. Аспидова отрова има под устните им. Техните уста са пълни с проклетие и горчивина. Нозете им са бързи да проливат кръв; опустошение и разорение е в пътищата им ... Пред очите им няма страх от Бога.“ (Римляни 3:13—18)

Как ще промените или поправите, или превъзпитате такива гърла и езици, и устни, и крака, и очи като тези? Невъзможно е. Иисус знае, че промяната или поправката е невъзможна, и затова каза, че е необходимо съвсем ново раждане. „Трябва да се родите отново.“ Иисус каза: „Роденото от плътта е плът.“ По друг повод Библията казва: „Може ли етиопец да промени кожата си, или леопард пъстротите си?“ (Еремия 13:23) Отново в Римляни четем: „Които са в плътта, не могат да угодят на Бога.“ „В мен, тоест в моята плът, не живее нищо добро.“ (Римляни 7:18) Библията също говори за едно „освещение, без което никой няма да види Господа“. (Евреи 12:14)

Животът, който идва при новото раждане, не може да бъде получен чрез естествено развитие или собствени усилия. В самата си природа човек няма тази святост, която Бог изисква за небето. Единствено с новото раждане може да сложи началото на един такъв живот. За да живеем Божия живот, ние трябва да имаме Божията природа.

Получаването на този нов живот е като монета. То има две страни — божествена и човешка. В главата за обръщането видяхме човешката страна; видяхме какво трябва ние да направим. Нека сега видим какво прави Бог.

Новото раждане е изцяло дело на Светия Дух. Няма нищо, което можете да направите, за да го постигнете. Библията казва: „А на ония, които Го приеха, даде право да станат Божии деца — на тия, които вярват в Неговото име; които се родиха не от кръв, нито от плътска воля, нито от мъжка воля, а от Бога.“ (Йоан 1:12—13) С други думи, не можете да се родите от кръв — това означава, че не можете да наследите новораждането.

Християнството не се предава по наследство. Родителите ви може да са били християни, но това не означава, че и детето им автоматично е християнин. Ако сте се родили в гараж, това не ви прави автомобил!

Писанието казва още, че не можете да се родите от плътска воля. С други думи, няма нищо, което можете сами да направите. Вие сте мъртви. Един мъртвец не може да направи нищо.

Не можете да се родите и от мъжка воля. Новото раждане не може да се постигне с човешки средства или планове. Много хора си мислят, че се новораждат автоматично, когато се присъединят към някоя църква, или чрез някой религиозен ритуал, или когато на някоя Нова година вземат решение вече да бъдат добри, или

дарят голяма сума на някоя благотворителна организация. Всички тези неща са добри и правилни, но не могат да предизвикат новото раждане.

Иисус казва, че ние трябва да се родим отново. Но кой човек се ражда сам? Ние не можем да се родим сами, трябва някой да ни роди. Това е нещо напълно независимо от нашата воля и участие. С други думи, новораждането е божествено дело — Бог ни ражда.

Никодим не можеше да разбере как може да се роди втори път. В своето объркване той два пъти попита: “Как?”

Това, че новото раждане изглежда загадъчно, не го прави да не е истина. Ние може да не разбираме как точно действа електричеството, но знаем, че то осветява домовете ни, задвижва машините ни и чрез него работят телевизорите и радиоапаратите ни. Ние не разбираме как овцата има вълна, докато конят има грива, а птиците — пера, но сме сигурни, че това е така. Ние не разбираме много тайни, но с вяра приемаме факта, че в момента, в който се покаем от греховете си и с вяра се обърнем към Иисус Христос, биваме новородени.

Новораждането е вливане на божествения живот в човешката душа. То е присаждане на божествената природа в душата на човека, при което ставаме Божии деца. Ние получаваме Божието дихание. Чрез Светия Дух самият Христос се заселва в сърцата ни. Ние се свързваме с Бога за цялата вечност. Това означава, че ако сте се родили отново, ще живеете докато живее Бог, тоест вечно, защото вече сте участници в Неговия живот.

Новораждането има няколко следствия. Първо то ще увеличи способността ви да разбирате и преценявате нещата. Библията казва: “Защото Бог, който е казал на светлината да изгрее от тъмнината, е Този, който е огрял в сърцата ни, за да даде светлината на познаването на Божията слава в лицето на Иисус Христос“ (2 Коринтяни 4:6); „... като просветли очите на сърцето ви.“ (Ефесяни 1:18) Вече ще разбирате с вяра неща, които по-рано сте смятали за глупави и сте им се надсмивали. Цялата ви умствена нагласа се променя — Бог става ключът на вашето мислене. Бог става центърът. Собственото ни „аз“ е свалено от трона.

- Второ: в сърцето ви се извършва радикална промяна. Библията казва: „Ще ви дам и ново сърце, и нов дух ще вложа във вас, и като отнема каменното сърце от плътта ви, ще ви дам меко сърце.“ (Езекиил 36:26)

Чувствата ви са променени из основи. Новата ви природа обича Бога и всичко, което е Негово. Вие обичате най-възвишените и красиви неща в живота и отхвърляте низките и пошлите. Вече гледате по друг начин на социалните проблеми около себе си. Сърцето ви се изпълва със съчувствие към всички страдащи.

Трето, ще се промени сериозно и волята ви. Целите ви са различни. Мотивацията ви е различна. Библията казва: „Бог на мира... нека ви усъвършенства във всяко добро нещо, за да вършите Неговата воля, като изработва във вас това, което е угодно пред Него...“ (Евреи 13:20—21)

Новото естество, което получавате от Бога, когато се новородите, е покорно на Неговата воля. Вече ще желаете да вършите само Неговата воля. Ще бъдете изцяло и докрай посветени на Него. Вече имате нова насока в живота, нови наклонности и предразположения, принципите ви са нови, както и решенията, които взимате. Вие ще се стремите да прославяте Бога. Ще търсите общението на други християни и на църквата. Ще обичате Библията. Ще копнеете да прекарвате време заедно с Бога в молитва. Вече цялата ви настройка е друга. Докато някога животът ви е бил изпълнен с неверие — корена и основата на всеки грях — и докато някога сте се съмнявали в Бога, сега вече му вярвате, имате пълно доверие и вяра в Бога и Неговото Слово.

Може би някога гордостта е била център на вашия живот. Имали сте амбициозни планове, цели и желания за себе си. Но сега това ще започне да се променя. Може би някога животът ви е бил изпълнен с омраза. Завист, неудовлетворение и злоба са изпълвали мислите ви за другите хора. Това също ще се промени.

Може би някога с лекота сте изричали лъжа. Много от мислите, думите и делата ви са били фалшиви и лицемерни. Всичко това е вече променено. Някога сте се поддавали на похотта на плътта. Това сега също се е променило. Вие сте родени отново. Може и да се препънете в някоя от клопките, които дяволът поставя пред вас, но веднага ще съжалите, ще изповядате греховете си и ще помолите за прошка, понеже сте новородени. Самата ви природа се е променила.

Има една стара история за прасето и агнето. Един селянин донесъл вкъщи прасе. Той го окъпал, излъскал копитцата му, напръскал го с парфюм, сложил му панделка около врата и го оставил в гостната. Прасето изглеждало много добре. Изглеждало почти приемливо за обществото и приятелите, които можели да дойдат — толкова чистичко и хубаво било. Било истински домашен любимец — за няколко минути. Но щом вратата се отворила, прасето изхвърчало от гостната и се хвърлило в първата кална локва, която му се изпречила. Защо ли? Защото по сърце то си било прасе. Природата му си била останала същата. То било променено външно, но не и вътрешно.

Но вземете например едно агне. Сложете го в гостната, и после го пуснете навън. То ще направи всичко възможно, за да избегне калните локви. Защо ли? Защото природата му е друга.

Вземете един човек, облечете го добре и го поставете на първата редица в църквата — изглежда почти като светец. Той може да заблуди дори и най-близките си приятели за известно време, но сложете го на следващия ден на работното му място или в дома му, или в клуба в събота вечер — и ще видите истинската му природа да излиза наяве. Защо той се държи така? Защото природата му не е била променена. Той не е бил новороден.

В момента, в който се новородите, в момента, в който получите тази нова божествена природа, вие вече сте оправдани пред Бога. Под оправдан разбирам „все едно, че никога не съм съгрешил“. Оправданието е това действие на Бога, чрез което Той обявява един безбожен човек за съвършен, докато той все още е безбожен. Бог ви поставя пред Себе Си, като че ли никога не сте извършили никакъв грях.

Както казва апостол Павел: „Кой ще обвини Божиите избрани? Бог е, който ги оправдава!“ (Римляни 8:33) Греховете ви са простени. Бог ги е погребал в морските дълбини, хвърлил ги е зад гърба Си и ги е забравил. Всеки грях е изтрит завинаги. Вие стоите пред Бога като длъжник, чийто дълг е бил опростен; вие сте вече примирени с Бога. Преди това вие сте били негов враг. Библията казва: „А всичко е от Бога, който ни примири със Себе Си чрез Исус Христос, и ни даде служение на примирение.“ (2 Коринтяни 5:18)

Но освен всичко това, вие сте осиновени в Божието семейство. Вече сте Божие дете. „Той ни е предопределил да бъдем осиновени за Него чрез Исус Христос по благоволението на Своята воля.“ (Ефесяни 1:5) Вече сте член на небесното царско семейство. Във вените ви тече царска кръв. Вие сте дете на Царя. В очите ви има нов блясък. В походката ви има нова сила. На лицето ви сияе усмивка. Дори и приятелите ви забелязват промяната, която е настъпила в живота ви. Вие сте новородени.

След новородението ще забележите и други промени.

• Първо: ще имате различно отношение към греха. Ще се научите да го мразите, както Бог го мрази. Ще се отвращавате от него.

На едно наше събиране в Хюстън, щата Тексас, един човек се новороди. Той беше собственик на магазин за спиртни напитки. На следващата сутрин на вратата на магазина беше поставена табела с надпис: „Магазинът е закрит.“

Преди известно време чух за един човек, който се новородил на едно подобно събиране на християни. Той бил известен като градския пияница. Викали му Стария Джон. На следващата сутрин някой го заговорил на улицата и му казал: „Ей, Стария Джон, добро утро!“ Той отвърнал: „На кого говориш? Аз не съм Стария Джон. Аз съм **Новия** Джон.“ В неговия живот беше настъпил пълен обрат.

- Второ: ще знаете, че сте новородени, понеже ще имаше желанието да се покорявате на Бога. „И по това знаем, че сме Го познали, ако пазим заповедите Му.“ (1 Йоан 2:3)

- Трето: ще бъдете отделени от света. Библията казва: „Не любете света, нито каквото е в света. Ако някой люби света, любовта на Отца не е в него.“ (1 Йоан 2:15)

- Четвърто: сърцето ви ще бъде изпълнено с нова любов към другите хора. Библията казва: „Ние знаем, че сме преминали от смърт в живот, защото любим братята.“ (1 Йоан 3:14)

- Пето: вече няма системно да практикувате грях. „Знаем, че всеки, който е роден от Бога, не съгрешава.“ (1 Йоан 5:18) Вие няма да се впускате в греховни дейности.

В Тексас разказват историята за един човек, който всяка сутрин връзвал коня си пред кръчмата. Една сутрин кръчмарят погледнал навън и видял, че конят бил вързан пред Методистката църква. Видял човека да идва по улицата и извикал към него: „Хей, защо конят ти днес е вързан пред Методистката църква?“ Човекът се спрял и казал: „Снощи се обърнах и смених коневръза.“

Това означава новораждането. Това означава обръщането. Означава да смениш коневръза.

XII глава

КАК ДА БЪДЕМ СИГУРНИ?

„Това писах на вас, които вярвате в името на Божия Син, за да знаете, че имате вечен живот.“

1 Йоан. 5:13

Всяка седмица получавам много писма от хора, които казват, че имат съмнения и са несигурни за своя християнски живот. Много от тях са искрени християни, които обаче нямат нито радостта от християнската вяра, нито сигурността, която тя дава, защото не са съумели да разберат една основна истина на християнството.

Нека се опитаме в тази глава да обобщим всичко, което се е случило с нас. Видяхме какво означава човек да се покае, да вярва и да се новороди. Но как мога да бъда сигурен, как мога да зная с положителност, че всичко това е станало с мен? Много хора, с които говоря, са се покаяли, повярвали са и са се новородили, но нямат увереността в това обръщане. Нека още веднъж повторим някои от нещата, които научихме. Първо, обръщането към християнството може да бъде ясно определено събитие, което се случва в даден момент от живота ви, но може да бъде и дълъг процес, достигащ до върховата точка на обръщането, която вие може да осъзнавате, или пък не.

Не ме разбирайте погрешно. Вие не ставате християнин в резултат на някакъв процес на обучение. Преди няколко години един голям проповедник каза: „Ние трябва така да образуваме и обучаваме нашите младежи в християнския живот, че те въобще да не знаят кога не са били християни.“ Голяма част от религиозното възпитание се базира на тази идея и може би мнозина са пропуснали най-същественото в християнската опитност, понеже тя е била изместена от религиозно обучение. В началото на века проф. Старбък, виден психолог на времето си, отбелязва, че активните дейци на християнството обикновено са хора, които са преживели ясно и живо осъзнато обръщане. Той също установява, че хората, които имат ясно съзнание за същността и значението на обръщането, най-често в детството си са получили твърде ограничено или никакво религиозно обучение.

Това не е критика към религиозното обучение, но може да се приеме като критика на погрешното и неуместно прилагане на религиозното обучение, което се превръща в заместител на новото раждане.

Иисус каза на един от най-видните религиозни водачи от Своето време: „Ако не се роди някой отново, не може да види Божието царство.“ (Йоан 3:3) Никодим не можеше да замести новото раждане с дълбоките си познания в областта на религията, а и ние днес не сме по-напреднали.

Грозната ларва прекарва дълго време в пашкула си, като почти незабележимо расте и се развива. Но колкото и бавно да е това развитие, идва един момент, в който настъпва рязка промяна и тя излиза от пашкула като прекрасна пеперуда. Седмиците на бавен растеж са важни, но те не могат да заместят момента, в който старото и грозното биват оставени и красотата се явява на бял свят.

Вярно е, че хиляди християни не знаят точния ден или час, когато са познали Христос. Но тяхната вяра и живот свидетелстват, че съзнателно или не, те са се обърнали към Него. Те може и да не си го спомнят, но е имало един момент, в който те са прекрачили границата от смъртта към живота.

Вероятно всеки е изпитвал съмнения и неувереност в християнския си живот. Когато Мойсей се изкачи на планината Синай, за да получи от Бога плочите на закона, той за известно време се изгуби от погледа на еврейския народ, който нетърпеливо го чакаше. Накрая всички се усъмниха и си казаха: „Тоя човек Мойсей, който ни изведе от египетската земя, не знаем какво стана с него.“ Отстъплението им беше резултат от съмнението и несигурността им.

Тази ужасна несигурност, която измъчва душите на мнозина, се корени в неправилното разбиране за това какво представлява истинското духовно преживяване. Много хора просто не разбират природата на християнската опитност, докато други са били заблудени и поведени да търсят нещо, което Библията не ни казва да очакваме.

Думата **вяра** се среща повече от триста пъти в Новия Завет във връзка със спасението на човека. На още повече места тя се подразбира. Писателят на Писмото до евреите казва: „Който идва при Бога, трябва да вярва, че Той съществува и че възнагражда тези, които Го търсят.“ (Евреи 11:6) И пак там: „А без вяра не е възможно да се угоди на Бога.“

Трудностите и несигурността са така често срещани сред днешните християни, защото ние сме объркали **вярата с чувствата**.

Вярата винаги предполага обект — когато вярваме, трябва да вярваме в нещо. Това нещо аз наричам **факт**. Нека сега подредим нещата в правилния ред, който никога не бива да се променя. Ако винаги спазвате този ред, ще излезете от несигурността и ще се наслаждавате на един уверен и спокоен християнски живот. Този ред е следният: **факт, вяра и чувство**. Те винаги следват в този ред и той е много съществен. Ако ги объркате, ако изключите някое от тях или добавите друго, ще

попаднете в мрежата на отчаянието и ще продължите да се лутате в полумрака, без радостта и ведрата увереност на човека, който може да каже: „Знам в кого съм повярвал.“ (2 Тимотей 1:12)

Ако въобще сте спасени от греха, вие сте спасени чрез лична вяра в благовестието на Христос, както е записано в Библията. Въпреки че в началото може да изглежда малко догматично и ограничено, факт е, че друг път няма. Библията казва: „Аз ви предадох преди всичко това, което и аз приех — че Христос умря за греховете ни според Писанията, че беше погребан, че беше възкресен на третия ден според Писанията.“ (1 Коринтяни 15:3—4) Според Библията ние се спасяваме, когато повярваме в този обективен факт. Делото на Христос е факт, кръстът е факт, гробът е факт, възкресението е факт.

Ние не можем чрез вяра да извикаме нещо в съществуване. Евангелието не се е появило, понеже хора са го вярвали. Гробът на Христос не се е оказал празен, понеже някои предани хора са вярвали в това. Фактът винаги предшества вярата. Ние не сме в състояние да вярваме, ако нямаме някакъв обект на вяра.

Библията не ни призовава да вярваме в някаква небивалица, а в един сигурно установен исторически факт. Тя ни казва да повярваме, че делото на Христос, извършено за греха и за грешниците, е действено за всички, които Му поверят душите си. Да Му се доверите за вечното си спасение означава да се доверите на един факт.

Вярата е вторият елемент от горната последователност. Вярата е невъзможна, когато няма в какво да се вярва. Тя трябва да има обект. Обектът на християнската вяра е Христос. Вярата означава нещо повече от интелектуално приемане на твърденията на Христос. Вярата включва волята на човека. Тя е действена. Тя изисква промяна. Ако ние вярваме истински, ще живеем. Вяра без дела е мъртва. Всъщност вярата означава предаване и посвещение на личността на Христос. Тя означава признаване на греха и обръщане от него към Христос. Ние не познаваме Христос чрез петте си сетива, но Го познаваме чрез шестото чувство, което Бог е дал на всеки човек — способността да вярва.

Чувството е последно в поредицата и трябва да си остане последно и в мисленето ви. Уверен съм, че голяма част от неувереността и безпокойството на много искрени души, търсещи спасение, се дължи на това, че те имат предварително втълпената идея, че трябва да изпаднат в някакво особено емоционално състояние, преди да преживеят обръщането.

Тези, които търсят спасението, както е представено в Светото Писание, биха се интересували от това какво преживяване ни казва Библията да очакваме. Аз говоря на хората, които са излизали напред до амвона или са коленичили сами в стаята си, слушайки някое християнско предаване по радиото или телевизията, които са откликнали на поканата да приемат Христос. Вие сте чули посланието, разбрали сте, че сте грешни и се нуждаете от Спасител, осъзнали сте, че животът ви е една духовна развалина, опитали сте всички човешки начини да станете по-добри, но сте се провалили. И в изгубеното си и безнадеждно състояние сте погледнали към Христос за спасение. Повярвали сте, че Той може да ви спаси и ще го направи. Често сте чували и чели Неговата покана към грешниците: „Елате при Мен, всички отрудени и обременени, и Аз ще ви успокоя.“ (Матей 11:28) Чували сте Неговото обещание: „Който дойде при Мен, никак няма да го изпъдя.“ Чели сте Неговите думи: Ако някой е жаден, нека дойде при Мен и да пие.“ (Йоан 7:37)

Четейки внимателно Новия Завет, аз виждам само едно преживяване, което ни се казва да очакваме. Има само една опитност, която трябва да търсите, едно чувство, което със сигурност ще изпитате — и това е преживяването на вярата. Вярването е съвсем реално преживяване, като всяко друго, но много хора търсят нещо друго —

някаква драматична сензация, която ще им донесе осезаема възбуда, или пък някаква зрелищна демонстрация. На мнозина им се казва да търсят такива сензации, Библията обаче казва, че човек се оправдава чрез вяра, а не чрез чувство. Вие се спасявате като се доверите на завършеното дело на Христос на кръста, а не чрез емоционална възбуда или религиозен екстаз.

Можете да ми кажете: „Но какво да направим с чувствата? Спасителната вяра не оставя ли никакво място за чувства?“ Разбира се, че оставя, но не чувствата ни спасяват. Кое то и да е чувство може само да бъде резултат от спасителната вяра, но сам€ по себе си то не ни спасява.

Когато започна да разбирам любовта на Христос към мен, грешника, аз Му отвърщам с любов — а в любовта има чувство. Но любовта към Христос е далеч над чувствените възприятия на човешката любов. Тя е напълно лишена от всякаква себичност. Библията казва: „Съвършената любов изпъжда страха.“ (1 Йоан 4:18) Всички, които обичат Христос, имат тази увереност в Него, която ги издига над страха.

Когато разбере, че чрез смъртта си Христос е постигнал триумфалната победа над смъртта и над греха, аз изгубвам страха си от смъртта. Библията казва: „И Той подобно взе участие в същите неща, за да унищожи чрез смъртта този, който има властта на смъртта, тоест дявола, и да избави всички онези, които чрез страха от смъртта през целия си живот са били подчинени на робство.“ (Евреи 2:14—15) Това със сигурност също е чувство. Страхът е вид чувство, а да преодолееш страха и да бъдеш храбър и уверен пред самото лице на смъртта също е чувство, преживяване. Но отново казвам, не чувството на храброст и увереност ни спасява — вярата ни спасява, а храбростта и увереността са следствия от това, че сме се доверили на Христос.

Гузната съвест също е преживяване. Психолозите могат да я определят като комплекс за вина и да се опитват да го премахнат с помощта на рационални разсъждения, но щом веднъж е била събудена чрез Божия закон, никакво обяснение няма да може да смълчи настойчивия глас. Много престъпници накрая са се предавали сами на властта, защото угризенията на съвестта им са се оказвали по-страшни от затворническите решетки.

Библията учи, че Христос очиства съвестта. „Защото, ако кръвта от козли и от юнци и пепелта от юница, с които се поръсваха осквернените, осветява, за да се очисти плътта, колко повече кръвта на Христос, който чрез вечния Дух принесе Себе Си без недостатък на Бога, ще очисти вашата съвест от мъртви дела, за да служите на живия Бог!“ (Евреи 9:13—14)

Очистването на гузната ни съвест и освобождението ни от постоянното обвинение е преживяване, но не очистването на съвестта ви спасява. Вярата в Христос спасява, а очистената съвест е резултатът от това, че сте встъпили в правилното отношение с Бога.

Радостта е чувство. Вътрешният мир е чувство. Любовта към другите е чувство. Загрижеността за изгубените души е чувство.

Накрая някой може да каже: „Аз вярвам в историческия факт на евангелието, но въпреки това не съм спасен.“ Може и да е така, защото вярата, която спасява, има едно отличително качество — спасителната вяра води до покорство, до нов начин на живот. Някои хора успешно имитират този живот за известно време, но у тези, които наистина са се доверили на Христос за спасение, тази вяра поражда постоянния стремеж да живеят според Божиите мащаби. Това е сила, която води до благочестив живот и пълно отдаване на Христос. Нека тази интелектуална вяра, тази историческа вяра, която може би сега имате, се предаде на Христос в пълно покорство, с копнеж за Неговото спасение — и според авторитетното Слово на Бога, вие ще станете Божие дете. „А на

ония, които Го приеха, даде право да станат Божии деца — на тия, които вярват в Неговото име.“ (Йоан 1:12)

ЧАСТ ТРЕТА РЕЗУЛТАТИТЕ

XIII глава **ВРАГОВЕТЕ НА ХРИСТИЯНИНА**

„Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, а срещу началствата, срещу властите, срещу световните владетели на мрака на тоя свят, срещу духовете на злото в небесните места.“

Ефесяни 6:12

А сега — когато вече сте взели решението, когато вече сте се новородили, когато вече сте се обърнали, когато вече сте Божие дете — какво следва нататък? Това ли е всичко? Едно моментно решение и всичко е свършено? Няма ли някакви отговорности, които ви очакват?

О, да, вие току-що сте започнали вашия християнски живот. Току-що сте се родили в един нов свят — духовния свят. Всичко е съвсем ново. Вие сте едно духовно бебенце. Нуждаете се от нежност, любов, грижи и внимание. Трябва да бъдете хранени. Трябва да бъдете закриляни. Това е една от причините, поради която Христос създаде църквата. Вие никога не бихте могли да живеете сам християнски живот, имате нужда от помощ и общение.

Може би вече сте открили, че имате врагове. Те са коварни и опасни и ще използват всяко средство, за да ви разгромят във вашия християнски живот. Още веднага, щом вземете своето решение, ще откриете действието на тези врагове — или ще бъдете изкушени да извършите някой грях, или ще изпаднете в моментна депресия и обезсърчение. Естествено, когато направите крачката и се доверите на Христос, всичко е много вълнуващо и прекрасно. Но също така естествено е да имате своите съмнения, трудности, въпроси, изкушения, притеснения и дори падания.

Библията учи, че има три враждебни сили, които ще воюват против вас през целия ви живот. Трябва да бъдете подготвени за това. Трябва да се пазите от тях.

Първо нека разгледаме тези врагове, срещу които ще трябва да се изправим. Нека свалим техните маски и видим кои са, какви са и как действат.

• Първо: **дяволът**. Вече видяхме, че дяволът е една могъща личност, която се противопоставя на Бога и изкушава Божиите хора. Открихме, че макар и победен на кръста от Христос, той все още има силата да влияе на хората за зло. Библията го нарича „лукавия“ или „злия“ (Матей 13:19), „човекоубиец“, „лъжец и баща на лъжата“ (Йоан 8:44), „противник“, който „търси кого да погълне“ (1 Петрово 5:8), „старовременната змия“, „обвинителят на нашите братя“ (Откровение 12:9—10).

В момента, в който вие сте се обърнали към Христос, дяволът е преживял тежко поражение. Той е разярен от това и ще ви изкушава, опитвайки се да ви вкара в грях. Не се плашете, той не може да ви отнеме спасението и не бива да ви отнема сигурността и победата. Той ще направи всичко възможно, за да посее в сърцето ви семето на съмнението относно истинността на вашето обръщане. Не можете да спорите с него — той е най-големият майстор на спора от всички времена.

Моментът на проверката идва още с първото изкушение. Не забравяйте, че не бива да разчитате на чувствата си — те ще се променят като ветропоказател при буря. Следващият му метод сигурно ще бъде да ви накара да се чувствате горди и важни, уверени в собствените си сили, амбиции, желаниа и цели. При друг случай сигурно ще вложи в сърцето ви омраза. Ще ви изкуши да кажете нещо зло или недостойно за някого. Ще вдъхне в сърцето ви завист, недоволство и злоба. Друг път ще ви изкуши да излъжете и лесно ще се окажете в положението на лицемери. Лъжата е един от най-лошите грехове, който може да се извърши с мисъл, дума или дело. Всичко, което цели да заблуди другия, е лъжа. Дяволът ще направи всичко възможно, за да ви направи лъжец. Той ще се опита и да ви накара да му съдействате като изкушавате и подвеждате и други християни. Ако не внимавате, ще се окажете в служба на дявола. Той е силен, хитър, коварен, лукав и подмолен. Той е наречен „богът на този свят“ (2 Коринтяни 4:4), „князът на този свят“ (Йоан 12:31), „князът на въздушната власт“ (Ефесяни 2:2).

Ще кажете: „Но как мога да го победя? Какво мога да направя? Накъде да се обърна? Има ли някакъв изход?“

„Никакво изкушение не ви е постигнало, освен това, което е човешко; но Бог е верен, който няма да допусне да бъдете изкушени повече, отколкото ви е силата, но заедно с изкушението ще даде и изходен път, така че да можете да го издържите.“ (1 Коринтяни 10:13)

В този стих Бог казва, че Той е осигурил изходен път. Помнете: изкушението на дявола не означава, че животът ви не е прав пред Бога. Напротив, то е признак, че сте в правилни отношения с Бога. Изкушението не е грях. Помнете също така, че Бог никога не изкушава своите деца. Той никога не ги кара да се съмняват. Всички съмнения и изкушения идват от дявола. Помнете също, че дяволът може само да изкушава. Той никога не може да ви принуди да се поддадете на изкушението. Помнете също, че Сатана вече е бил победен от Христос. Неговата власт се обезсилва в живота на един напълно вярващ отдаден християнин, който живее в пълна зависимост от Бога.

Библията казва, че ние трябва да се съпротивим на дявола, и той ще побегне от нас. (Яков 4:7) Но преди това се казва: „Покорете се на Бога.“ Ако напълно сте се покорили, изцяло сте се предали на Христос, тогава ще можете да се съпротивите на дявола и Библията обещава, че той ще побегне от вас. Дяволът трепери, когато вие се молите. Той отстъпва, когато му цитирате или прочетете стих от Светото Писание. Той побягва като изплашено куче, когато му се съпротивите. Чрез силата на Христос вие можете постоянно да държите дявола на разстояние.

• Вторият ви враг е **светът**. Това означава световната система. Светът е склонен да ни въвежда в грях — чрез лоши приятели, удоволствия, моди, мнения, светски ценности и цели.

След като се новородите, ще откриете, че удоволствията ви са се пренесли в едно съвсем ново, славно царство. Много невярващи обвиняват християните, че се ограничават в цяла система от правила, забрани, разпоредби и закони. Това е още една от лъжите на дявола. Християнският живот не се състои от забрани: „не прави това“, а от заповеди: „прави това“. Вие ще бъдете така погълнати от делото на Христос и Неговата работа ще ви носи толкова пълно удовлетворение, че няма да имате време за нещата от света.

Все едно че някой ми предлага чиния, пълна с трошички, след като току-що съм изял сочна пържола. Естествено бих казал: „Не, благодаря ви. Вече се нахраних.“

В това се състои тайната. Вие сте така преизпълнени с Божиите неща, така милеете за Христовото дело, че нямате време за греховните удоволствия на този свят.

Трябва обаче да изясним понятието „светско“, тъй като хиляди християни го разбират погрешно. Това може би е една от основните трудности, които срещат младите и неопитни вярващи.

Д-р Грифит Томас казва: „Има известни елементи от ежедневиия живот, които сами по себе си не са греховни, но имат склонността да ни въвеждат в грях, ако злоупотребяваме с тях. Злоупотреба буквално означава неправилна или прекалена употреба. При много от обикновените неща прекалената употреба се превръща в грях. Удоволствието е нещо добро само по себе си, но ако с него се прекалява, е грях. Амбицията е съществена част от един силен характер, но трябва да е с мярка и да е насочена към правилни цели. Ежедневните ни дейности, работата, четенето, облеклото, приятелствата и други подобни неща от живота са добри и необходими, но лесно могат да станат лоши, безполезни и вредни. Задължително е човек да мисли за ежедневиите си потребности, но това лесно може да се изроди в безпокойство и тогава, както Христос ни предупреждава в притчата Си, светските грижи могат да задушат духовното семе в сърцето. Печеленето на пари е необходимо за живота ни, но то лесно се превръща в любов към парите и тогава лъжовността на богатството навлиза в нашия духовен живот и го съсипва. И така, светското не е ограничено до някакво конкретно действие, или вид неща, или обстоятелства, които бихме могли да отделим и наречем „светски“, а другите — „духовни“. Светският дух е атмосфера, влияние, проникващо в целия живот и човешкото общество, и ние трябва постоянно и бдително да се пазим от него.“

Библията казва: „Не любете света, нито каквото е в света“ (1 Йоан 2:15) Тя ни предупреждава, че светът и „похотите му“ преминават, „но който върши Божията воля, пребъдва вовеки.“ (1 Йоан 2:17)

Но при определени обстоятелства в нашето съвременно общество тези проблеми могат да бъдат много заплетени. Много млади хора идват при мен и ме питат: „Това грях ли е?“ „Онова грях ли е?“ „Това неправилно ли е?“ Един-единствен въпрос, ако си го зададете сериозно и в молитва, ще реши деветдесет процента от всичките ви въпроси в тази насока. „Какво би искал Христос да направя?“ Друг въпрос, който можете да зададете е: „Мога ли да поискам Неговото благословение за това конкретно нещо?“ „Какво би помислил Христос за забавленията ми, книгите, които чета, компаниите ми, филмите, които гледам?“ Тук не можем да се пазарим или да правим компромиси. Трябва да застанем изцяло на страната на Христос.

Това не означава, че ние сме сноби с комплекс за превъзходство над обществото, в което живеем — тук се крие опасността от духовна гордост, която е далеч по-лоша от всичко светско. Но днес има толкова много така наречени християни, които вървят ръка за ръка със света, че вече трудно можете да направите разлика между християнина и грешника. Това не бива да е така.

Християнинът трябва да изпъква като блестящ диамант на груба повърхност. Той трябва да бъде по-чист от всеки друг, да бъде учтив, културен, кротък и добър, но твърд в нещата които върши или не върши. Той трябва да се смее и да сияе, но да не допуска светът да го принизи до своето ниво.

Библията казва: „Всичко, което не става от вяра, е грях.“ (Римляни 14:23) Също така е писано, че който се съмнява в дадено действие, се осъжда, ако го извърши. С други думи, ние никога не трябва да правим нещо, за което нямаме пълна яснота и

сигурност. Ако се съмнявате дали едно нещо е светско, или не, най-добре е да не го вършите.

• Третият враг, с който незабавно ще се сблъскаме, е **желанието на плътта**. Плътта е тази зла наклонност във вътрешното ви естество, която дори след обръщането ви надига глава в старите греховни желания. Библията учи, че старата природа с цялата поквара продължава да съществува и тези зли желания идват точно от нея. С други думи „предателят е вътре“. Злата наклонност към греха продължава да ни влече надолу. Обявена е война! Сега вие имате две естества, които са в противоречие и всяко се бори за победа.

Библията учи, че „плътта силно желае противното на Духа, а Духът — противното на плътта.“ (Галатяни 5:17) Това е борбата между себичния живот и живота на Христос. Старата ни природа не може да угоди на Бога. Тя не може да бъде променена, нито поправена. Но, слава на Бога, когато Исус умря, Той взе със Себе Си и вас и сега старата природа може да бъде лишена от силата си, вие можете да „считате себе си мъртви за греха“. (Римляни 6:11) Това става чрез вяра.

Но вие трябва внимателно да правите разликата между употреба и злоупотреба; между безобидно и греховно. Някои от нещата, които ще изникнат, могат да бъдат греховни желания, но някои могат да не бъдат.

Както казва д-р Томас: „Първоначалното значение на думата „похот“ е „силно желание“, и то не непременно греховно, тъй като има определени желания на нашето физическо естество, като глад и жажда, които са общи между човека и животните и сами по себе си са естествени и не са греховни. Само злоупотребата с тях е грях. Гладът е естествено желание. Чревоугодничеството е греховна страст. Жаждата е естествено желание. Пиянството е греховна страст, както и леността. Женитбата отговаря на волята на Бога, както и на потребностите на човешката природа — физически, душевни и социални. Прелюбодейството е грях и е против Божията воля и всяка физическа, душевна и сърдечна чистота. Но има и други похоти на плътта, които сами по себе си са греховни. Например желанието на всяка цена да задоволим омразата си и желанието си за мъст. Затова трябва внимателно да правим разликата между страстта, която е просто силно желание, и същата страст като вече греховно желание. В известен смисъл греховете на плътта са най-ужасните, понеже те показват стремежа на самата ни природа да върши зло. Нито дяволът, нито светът, нито дори и собственото ни зло сърце не могат да ни принудят да грешим. Това не става без нашето собствено решение и воля и точно тук лошата ни природа се проявява с ужасната си сила и способност за зло.“

Павел казва, че не се уповава на плътта. По друг повод той казва: „Не се грижете за страстите на плътта.“ (Римляни 13:14) На друго място казва: „Уморявам тялото си и го поробвам.“ (1 Коринтяни 9:27) Ние трябва напълно да се предадем и покорим на Бога, за да можем чрез вяра да считаме старата природа за действително мъртва за греха.

И така, това са трите сили, които враждуват против християнина: дяволът, светът и плътта. Нашето отношение към тях може да бъде само едно — **отхвърляне**. Не може да има никакви пазарлъци, никакви компромиси, никакво колебание. Абсолютното отхвърляне е единствената възможност за един християнин, който се стреми към пълна победа. Що се отнася до дявола, ние му се съпротивляваме, като се покоряваме на Бога. По отношение на света Библията казва: „И това е победата, която е победила света — нашата вяра.“ (1 Йоан 5:4) По отношение на плътта Библията казва: „Ходете по Духа, и няма да угаждате на плътските страсти.“ (Галатяни 5:16)

Ето една славна вест за тези от вас, които вече познават тези борби и изкушения. Не се иска от вас да се борите сами. В Римляни 8:13 Библията казва, че вие **чрез Духа**

ще умъртвите делата на плътта. Помнете, Исус обеща, че никога няма да ни остави или да ни забрави. Помнете, Исус ни обеща, че дори след като напусне тази земя, Той ще изпрати друг Утешител — третото Лице от Троицата, Светия Дух, който е наречен Застъпник (буквално, такъв, който помага в пътя), който ще пребъдва с нас вовеки (Йоан 14:16). Исус каза, че няма да ни остави сами, че ще дойде при нас в личността на Светия Дух.

Светият Дух е най-могъщото същество в днешния свят. Времето на Стария Завет беше епохата на Бог Отец. Времето, когато Исус беше на земята, беше епохата на Бог Син. Сега, от деня на Петдесетница насам, ние живеем в епохата на Бог Свети Дух.

Библията казва, че в мига, в който приемете Христос като Спасител, Светият Дух се заселва в сърцето ви. Вашето тяло вече е „храм на Светия Дух, **който е във вас.**“ (1 Коринтяни 6:19) Апостол Павел даже предупреждава, че човек, който няма Христовия Дух, не е Негов.

Ще кажете: „Но аз не чувствам нищо в сърцето си. Не чувствам в себе си Божия Дух.“

Не обръщайте внимание на чувствата. Вие не се спасявате чрез чувства и може и да не чувствате Духа. Приемете Го с вяра като факт. Той живее във вас и в този момент, за да ви помага да живеете християнски живот. Той живее във вас с цел да възвеличава и прославя Христос във вас, така че да живеете щастлив, победоносен и лъчезарен живот, който носи чест на Христос.

Библията заповядва: „Изпълвайте се с Духа.“ (Ефесяни 5:18) Ако сте изпълнени с Духа, ще принасяте плода на Духа, който е: „любов, радост, мир, дълготърпение, благодат, милост, вяност, кротост, себеобуздание.“ (Галатяни 5:22—23) Да се изпълвате с Духа не е въпрос на свободен избор. Това е заповед, на която трябва да се подчиним. Това е дълг, който трябва да изпълним.

Как можете да знаете, че сте изпълнени с Духа? А как можете да се изпълните? Дали това е някакво емоционално преживяване, което трябва да преминете? Не. Когато сте напълно очистени от всеки осъзнат грях и напълно сте се предали и покорили на Христос, тогава можете с вяра да приемете, че сте изпълнени с Божия Дух. Това означава, че Той може да ви има изцяло. В сърцето ви няма нищо друго освен Него. Освещението всъщност е предаване — пълно, безусловно, необратимо предаване. „И така, братя, аз ви умолявам, чрез Божиите милости, да представите телата си за жертва жива, свята, благоугодна на Бога, което е вашето разумно служение.“ (Римляни 12:1)

Само осветеният, изпълнен с Духа християнин може да постигне победа над света, плътта и дявола. Светият Дух е, който ще се бори вместо вас. „Нашата борба не е срещу кръв и плът, а срещу началствата, срещу властите, срещу световните владетели на мрака на тоя свят.“ (Ефесяни 6:12) Това е духовна война. Не можете да се борите срещу тези врагове с обичайните оръжия. Само ако се превърнем в проводници на Светия Дух и Го оставим Той да води войната чрез нас, ще имаме пълна победа. Не задържайте нищо от Христос. Оставете Го да бъде пълен Господар в живота ви. Той каза: „Вие Ме наричате Учител и Господ; и добре казвате, защото съм такъв.“ (Йоан 13:13)

Веднъж едно малко дете си играло с една ваза и напъхало вътре ръчичката си, така че после не могло да я извади. Баща му също не успял. Вече мислели да счупят вазата, когато бащата казал: „Сине, нека опитаме още веднъж. Разтвори ръката си и дръж пръстите си изпънати, както ти показвам, и тогава опитай.“ За тяхно изумление момченцето казало: „Не, татко, не мога да направя така, понеже ще си изпусна паричката.“

Може да ви изглежда смешно, но много от нас са точно като това малко момченце — дотолкова погълнати от това да не изпуснат някаква подобна своя

скъпоценност, че не желаят да приемат освобождението. Предайте се! Пуснете се от това, в което сте се вкопчили и оставете Бог да определя живота ви!

Сега, след като сте се предали напълно на Христос, помнете, че Бог приема това, което ние Му отдаваме. Тук отново трябва да упражним вяра. „Който дойде при Мен, никак няма да го изпъдя.“ Вие сте дошли при Него и Той ви е приел. Като резултат от един напълно предаден, осветен, изпълнен с Духа живот, вие ще имате кураж и дръзновение, които никога преди не сте познавали.

Изпълненият с Духа човек не познава друг страх освен страха от Бога. Всички други страхове незабавно ще изчезнат. Той ще има свръхестествена смелост и дързост да отстоява вярата си в Христос. Ако прочетете внимателно книгата Деяния на апостолите, ще видите, че думата *дързост* се използва много пъти за изпълнените с Духа апостоли.

И така, не само ще бъдете смели, но и ще принасяте плода на Духа. Помнете, че тези плодове са *от Духа*. Вие не можете да ги произведете сами. Те са свръхестественият плод, който ще характеризира вашия живот всеки ден, и могат да се родят само свръхестествено.

Ще имате любов. Голямата заповед, която Исус ни остави, беше: „Да се любите един друг, както Аз ви възлюбих.“ (Йоан 15:12) Ще обичате ближните си със свръхестествена любов, независимо от раса, вяра или политическа принадлежност. Огорченията, кавгите и завистите ще престанат и братската любов ще надделее.

Ще имате радост. Един от отличителните белези на християнина е вътрешната радост. Независимо от обстоятелствата сърцето ви ще бъде радостно, а лицето — сияещо. Толкова много християни има, които ходят с мрачно изражение и не пропускат навън сиянието на Божията слава. Когато човек срещне някой християнин, не е трудно да се каже дали той живее победоносен всеотдаен духовен живот. Истинският християнин трябва да бъде спокоен и лъчезарен, способен да разведри, а не да помрачи обкръжението си. Библията казва: „Радостта в Господа е вашата сила.“ (Неемия 8:10)

Ще имате мир. Апостол Павел казва: „Угнетявани сме отвсякъде, но не сме съкрушени; в недоумение сме, но не до отчаяние; гонени сме, но не сме изоставени; поваляни сме, но не сме унищожени.“ (2 Коринтяни 8—9)

Бихме могли да минем по целия останал списък от свръхестествени плодове — дълготърпение, благодат, милост, вяроност, кротост, себеобуздание — и да видим как те процъфтяват в живота на тези, които наистина са се предали и изпълнили с Духа.

Победата ви принадлежи. Възползвайте се от нея! Тя ви се полага по рождено право. Няма причина да претърпите дори и едно-единствено поражение. Можете да живеете „нависоко, нашироко и на хубаво“. Всичко най-добро ви е дадено. Животът може да бъде едно огромно, славно и вълнуващо приключение. Толкова много ще желаете да живеете всяка минута от него, че ще съжалявате, че трябва да легнете да спите вечер, и с радост ще приветствате всяка сутрин, за да живеете още един ден за Христос. Всеки ден ще бъде чуден и вълнуващ — изпълнен с възможности да послужите, с мигове, преживени с Бога, със знанието, че сте завинаги в безопасност при Исус!

XIV глава

ПРАВИЛА НА ХРИСТИЯНСКИЯ ЖИВОТ

"Както желаете да правят човеците на вас, така и вие правете на тях."

Във всяка човешка дейност си има правила, независимо дали това е някаква игра, каране на автомобил или дори печене на сладкиш. И от спазването на тези правила зависи нашият успех.

Библията учи, че християнският живот представлява непрекъснат растеж. С новораждането си вие се раждате в духовния свят и ставате бебета в Божието семейство. Божието намерение е да израснете до пълна зрялост в Христос. Би било против Божия закон и природата, ако останете цял живот бебе — нещо като духовно джудже. Във 2 Петрово 3:18 се казва, че ние трябва да растем. Това предполага постоянен растеж, постепенно съзряване и израстване в мъдрост.

За да растем правилно, трябва да спазваме определени правила за добро духовно здраве.

- **Първо: всеки ден трябва да четете Библията.** Вашият духовен живот се нуждае от храна — духовна храна. Тя се намира в Библията, Божието слово. Библията разкрива Христос, който е живият хляб за гладуващата ви душа и живата вода за жадуващото ви сърце. Ако не приемате ежедневно тази духовна храна, ще отслабнете от глад и ще изгубите духовната си жизненост. Библията казва: „Пожелавайте като новородени деца чистото духовно мляко, за да пораснете чрез него...“ (2 Петрово 2:2) Четете я, изучавайте я, размишлявайте над нея, запаметявайте я. Деветдесет и пет процента от трудностите, които ще срещнете като християни, се дължат на недостатъчно четене и познаване на Библията.

Не се задоволявайте да прегледате набързо една глава само за да успокоите съвестта си. Пазете Божието слово в сърцето си. По-малка порция, но добре смляна, е по-ценна за душата ви от набързо прочетен голям пасаж. Не се обезсърчавайте, че не разбирате всичко. Четете първо по-лесните части. Нали не започвате от първия ден да храните едно новородено бебе със свински пържоли — давате му мляко!

Бих ви предложил да започнете с Евангелието от Йоан. Докато четете, Светият Дух ще осветлява пасажите, ще ви дава да разбирате дори трудните и неясни неща. Дори да не можете веднага да запомните и разберете всичко, *продължете да четете*. Самата практика на четенето ще окаже пречистващо въздействие върху ума и сърцето ви. Не позволявайте нищо да измести тази практика от ежедневието ви.

- **Второ: опознайте тайната на молитвата.**

Вие вече имате един небесен Баща. Той ви чува и отговаря на молитви. Иисус каза: „Ако поискате нещо в Мое име, ще го направя.“ (Йоан 14:14), и още: „И всичко, което поискате в молитва, като вярвате, ще получите.“ (Матей 21:22) Всички хора, чийто живот е допринесъл за църквата или за Божието царство, са били хора на молитвата. Не можете да си позволите да бъдете прекалено заети, за да се молите. Християнин без молитва е безсилен християнин. Христос прекарваше цели часове в молитва. Понякога оставаше цяла нощ на някой хълм в уединение, за да общува с Бог Отец. Ако Той е трябвало да се моли, колко повече ние!

Молитвите ви може да са малко неумели и неясни в началото. Но Светият Дух, който живее във вас, ще ви помогне и ще ви учи. Всяка молитва, която отправите към Бога, ще получи отговор. Понякога отговорът може да бъде „Не“, понякога може да бъде „Чакай“ — но отговор със сигурност ще има.

Молбите ви винаги трябва да бъдат придружени от условието: „Да бъде Твоята воля.“ „Весели се тъй също в Господа, и Той ще ти даде попросеното от сърцето ти.“ (Псалм 37:4) Но забележете, радостта в Господа предшества изпълнението на желанията ни. Бог винаги ще направи това, което е най-добро за децата Му.

Помнете, че трябва да се молите навсякъде и по всяко време. Докато миете чинии или копаете нивата, или работите в службата, или пазарувате в магазина, или спортувате на игрището — винаги можете да се помолите и Бог ще ви отговори!

Бъдете систематични в молитвата. Молитвата, съчетана с изучаването на Библията, е предпоставка за пълноценен и победен християнски живот. Библията казва: „Непрестанно се молете.“ (1 Солунци 5:17) Ако имате специално време от деня, отделено за молитва, и през останалото време животът ви несъзнателно ще бъде пропит от молитвата. Не е достатъчно, когато сутрин станете от леглото, да коленичите и да повторите няколко изречения. Трябва да имате определени часове през деня, в които да се оттегляте в усамотение с Бога.

Дяволът ще се опитва постоянно да ви пречи. Той ще се погрижи тъкмо по това време детето да заплаче, телефонът да иззвъни, някой да почука на вратата. Често ще ви прекъсват, но не се отказвайте и не се обезсърчавайте. Скоро ще установите, че това време на молитва е най-голямото удоволствие в живота ви. Ще ги очаквате с по-голямо нетърпение от всичко друго. Без постоянна, ежедневна, систематична молитва животът ви ще изглежда сух, безплоден и обезсърчителен. Без постоянна молитва никога няма да познаете вътрешния мир, който Бог иска да ви даде.

• Трето: **постоянно се осланяйте на Светия Дух**. Помнете, че Христос живее във вас чрез Светия Дух. Тялото ви вече е обиталище на Третото Лице на Троицата. Не искайте от него да ви помогне, както бихте поискали от един слуга. Помолете Го да извърши **всичко**. Помолете Го да владее целия ви живот. Кажете Му колко слаби, беспомощни, нестабилни и недостойни за доверие сте. Отдръпнете се настрана и Го оставете той да взема решенията във вашия живот.

Вие не сте в състояние да устоите докрай в християнския си живот — но Той може да ви държи. За Него обаче е трудно да ви държи, когато се дърпате, хапете и се борите. Просто се отпуснете и си почивайте в Господа. Оставете вътрешните напрежения и комплекси. Разчитайте напълно на Него. Не се измъчвайте и не се безпокойте за важни решения — оставете Той да ги вземе вместо вас. Не се безпокойте за утре — Той е Бог на бъдещето, Той вижда края още от началото. Не се безпокойте за необходимостите на живота — Той ще се погрижи за тях. Истинският победоносен християнски живот е свободен от притеснения, вътрешни конфликти и напрежения. Когато напълно се осланяте на Светия Дух, ще установите, че много от телесните и умствените ви слабости ще изчезнат.

• Четвърто: **редовно ходете на църква**. Джон Уесли е казал: „Библията не познава самотното християнство.“ Християнството е религия на общността. Следването на Христос означава любов, праведност, служене — а тези неща могат да се постигнат или изиявят само в общуването в с други хора. Това общуване става в църквата.

Църквата е Христовата общност на земята. Тя е мястото, където се покланяме на Бога, учим се от Словото Му и общуваме с другите християни. Библията нарича църквата „святата нация“, „Божи народ“, „Божие домочадие“, „свят храм на Господа“, „Божие обиталище в Духа“, „тяло Христово“. Всички тези метафори и символи се използват, за да покажат духовната реалност на църквата.

Нищо не може да замени ходенето на църква. Ако вие сте истински християнин, ще се надсмееете над такива плоски оправдания като студ или жега, дъжд или сняг — те са недостойни за един сериозен последовател на Христос. Има много хора, които казват, че могат да си останат в неделя сутрин вкъщи и да се покланят на Бога самостоятелно. Човек, който прави това, не успява да отдаде на Бога пълното поклонение, което Му се полага, защото Бог е Създател не само на ума и душата, но и на тялото ни. Затова и умът и тялото ни трябва да участват в отдаването на дължимата на Бога прослава.

Мнозина смятат, че ако у дома слушат проповед по радиото, това може да замести църковната служба. Това обаче не е достатъчно. Вие не отивате на църква, за да чуете една проповед. Отивате там, за да се поклоните на Бога и да Му послужите в общение с другите християни. Не можете да бъдете успешен и щастлив християнин, без да бъдете верен в църквата. Там ще намерите своето място за служене. Ние сме спасени, за да служим. Щастливият християнин е зает с тази служба.

• Пето: *свидетелствайте за Христос*. Ако вярно практикувате горните четири правила, петото ще се изпълни от само себе си — също като една чаша, която се пълни непрекъснато — тя рано или късно ще започне да прелива.

Вие вече сте официални и законни посланици на Царя на царете. Трябва да издигнете високо Неговото знаме над посолството. Представете си, че американският посланик в Русия заповяда да свалят знамето на САЩ от посолството, защото не е популярно в Русия — много скоро биха го отзовали! Той не би бил достоен да е посланик на Съединените Щати.

Ако не сте готови да развеете знамето си у дома, в работата, в магазина, в университета — вие не сте достоен да бъдете посланик на Христос! Трябва да заемете мястото си и всички около вас да разберат, че сте християнин. Трябва да свидетелствате за Христос.

Ние свидетелстваме по два начина — с думи и с живота си. Нито едно от двете не е достатъчно само за себе си. Божията цел за вас и мен, след като сме се обърнали, е да бъдем свидетели за Неговата благодат и сила. Вие трябва да бъдете Христово опълчение, винаги готово за действие!

Христос каза: „Който изповяда Мен пред човеците, ще го изповядам и Аз пред Моя Отец, който е на небесата.“ (Матей 10:32) В Деяния 28:23 е представена една вълнуваща сцена. Апостол Павел, затворник в окови в Рим, от сутрин до вечер увещава хора да повярват в Иисус. За всеки от нас трябва да може да се каже: „Ето, сеячът излезе да сеете.“

Един пощенски раздавач няма големи възможности за избор. Единственото му задължение е да отнесе посланието от изпращача до получателя. Може да не му е приятно да отнесе съобщението. То може да съдържа лоши новини, които ще разстроят човека, до когото са адресирани. Но пощальонът не може да спре наред пътя, да отвори плика, да промени думите на телеграмата или писмото. Неговото задължение е да предаде посланието.

Ние, младите християни, имаме Божието слово. Нашият велик Военачалник е казал: „Идете и отнесете това послание на погиващия свят.“ Някои обаче пренебрегват заповедта. Някои разкъсват плика и заменят посланието със свое собствено. Някои отнемат част от него. Някои казват на хората, че Господ не е имал предвид това, което е казал. Други им казват, че всъщност не Той е написал посланието, а обикновени хора, които са сгресли истинското му значение.

Нека си припомним, че векове по-рано апостол Павел увещаваше християните да поучават само Словото. Спомнете си, че ние сеем семе. Някои семена може да паднат на утъпкани пътища, а някои — между тръните, но нашата работа е да продължим да сеем. Не бива да преставаме, защото някоя почва не ни изглежда обещаваща.

Ние държим светило. Трябва да го оставим да свети! Въпреки че може да изглежда само една мъждукаща свещичка в непрогледния мрак — нашата задача е да се грижим за светлинката.

Ние сме тръбачи. В грохота на битката звукът на малката ни тръбичка може да изглежда изгубен, но ние трябва да продължаваме да тръбим и да предупреждаваме тези, които са в опасност.

Ние палим огън. В този студен свят, изпълнен с омраза и егоизъм, нашето малко пламъче може да изглежда безполезно, но ние трябва да го поддържаме.

Ние удряме с чук. Може да изглежда, че ударите само изморяват ръцете ни, но не бива да преставаме.

Ние въртим меч. Може първият или вторият удар да бъдат избегнати и усилията ни да поразим неприятеля може да изглеждат безнадеждни, но трябва да продължаваме — нашето оръжие е „мечът на Духа“.

Ние имаме хляб за един гладен свят. Може хората да предпочитат да се хранят с други неща и да не приемат хляба на живота, но ние трябва да продължаваме да го предлагаме на душите им.

Ние имаме вода за жадуващите хора. Трябва неспирно да викаме: „Ехо! Който е жаден, нека дойде при водата!“

Трябва да постоим. Никога да не се отказваме. Да използваме Словото.

Иисус каза, че много от семената ви ще намерят добра почва, ще поникнат и ще родят плод. Огънят в сърцето и устните ви ще запали свято пламъче в някое студено сърце и ще го доведе до Христос. Чукът ще разчупи някое каменно сърце и ще го накара да се смири и предаде на Бога. Мечът ще пониже бронята на греха и ще отсече самодоволството и гордостта, за да се отвори някое сърце за Божия Дух. Някои гладни мъже и жени ще вземат от хляба на живота и някои жадуващи души ще намерят живата вода.

Бъдете ловци на човеци! Най-вълнуващото преживяване за човека е да спечели друг човек за Иисус Христос. Аз съм имал привилегията да спечеля хиляди души за спасителното познаване на Христос. Но винаги се вълнувам при вида на човек, който вдига ръка и казва: „Аз приемам вашия Христос.“ Това е по-ценно от всичките богатства на света. Никакво щастие, никакво преживяване, никакво романтично приключение не може да се сравни с вълнението от това да спечелиш друг човек за Христос. Бъдете ловци на души! Бъдете свидетели!

Библията казва: „Който е мъдър, придобива души.“ (Притчи 11:30) „Разумните ще сияят със светлостта на простора, а ония, които обръщат мнозина в правда — като звездите до вечни векове.“ (Данаил 12:3)

„Вие сте солта на земята.“ (Матей 5:13) От солта човек ожаднява. Вашият живот създава ли у другите хора жажда за живата вода?

• Шесто: *нека любовта бъде господстващият принцип в живота ви.* Иисус каза на тези, които Го следваха: „По това ще ви познаят, че сте Мои ученици, ако имате любов помежду си.“ На друго място в Библията намираме същите думи, казани от Йоан: „Възлюбени, да се любим един друг, защото любовта е от Бога; и всеки, който люби, е роден от Бога и познава Бога. Който не люби, не познава Бога; защото Бог е любов. В това се яви Божията любов към нас, че Бог изпрати на света Своя Единороден Син, за да живеем чрез Него. В това се състои любовта — не че ние възлюбихме Бога, а че Той възлюби нас и прати Сина Си като омилоствение за нашите грехове.“ (1 Йоан 4:7—10)

От всички дарове, които Бог дава на Своите деца, любовта е най-големият. От всички плодове на Светия Дух любовта е първият.

Библията казва, че ние, които следваме Христос, трябва да се обичаме толкова, колкото Бог ни е обичал, когато е изпратил Своя син да умре на кръста за нас. В момента, когато дойдем при Христос, Той ни дава тази свръхестествена любов, Той я излива в сърцата ни чрез Светия Дух. Най-голямото проявление на факта, че сме християни, е че се обичаме един друг. Ако научите отрано тази тайна, ще сте направили една огромна крачка към щастливия, зрял християнски живот.

• Седмо: **бъдете послушни християни.** Нека Христос бъде на първо място при всички решения, които взимате в живота си. Нека Той бъде Учител и Господ. Нека Той управлява вашия кораб.

• Осмо: **научете се как да устоявате на изкушенията.** Както вече видяхме, изкушенията са нещо естествено. Едно изкушение още не е грях. Поддаването на изкушението е грях. Бог никога не ви изкушава, но Той допуска да бъдете изпитани по този начин. Изкушението е дело на дявола. Разпознайте го като такова. Един начин да посрещнете изкушението е да цитирате на изкушителя стих от Писанието — той винаги ще побегне, защото не може да устои на Божието Слово.

Когато Иисус беше изкушаван в пустинята, единственото оръжие, с което, разполагаше беше Божието Слово. Той три пъти каза: „Писано е...“

Кажете на дявола: „Така казва Господ“, и той ще побегне. Същевременно оставете Христос да води борбата за вас чрез Светия Дух. Като малкото момиченце, което казало: „Винаги щом чуя, че дяволът чука, пращам Иисус на вратата.“

Всички се сблъскват с изкушения, но някои хора ги подхранват. На тях като че ли им харесва да бъдат изкушавани. Ако подгоните мишка с метла, ще видите, че тя не гледа към метлата, а се оглежда за някоя дупка. Отвърнете поглед от изкушението и го насочете към Христос!

Веднъж попитах един офицер кое качество би предпочел на бойното поле — храброст или послушание. Без секунда колебание той отвърна: „Послушание.“

Бог предпочита вашето послушание пред всичко друго. Но за да бъдете послушни, трябва първо да познавате заповедите Му. Това е още една причина да изучаваме Библията. Тя е нашият компас и пътеводител. Бъдете послушни на това, което Бог ви казва!

• Девето: **бъдете нормални християни.** Добре е било казано, че някои християни до такава степен ходят по небето, че вече не стават за живот на земята.

Библията ни учи да се отделим от греха, но никъде не е казано, че трябва да бъдем странни птици, на които всичко човешко е чуждо. Бъдете лъчезарни. Бъдете учтиви, любезни, чисти и тялом и духом, спокойни, благи. Избягвайте като гърмящи змии глупавите флиртове, нездравите клюки, съмнителните разговори и двусмислените забавления. Бъдете спретнати и привлекателни, обличайте се добре и с вкус. Стремете се да бъдете идеалния джентълмен или идеалната дама. Животът и видът ви трябва да са препоръка за евангелието, да го правят привлекателно за околните. Както находчиво отбелязва д-р Барнхаус: „Хората могат да не четат Евангелието с кожена или платнена подвързия, но не могат да го избегнат, когато е с кожени или платнени обувки.“

• Десето: **издигнете се над обстоятелствата.** Бог ви е направил каквито сте! Той ви е поставил където сте! И вие можете най-добре да Му служите и да Го прославяте точно такива каквито сте и където сте. Някои хора постоянно гледат в съседния двор, защото си мислят, че там тревата е по-зелена. Те изразходват толкова време в искане нещата да са различни и измисляне на причини защо не са, че пропускат да видят всички предимства и възможности, които имат точно в положението, в което се намират.

Бъдете като апостол Павел, който казва: „Не ме е грижа за нищо.“ (Деяния 20:24) Той казва, че е научен да живее и в изобилие, и в лишение. Той е бил християнин до мозъка на костите си — дори и в затвора. Не се оставяйте външните обстоятелства да ви потискат. Научете се да живеете спокойно и ведро независимо от тях.

Тези правила и съвети може да ви изглеждат елементарни, но спазвайте ги — те действат. Виждал съм ефекта им в живота на хиляди хора. Опитал съм ги в собствения си живот. Ако се спазват правилно и последователно, те ще ви дадат душевен мир, щастие, спокоен ум и радост и ще научите тайната на удовлетворението от живота.

XV глава

ХРИСТИЯНИНЪТ И ЦЪРКВАТА

„... в който вие също се враждате заедно в Духа за Божие обиталище.“

Ефесяни 2:22

Човекът е обществено животно. Стадният инстинкт е заложен в природата му и той се чувства най-сигурен и удовлетворен в обществото на други хора, споделящи неговите интереси и мироглед. Измежду всички групи, които хората някога са образували — племена, родове, организации и общества — никоя в течение на цялата история не е била толкова силна, всеобхватна и влиятелна като църквата.

В най-ранните времена хората са се сдружавали за взаимна защита. По-късно те се научили да се сдружават и за друга обща полза и за удоволствие. С развитието на цивилизацията се появили тайни общества, които създавали у членовете си чувство, че са „отделени“, че са по-различни от останалите. Измисляли се специални клетви, закони и ритуали, на които се отдавало голямо значение

Обособили се расови и национални групи, в които членството се определяло от общия произход или поданство на един и същ владетел. Всички човешки общности — землячески дружества, студентски организации, тайни ложи, литературни общества, политически партии, военни клубове — от най-елитния клуб до ученическата банда — свидетелстват за нуждата на човека да намери утеха и сигурност в обществото на други хора, които одобряват неговия начин на живот, понеже техният е подобен.

Никъде обаче човек не е намирал тази утеха, сигурност и мир в такава степен, както в църквата, защото очевидно всички останали групи са създадени от хора. Те поставят изкуствени граници и създават само илюзията за закрила, докато църквата представлява едни жив и силен организъм, който черпи силата си отвътре и не разчита на външни източници, които да придадат жизненост и смисъл.

Думата *църква* е използвана в превода на Библията на мястото на гръцката дума *еклезия*, която означава *събрание*, или *общност от хора*. Въпреки че тази дума бързо е придобила изключително християнско значение, тя се е използвала широко и преди християнството. В древна Гърция под еклезия се е разбирало събрание на група хора, избрани представители на гражданите на някой свободен град, които трябвало да взимат решения по обществените работи; или каквото и да е друго събрание. В Стария Завет съответната еврейска дума се е използвала за израилевото общество, определено като Божия народ. Затова в Деяния на апостолите Стефан говори за Мойсей, който е бил с „църквата в пустинята“. И така, в първи век тази дума за гърците е била свързана с едно самоуправляващо се демократично общество, а за евреите — с теократично, чиито членове са били поданици на Бога.

Думата *църква* в смисъла на християнско общество е употребена първо от Иисус, когато Той казва на Петър: „На тая канара ще съградя Моята църква и портите на ада няма да _ надделят.“ (Матей 16:18) Следователно Иисус Христос сам е основал църквата Си. Той е големият крайъгълен камък, на който тя стои. Той е основата за

всяка християнска практика, и църквата също е основана на Него. „Защото никой не може да положи друга основа освен тази, която е положена, която е Исус Христос.“ (1 Коринтяни 3:11) Исус каза, че Той е основателят на църквата, Той я съгражда и тя принадлежи само и единствено на Него. Той е обещал да живее със и във всички, които са членове на Неговата църква. Това не е организация, а жив организъм, напълно различен от всичко, което светът някога е познавал — Сам Бог живее със и във обикновени мъже и жени, които са членове на Неговата църква.

Новият Завет учи, че църквата е всъщност само една, но могат да съществуват множество местни събрания. Днес те са групирани в различни деноминации, общества или съвети, разделени по национален или богословски признак, или според темперамента на членовете си. Но въпреки тези разделения в структурата на църквата, Новият Завет учи, че ние имаме само „един Господ“.

Главата на тази всеобща църква е Исус Христос. От Него трябва да изхождат всички дейности и учения на църквата, защото Той е източникът на всеки християнски живот.

Можем да сравним църквата с телефонна мрежа, при която всички отделни постове минават през централата и там се правят всички връзки. В железопътното дело има едно главно управление, откъдето се издават заповеди до всички местни диспечери. В армията има един главнокомандващ, който издава заповеди на всички войскове части. Отделните му подчинени могат да изтълкуват заповедите му с известни малки разлики, но като цяло действията им се определят от тези негови заповеди.

По отношение на църквата Исус Христос е в положението на главнокомандващ. Тя съществува по Негова заповед, силата идва пряко от Него и всяко отделно църковно общество е длъжно да следва Неговите нареждания колкото може по-точно. Също както един главнокомандващ очаква заповедите му да бъдат точно изпълнявани, така и Исус очаква от всеки клон на църквата да се придържа най-близко до Неговите учения.

Църквата е била остро критикувана за множеството вътрешни разцепления, кавги и липса на единство. Но това са повърхностни неща. Тези конфликти идват от някои разлики в тълкуването на заповедите на главнокомандващия и по никакъв начин не засягат Неговата мъдрост или власт да издава заповеди!

Ако се запознаете с вярванията на различните деноминации, ще установите, че в основата си те са еднакви. Може да има големи различия в обредите, може да изглежда, че има непреодолими богословски различия; но по принцип всички приемат Исус Христос като възплътения Бог, който е умрял на кръста и е възкръснал, за да можем ние да се спасим. А точно това е най-същественният факт за цялото човечество.

Вие сте приели Христос за свой Спасител и сте положили доверието и упованието си в Него. С това вие вече сте станали член на всеобщата Негова църква. Вие сте член на домочадието на вярата. Вие сте част от тялото на Христос. Сега вие сте призвани да се покорявате на Христос, а това включва и да последвате Неговия пример за съвместно поклонение на Бога заедно с други хора. „Да не преставаме да се събираме заедно, както някои имат обичай да престават.“ (Евреи 10:25)

Някой е казал: „На практика членството в тялото на Христос трябва да означава членство в някое местно проявление на Неговото тяло — в някоя местна църква.“

Тук става дума вече не за голямата всеобща Христова църква, а за местното общество от вярващи хора, чиито недостатъци и грешки вероятно добре осъзнавате. Но трябва да помним, че съвършенството не съществува сред човешките същества и обществата, които те оформят, дори и за Божия слава, са белязани от техните собствени несъвършенства. Исус е единственият съвършен Човек, който някога е живял на

земята. Всички останали сме в най-добрия случай покаяли се грешници, колкото и да се опитваме да следваме Неговия славен пример. А и църквата си затваря очите за действителността, ако претендира за непогрешимост или съвършенство за себе си или за някой от своите членове.

Когато Иисус основа църквата Си, Той желаше Неговите последователи да се присъединят към нея и да останат верни. Днес обаче броят на различните църковни общества и групи, към които можете да се присъедините, е зашеметяващ. В избора си можете да се поддадете на естествената склонност да се върнете към тази църква, която познавате от детството си, но може и да пожелаете изборът ви да е основан на по-зряла духовна преценка. Присъединяването към някоя църква не е нещо, което може да се реши лекомислено. Ако искате църквата да ви служи най-добре, и — което е още по-важно — да ви дава най-добрата възможност вие да служите на другите, трябва с молитва да изберете тази, в която ще можете най-добре да служите на Бога.

Винаги когато някой размаха пръст и запита защо има толкова много различни църкви, които всички служат на един и същи Бог, аз се изкушавам да му посоча колко различни видове шапки трябва да се произвеждат дори само за един народ. Ние всички сме човешки същества, но имаме достатъчно физически и вкусови различия, за да не можем да носим еднакви шапки с еднакво удоволствие.

Някои хора намират за по-лесно да се доближат до Бога във величествени сгради с някакви тържествени ритуали. Други са на мнение, че могат да търсят Бога само в крайна простота. На някои им харесва един вид служба, други се чувстват у дома си в по-различна атмосфера. Важно е не *как* го правим, а искреността и дълбочината на целта, с която го правим. Всеки от нас трябва да намери и да се присъедини към църква, където най-добре може да постигне тази цел.

Вие положително не бихте се нанесли за цял живот в някоя къща, без преди това да се поинтересувате да научите някои неща за нея. Но твърде много християни се присъединяват към някоя църква, без добре да са наясно защо, и след това, като установят, че тя не отговаря напълно на потребностите им, се преместват в друга — също за известно време. Така те изпробват различни църкви, но не пускат здрава котва в никоя от тях. Такова духовно чергарство не е от полза нито за Господа, нито за тях.

Църквите имат различна история, различни традиции, различни обичаи, различни акценти, на които наблягат. Всеки християнин трябва да избере своята църква, понеже е убеден, че в нейната конкретна структура ще намери най-истинно учение, най-големи възможности за духовен растеж, най-голямо удовлетворение за човешките си нужди и най-голям простор за полезна служба на другите. Не правете грешката да се присъедините към някой проповедник, а не към самата църква. Служенията може да се променят — това дори е здравословно и стимулиращо — но принципите и ученията на църквата остават същите. Ние дължим нашата преданост на църквата и Христос, а не на някой човек. Една стабилна църква се изгражда само ако нейните членове съзнават, че това, което ги държи заедно, е тяхната обща любов към Иисус Христос и искреното желание да Го следват.

Истинският християнин не ходи на църква, защото това е модерно, защото му създава престиж в обществото или защото го представя в очите на хората като праведен и добър. Той не ходи на църква дори защото това облекчава душата му и му носи мир, въпреки че това определено е една от благословените награди на членуването в църквата.

Истинският християнин не ходи на църква само за това, което може да получи от нея, но и за това, което може да отдаде от себе си. Той отива там, за да присъедини своите молитви към тези на останалите, отива да издигне заедно с тях глас в прослава на Господа, отива да прибави и своята сила в търсенето на Божието благословение,

отива да добави и тежестта на своето свидетелство към предложението за спасение чрез Господ Иисус Христос. Той отива да се поклони на Бога заедно с другите, да се възхити отново от Неговата безкрайна милост и любов.

Целта и смисълът на това християнско общество, което наричаме „църква“, е:

- Първо: **да прослави Бога чрез нашето поклонение.** Ние не отиваме на църква само за да чуем една проповед. Отиваме, за да се поклоним на Бога. Трябва да Му се покланяме с дух и истина. Символите, песните, посланията на поклонението имат за цел да ни помогнат да прославим Бога. Главната цел на човека е да прославя Бога. С нашето поклонение ние Го прославяме повече отколкото по какъвто и да било друг начин. Християнските дейности, печеленето на души, четенето на Библията и хилядите мероприятия на църквата не могат да заместят поклонението. Поклонението е абсолютно необходимо, за да живеем един щастлив християнски живот. Бог желае нашето поклонение и прослава повече от всичко друго.

- Второ: **църквата е място за общение.** Може би най-ясното предвкусване на рая, което може да има тук, на земята, е общението на християните помежду им. Ако сте истински християни, с нетърпение ще очаквате срещата си с други християни. В древността голяма част от социалния живот на християнската общност се е развивал в църквата. Това не означава, че църковните сгради трябва да се превърнат в игрища или увеселителни паркове. Всяка дейност на църквата трябва да бъде насочена към прослава на Бога и ръководена от Христос. Но ние се нуждаем един от друг. Нуждаем се от помощта и молитвите си. Ние сме отговорни един за друг.

Апостол Павел оприличава църквата на човешкото тяло — ръката има своето задължение към устата, окото трябва да действа в съгласие с ухото, ръката трябва да се съобразява с краката. Всяка част трябва да носи собствения си товар, но да помага и на другите.

Християнството е религия на общността. Да следваш Христос означава любов, правда, служение, а тези неща могат да се развият и изявяват само в отношения с другите хора. Тези отношения съществуват в църквата. Чрез тази общност с другите ние добиваме сила и взаимно се подкрепяме. Иисус каза: „Където двама или трима са събрани в Мое име, там съм и Аз посред тях.“ (Матей 18:20) Той ни учи, че имаме нужда да се молим и да се покланяме на Бога заедно, като цяла общност.

- Трето: **в църквата укрепва вярата ни.** Чрез общите молитви, свидетелствата и проповядването на словото в църквата вашата вяра ще укрепне. Църквата ще ви изгради в пресвятата вяра, като отново ви припомня и набляга на точките, които разгледахме в главата „Правила на християнския живот.“

- Четвърто: **църквата е среда, в която да служите на Бога.** Ние сме спасени, за да служим. Има хиляди неща, които трябва да бъдат направени за Христос. Тази работа се върши най-добре в общението на местната църква. Живото християнство никога не е съществувало извън църквата. Църквата е Божията организация на земята. И с всичките си несъвършенства, провали и разделения, тя пак си остава църквата на Христос и никоя друга организация никога няма да заеме нейното място.

- Пето: **църквата трябва да бъде каналът, през който да даряваме средства за Христовото дело.**

Библията ни учи да даваме на Господа десятък от нашите доходи. Освен този десятък, давайте според това, как Господ ви е благословил. Даването е християнска добродетел, която трябва да стане органична част от нашия ежедневен живот. Щедростта трябва ни води във всички наши действия.

Христос е казал: „Даването е по-блажено от вземането.“ (Деяния 20:35) Той е знаел как даването стопля сърцето и удовлетворява душата. Той е желал вие да имате

това благословение. Причината за себичността е страхът, а християнинът не трябва да се страхува. Ръцете на Иисус бяха винаги отворени, а не стиснати в егоизъм и алчност.

Щедростта не може да се измери в пари или кашони стари дрехи. Понякога най-големият дар е приятелството или моралната подкрепа. Добрата дума, приятелският поздрав, една вечер, прекарана с някой самотен човек, може да даде много по-богати плодове за Божието царство. Невъзможно е да печелите души за Христос, ако не сте готови да дадете нещо от себе си. Не само от парите ви, но и времето, и способностите ви — всичко трябва да бъде отдадено в служба на Христос.

Това, което давате над десетъка си, не бива да бъде ограничено от никакви правила или организирани методи, а да зависи от конкретните нужди, които се представят пред вас. Може да е някой беден съсед, момченцето, което продава вестници или някой, който умира от глад в Африка или Южна Америка. Даването е израз на любовта ни към Бога. Така ние отвърщаме на Неговата велика любов, с която ни е обдарил, и носим тази любов и на другите.

Даването е изкуство. Една чаша студена вода може да обогати живота на някого, докато куп пари, дадени без любов, могат да го ограбят. Това е проверка на искреността на дарителя. Ако даваме с цел да задължим другия, този дар е продиктуван повече от злост, отколкото от любов. Дарът, който цели да покаже нашето превъзходство над другия човек, не е благословен, нито пък този, който е даден с неудоволствие, или заради добре пресметнатия ефект, който ще произведе върху останалите, които знаят за него.

Трябва да даваме с желание, подтиквани от стремежа да помогнем и утешим, а не с мисълта каква полза ще имаме ние от подаръка. Трябва да даваме любезно и мъдро, за да не би подаръкът ни да нарани човека, вместо да му помогне. В даването има истинска и трайна радост, непозната на алчните и себични хора. Това е истинската радост от жертвата, чувство, което няма нищо общо с това, което някои наричат благородно самосъжаление.

Когато даряваме, независимо дали е на някоя благотворителна организация, или даваме кръв за Червения кръст, винаги трябва да даваме в името на Иисус Христос. Хората, които получават вашия дар, също трябва да знаят, че той е в името на Иисус Христос. Днес твърде много дарения се дават на материална или светска основа. Дарът на християнина трябва да бъде специален. Паричното дарение за някоя благотворителна организация трябва да бъде съпроводено от писмо, в което да се казва: „Аз давам това в името на Иисус Христос, моя благословен Господ.“ По този начин с един куршум ще уцелите два заека — ще направите дарението, и ще разпространявате Евангелието.

Внимавайте да не изпаднете в греха да крадете от Бога. Библията казва: „Донесете всичките десетъци във влагалището, за да има храна в дома Ми, и опитайте Ме сега в това, казва Господ на Силите, дали не ще ви разкрия небесните отвори и да излея благословение върху вас, така че да не стигне място за него.“ (Малахия 3:10)

Д-р Луис Еванс казва: „Евангелието е безплатно, но съдовете, в които носим водата на живота, струват пари.“

Даването е израз на поклонение, не по-малко от молитвата и пеенето. Вече има закони, според които даренията се освобождават от данъци, но колко малък процент хора или фирми се възползват от това! Би трябвало да се засрамим от себе си.

Целият свят би могъл да бъде евангелизиран в много кратко време, ако християните даваха според успеха, който Господ им е дал. Давайте щедро и Бог е обещал да ви върне стократно. Иисус обещава да възвърне инвестицията ви сто процента. Знаете ли банка или финансова организация, която би ви дала 100% лихва

върху вложените от вас пари? Бог ни казва да Го опитаме и да видим какво Той ще направи. Давайте, докато ви заболи, и ще видите какво ще ви даде Бог в замяна.

• Шесто: **църквата служи за разпространяване на Евангелието.** Ето заповедта, дадена на църквата: „Идете по целия свят и проповядвайте Евангелието, като кръщавате повярвалите.“ Основната и главна задача на църквата е да проповядва Христос на изгубените. Днешният свят е в трагично състояние и отчаяно се нуждае от помощта на църквата. Той е зает със социални, нравствени и икономически проблеми. Хората потъват във вълните на престъпността и позора. Този свят се нуждае от Христос. Мисията на църквата е да хвърли спасителното въже на умиращите грешници навсякъде по света.

Иисус каза: „Ще приемете сила, когато дойде върху вас Светият Дух и ще бъдете свидетели за Мен.“ (Деяния 1:8) Ние трябва да печелим хора за Христос — със силата на Светия Дух и ръка за ръка с другите християни. Шестдесет и пет на сто от хората по света още не са чули Евангелието за Иисус Христос. Нашето поколение позорно се е провалило в разпространяването на благата вест в погиващия свят. Съществуват над 1000 езика и диалекта, на които Библията още не е преведена.

Първата църква не е имала Библии, библейски училища, печатници, литература, учебни заведения, радио, телевизия, автомобили и самолети. И въпреки това в рамките на едно поколение Евангелието е било разпространено в по-голямата част от тогавашния свят. Тайната на това се крие в силата на Светия Дух.

Днес, при наличието на много по-развити комуникации, силата на Светия Дух се пренебрегва. Ние се мъчим да правим нещата със собствени сили и естествено се проваляме. И днес милиони хора са езичници и идолопоклонници. Те се покланят пред олтарите на светските ценности, материализма и грешните удоволствия. А през цялото време църквата чува заповедта на Христос: „Идете!“ Времето напредва неумолимо. Светът с шеметна скорост върви към унищожение! Единствената му надежда е Евангелието на Иисус Христос.

Христос няма други крака освен вашите крака. Той няма други ръце освен вашите ръце. Единствената Му уста е вашата уста. Използвайте всички свои дарби и способности, всички възможности и средства, за да спечелите други души за Христос. Това е голямата задача на църквата. Средствата и начините могат да бъдат различни — чрез лични контакти, чрез публични събрания, чрез радио- и телевизионни програми, чрез литература, чрез посещения в затворите или каквото и да било друго. Използвайте всички възможни средства, за да спечелите други хора за Христос.

Но не е достатъчно човекът само да вземе решение, че приема Христос. Трябва да го доведем в общността на вярващите, за да може да израства в благодатта и познанието на Господ Иисус Христос. Най-доброто евангелизиране е това, което има за резултат пълно отдаване и следване на Христос и включване на повярвалия в живота на църквата.

• И накрая: **любовта ни към ближния намира най-широк израз чрез църквата.** Ние сме длъжни да се грижим за братята си. Достатъчно е само да посетим някои нехристиянски страни, за да се убедим какво огромно влияние е имало това учение на християнството в нашия свят.

Иисус разказа притчата за добрия самарянин, за да вкорени дълбоко в сърцата ни заповедта на Своето човеколюбие. Никой истински християнин не може да пренебрегне нуждите на другите само защото неговите собствени интереси не са засегнати. В някои източни страни все още е напълно обичайно да се пренебрегват човешките страдания, права и нужди. Някое дете може да умира от глад на улицата, но цялото множество от хора да го отминава безучастно, защото никой не се чувства пряко отговорен за проблема, докато детето не умре и не трябва тялото му да се махне от

улицата. Такова равнодушие към човешката мизерия е невъзможно за истинския християнин.

Когато се сблъскваме с проблемите на гладните, голите, болните, затворените, онеправданите, ние трябва да помним, че винаги, когато запушим ушите си за някое човешко страдание или се отнесем равнодушно към някоя неправда или беззаконие, ние всъщност запушваме ушите си за Исус. „Истина ви казвам, понеже не сте направили това на нито един от тия, най-малките, и на Мен не сте го направили.“ (Матей 25:45)

За да разберем колко силно е повлияло върху света това учение, трябва само да погледнем към многото болници, детски домове, приюти за сираци и стари хора, които са били организирани най-напред от църквата. Ние днес ценим най-високо призиването за грижа за болните и социално слабите, но в някои части от света, където учението на Исус Христос още не е проникнало, тези дейности се оставят само за най-изпадналите и отхвърлени от обществото хора. Християните често са били двигател за усъвършенстване на социалната система на държавата и възтържествуване на социалната справедливост. Тези неща не могат да ни оставят равнодушни, независимо дали самите ние сме засегнати, или не. Примерът на добрия самарянин, който подаде ръка за помощ, без да попита какво ще получи в замяна, трябва винаги да бъде пред нас като мерило за служението ни към нашите братя.

В началото на тази глава казахме, че човекът по природа е обществено животно. Той работи най-добре, извършва най-великите си дела, постига най-добра самодисциплина съвместно с други хора. Всеки, който се е опитвал да отслабне с помощта на диета и упражнения, добре знае колко по-стриктно се изпълняват тези неща, ако се правят в група.

Тъй като сме хора, слаби и несъвършени, заблудени деца, ние се нуждаем един от друг, за да се държим в правия път. Дългият път е по-малко самотен, когато го вървим в компанията на други хора със същата цел. Тежкия товар се носи по-лесно от мнозина. Това общение се намира в църквата. Там всеки християнин има своя духовен дом и фокус на своите усилия. Исус добре знаеше колко много ние хората се нуждаем да живеем, работим и почиваме в общност. Църквата е тази общност, на която всеки християнин трябва да стане жива част.

XVI глава

СОЦИАЛНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ХРИСТИЯНИНА

„Както желаете да правят човеците на вас, така и вие правете на тях.“

Лука 6:31

След като вземете решението да се предадете на Христос и започнете да изучавате Библията, вие се сблъсквате и с различни социални задължения и проблеми. Вие вече сте сключили мир с Бога, вече не сте във война с Него. Греховете ви са простени. Пред вас са се открили нови хоризонти, имате нови перспективи за живота си. Светът вече е друг. Вие започвате да гледате на другите с очите на Исус. Старите идеи и идеали се променят. Разни предразсъдъци, които преди сте хранили, започват да

избледняват. Егоизмът и себелюбието, които са били доминиращи в много области от живота ви, изчезват.

Много хора бягат от християнския живот, понеже той им е бил представен в невярна светилна. Те смятат, че един християнин трябва да отбягва всичко, което е приятно или носи печалба. Казват, че християните били като онази жена, която казала, че всичко, което си заслужава да се върши в този живот, е или неморално, или незаконно, или от него се пълнее.

Истинското християнство обаче съвсем не означава лишаване от всякакво удоволствие. То отхвърля само греховните удоволствия, които са продиктувани от егоизъм, а не от Божията любов, както и тези, които са свързани с разпиляване на големи суми пари. Пълното отдаване на Христос и подчинението на Божията воля ви извежда непосредствено до извора на единствената истинска радост — общуването с Христос. На онези, които не са новородени, това може би ще се стори странно и съмнително удоволствие, но хората, които са познали това всекидневно общуване с Христос, знаят, че то надминава всички светски радости.

За това се говори и в псалмите: „Ще се напият от най-доброто на дома Ти; и от реката на Твоите сладости ще им дадеш да пият.“ (Псалм 36:8); „Няма да лиши от никакво добро ходещите с незлобие.“ (Псалм 84:11). Апостол Павел пък казва: „Бог ни е дал изобилно всички неща да се наслаждаваме.“

Нашето ежедневно общуване с Христос ни прави способни да живеем реалистично. Християнският начин на живот не изисква човек да се откаже от всички свои интереси и цели, които не са лоши. Въпреки че Светото Писание учи, че Иисус може да се завърне всеки момент, то ни казва и да продължаваме да извършваме обичайните си дейности, докато Той дойде.

Например не е имало нищо лошо в яденето, пиенето, жененето и омъжването в дните на Ной, освен че с тези неща се е злоупотребявало по греховен начин. Също така не е имало нищо лошо в купуването, продаването, саденето и граденето в дните на Лот, освен че те са били извършвани по греховни начини. Това, което изглежда е било основният грях в дните на Ной и Лот, е, че хората бяха превърнали тези неща в *единственото* съдържание на своя живот. Те не мислеха за нищо друго освен за личните си удоволствия, личните си притежания и материалните блага, които трупяха. Те бяха така погълнати от житейските неща, че нямаха време за Бога. Това беше оскърбително за Него и Той ги осъди.

Както някой беше казал: „Библията не е написана, за да насърчи хората да се интересуват от житейските неща. Тя предполага, че те и без това вече се интересуват от тях дори повече от необходимото. Целта на Библията е да накара човека да види житейските си дела в светлината на по-важните и по-ценни духовни неща.“

Библията ни учи да изпълняваме ежедневните си задължения, и то да се стремим да ги изпълняваме добре. Ние сме поставени тук на земята и ни е дадена определена работа, а тези, които се наричат християни, трябва не просто да работят, а да работят по най-добрия начин според своите способности.

Библията говори с одобрение за Веселеил като човек, който изкусно обработва метали, камък и дърво. Яков и синовете му бяха овчари. Йосиф беше министър-председател. Даниил беше висш държавник. И Йосиф и Иисус бяха дърводелци, а някои от учениците бяха рибари. Четем за етиопският скопец, ковчезникът на царица Кандакия, за Лидия, продавачката на морави платове, за Павел, Прискила и Акила, майсторите на шатри, за лекаря Лука.

Християнският идеал определено не изисква човек да се отрече от всеки интерес към житейските дела, а по-скоро да търси Божието водителство в ежедневната си работа, да я върши по най-добрия възможен начин и винаги да държи и работата, и

амбициите си в подчинение на Господа. Така виждаме, че Христос ни предлага помощта Си в ежедневиия ни живот тук, на земята. Той ни помага в работата и в удоволствията.

Той също ни помага да се справяме със социалните проблеми, с които се сблъскваме — а те могат да бъдат много объркващи. Защото тъкмо в ежедневиия ни живот и в начина, по който се отнасяме към социалните проблеми около нас, светът ще види Христос в нас.

Както д-р Л. Нелсън Бел казва: „Ако отидете на църква в неделя, хората, които ви виждат там, могат да предполагат, че сте християнин. Но какво да кажем за хората, с които се срещате през седмицата на улицата, в работата си, в магазина, на многото други места, където неизбежно контактуваме с хора? Изповядването на Христос има своето място, посещението на църквата и активното участие в нейните дейности са неотменима част от християнския живот. Но, както всички знаем, изкарването на прехраната, домашните задължения и обикновеното ежедневие, взети заедно поставят на проверка истинността на нашата християнска опитност и вяра. Какво виждат другите при тези ежедневни контакти? Могат ли хората, с които общуваме през седмицата, да познаят, че сме християни? Случайните ни познати могат ли да видят в нас нещо, което да подсказва, че ние сме по-различни от тези, които не познават Христос? Несъмнено един от истинските тестове за християнски характер е обикновеният живот, който водим всеки ден.

Истинността на нашата християнска изповед се показва по много начини: в нещата, които казваме и които не казваме, в нещата, които вършим и които не вършим. Въпреки че християнството не е нещо външно, то неизбежно се проявява в разговорите, навиците, почивката, интересите и целите в ежедневиия ни живот. Дали разговора, който водим, прославя Христос? Дали Той одобрява навиците ни? Дали навеждаме глава в благодарствена молитва, когато се храним на обществено място? Дали от отношението ни към материалните неща хората могат да видят дали сърцето ни е привързано към горните неща, или повече към този свят? Дали хората виждат у нас амбиции за постове и положение, които не подобават на един християнин? Не е зле да си зададем тези и много други въпроси, защото по тези неща хората съдят дали сме християни, или не.“

Какво отношение имаме към расовия въпрос? Какво отношение имаме към секса? Какво отношение имаме към социалните проблеми? Към какво сме толерантни и към какво — не? Всички тези въпроси са съвсем реални и практични и животът ни трябва да им дава отговор пред околните.

Ръководният принцип в нашето отношение към света трябва да бъде: „Както искате да правят човечите на вас, така и вие правете на тях.“ (Лука 6:31)

Мнозина са критикували така нареченото „социално евангелие“, но Исус учеше, че ние трябва в едната ръка да държим новороденото, а в другата — чаша студена вода. Повече от всички други християните трябва да бъдат загрижени за социалните проблеми и неправди. През всички изминали векове църквата е допринесла за издигането на социалния стандарт повече от всяка друга институция. Беше забранен детският труд. Беше отменено робството. Положението на жената беше издигнато до непознато в цялата история ниво. Всички тези, а и много други реформи се извършиха под влияние на учението на Исус Христос. Християнинът трябва да заеме мястото си в обществото и да има куража да се застъпи за правдата и справедливостта.

• Първо: **християнинът трябва да бъде добър гражданин.** Библията учи, че християнинът трябва да се подчинява на закона. Тя също така учи на лоялност към държавата. Това не означава, че не можем да критикуваме някои несправедливи закони, които може да дискриминират определени групи от обществото. Библията казва, че Бог

не е пристрастен към никого. Всички трябва да имат равни възможности. Божието управление трябва да ни служи за пример.

Библията също учи, че ние трябва да подпомагаме държавата. Когато попитаха Исус: „Правилно ли е да плащаме данъци?“, Той установи един вечен пример за нас, като Сам плащаше данъци. За да се поддържат управлението, редът и законът, са необходими пари. Който не плаща данъците си, е паразит и действителен крадец. Никой истински християнин няма да укрива данъците си. Исус каза, че трябва да отдаваме на императора това, което му принадлежи. Но не е достатъчно само да плащаме данъци и да се подчиняваме на закона. Ние трябва да работим активно за доброто на страната си. Понякога може да се наложи и да умрем за нея. Трябва да го направим с радост — като за Господа. Ние трябва да бъдем съзнателни и добри граждани и в работата си.

Трябва също така да бъдем човеколюбиви и да даваме на сериозни благотворителни организации, които работят за доброто на човечеството. Трябва да помагаме на домовете за сираци, болниците, приютите, затворите и всички социални институции. Исус каза: „Да възлюбиш ближния си като себе си.“ (Матей 22:39) Помислете как би изглеждала една държава без никакви социални институции! Никой не би искал да живее в нея. Ние всички искаме да живеем в държава, където любовта към ближния не е само химера. Затова трябва да заемем мястото си в обществото. Тези, които заемат отговорни длъжности имат правото на уважение, подкрепа и сътрудничество. „Всеки човек да се подчинява на властите, които са над него; защото няма власт, която да не е от Бога, и колкото власти има, те са определени от Бога.“ (Римляни 13:1)

• Второ: *християните трябва да бъдат „гостлюбиви“*. (1 Тимотей 3:2)

Библията учи, че домовете ни трябва да бъдат отворени за всички и че тези, които влизат и излизат у нас, трябва да усещат присъствието на Христос. Това, което Бог ни е дал, трябва да бъде споделено с другите. Когато правим това, Бог ще благослови домовете ни.

• Трето: *трябва да имаме християнско отношение към секса*. Никъде в Библията не се казва, че сексът сам по себе си е грях, макар много тълкуватели да се опитват да го представят така. Библията учи, че *грешната употреба* на секса е грях. Сексът, този акт, чрез който се създава животът на тази земя, би трябвало да бъде най-прекрасното, най-значителното и удовлетворяващо човешко преживяване.

Но човекът със своята зла и разрушителна природа е взел това, което е трябвало да бъде най-пълният и прекрасен израз на любовта между двама души и го е превърнал в нещо долно, евтино и нечисто. Сексът, лишен от взаимната любов, уважение и искрено желание да се достави радост и удовлетворение на другия човек, не е нищо повече от един животински акт, за който Библията ни предупреждава съвсем ясно.

Забележителен е фактът, че в малко други книги на света се говори така ясно и директно за секса, както в Библията. Тя не премълчава срамежливо, нито затваря очи за секса — както за добрата му страна, така и за злоупотребата с него. Двусмисленото, тайно, притеснено отношение към секса е характерно само за човека.

В опита си да преодолее това вековно табу нашата цивилизация е поставила прекален акцент върху механичната страна на секса и непростимо е пренебрегнала духовната атмосфера, в която трябва да се корени този най-въълнуващ израз на човешката любов.

Огромният брой разводи са трагично свидетелство за неспособността на мъжете и жените да постигнат тази трайна и все по-прекрасна връзка без здравата основа на духовните ценности.

Сексът е част от живота и ние не можем да го премахнем, дори и да искаме — без него би изчезнал животът на земята. Ако се използва правилно, той може да превърне дома ни в рай, но ако злоупотребяваме с него, ще направи живота ни ад. Ако го използваме мъдро, той ще бъде чуден слуга. Ако го използваме погрешно, ще се превърне в зъл господар.

Християните се измъчват, когато виждат сексът да се развява по вестникарските заглавия и по рекламните, да се използва като евтина примамка за какво ли не. Те се червят заради своите събратя, човечите, които така глупаво и неприлично омърсяват и извращават акта, чрез който се създава всеки дарен от Бога живот.

• Четвърто: естествено следва, че **тези, които имат християнски възглед за секса, ще възприемат и християнския възглед за брака.** Преди да встъпите в брак, размислете за действителните духовни причини, поради които един земен брак е обвързващ и в небето. С израстването си като личности ние малко по малко се учим да обичаме — първо родителите и приятелите си, а после и човека, с когото ще споделим живота си. Вече видяхме колко е труден този процес, защото омразата, а не любовта извира естествено от неновородения грешник.

Мнозина имат нещастieto да изберат партньора си докато все още са в примката на света, плътта и дявола, както и човекът, когото избират, също е затънал в грях. Чудно ли е тогава, че толкова много бракове, сключени между две духовно невежи души, неспособни на истинска и трайна любов, завършват в бракоразводните съдилища, като оставят толкова много деца без родители?

Бракът е свята връзка, защото тя дава възможност на двама души да си помагат за постигането на духовната цел на своя живот. Бог е обявил брака за добро нещо, понеже Той знае, че мъжът се нуждае от помощник, а жената — от закрилник. Бог иска съпрузите никога да не забравят действителната цел на брака. Ролята на жената е да обича съпруга си, да го насърчава и да му помага по всички възможни начини, а ролята на мъжа е да обича жена си, да я закриля и да се грижи за нея и за децата, които тя му дарява, така че домът им да бъде изпълнен с Божия мир и хармония.

Бракове, които са сключени с ясното разбиране на Божията цел и Божиите закони, не стигат до развод. Браковете, които не се стремят към този идеал (а те са ужасяващо много), трябва първо да научат какво очаква Бог от мъжа и жената, да се молят за Божията помощ и водителство и да спазват заповедите Му.

• Пето: **ние трябва да имаме християнско отношение към трудовите си отношения.**

„Слуги, покорявайте се във всичко на господарите си по плът, като работите не за пред очи, като че угаждате на човеци, а със сърдечна простота, боейки се от Господа. Каквото и да вършите, работете от сърце, като за Господа, а не като за човеци, като знаете, че като отплата от Господа ще получите наследството, тъй като вие служите на Господ Христос. А всеки, който върши неправда, ще получи обратно своята неправда, и то без никакво пристрастие. Господари, отдавайте на слугите си това, което е справедливо и им се полага, като знаете, че и вие имате Господар на небето.“ (Колосяни 3:22 — 4:1)

Ако всички отношения между работници и работодатели бяха подчинени на Христос, нямаше да има никакви стачки. Нямаше да се водят тези безкрайни трудови спорове, при които и двете страни не желаят да разберат и зачетат правата на другите. Работодателите биха се отнасяли с щедрост към работниците, а те от своя страна биха работили с готовност и старание за заплатите си, защото не биха работили само за пари, а за Бога.

Библията учи, че всяка честна работа е достойна и християните би трябвало да бъдат най-верните, най-старателни и ефективни работници от всички. Християнинът

трябва да изпъкна на работното си място като човек, който желае справедливост и никога не би се възползвал нечестно от обстоятелствата. По същия начин работодателят християнин трябва да гледа на своите служители с уважение и да бъде за пример на другите работодатели. Един истински християнин винаги ще бъде загрижен за мерките за безопасност, добрите условия на труд и въобще добруването на своите работници. Той няма да ги разглежда като „човешки ресурси“, а като човешки личности. И работодателите, и работниците трябва да помнят, че подобрените условия за работа и по-голямото разбирателство, на което днес се радват, се корени в голямото духовно съживление от миналото. Наследството на работническите профсъюзи идва от църквата и съживлението в Англия през 18-ти век. Социалната свобода на работническата класа води началото си от един християнски водач, лорд Шафтсбъри, който цял живот, въпреки жестоката съпротива на семейството си, е водил борба за по-добри условия на труд, по-кратко работно време, по-високо заплащане и честно отношение към работниците.

Ако не беше духовното съживление през 18-ти век, социалните придобивки, на които сега се радва работническото, може би нямаше да бъдат постигнати, или щяха да се забавят значително. Когато някои работнически водачи говорят за поставяне на религията извън закона, незачитане на Бога, на Библията и на църквата, добре е да си припомним каква голяма част от това, което днес имат, се дължи на силата на Христовото евангелие.

Някои работнически водачи са станали надменни, горди, богати, самодоволни и властолюбиви. Много предприемачи са същите. Всички те трябва да се смирят пред Бога, да се опитат да разберат нуждите на другия, да осъзнаят пълната си зависимост едни от други и над всичко останало, да се опитват да прилагат Златното правило в най-практичния му и действителен смисъл.

• Шесто: *християнинът гледа на расовия въпрос през очите на Христос* и признава, че църквата не е успяла да разреши този голям проблем на човечеството. Ние оставихме спорта, развлеченията, политиката, армията, образованието и икономиката да ни изпреварят. Църквата би трябвало да е миротворецът. Тя би трябвало доброволно да върши това, което федералните съдилища вършат под натиск и принуда. Но в крайна сметка единственото истинско разрешение ще бъде намерено в подножието на кръста, където всички ние се събираме в братска любов. Колкото повече хората от всички раси се доближават до Христос и Неговия кръст, толкова повече те ще се доближават и един до друг.

Библията казва, че в Христос няма юдеин, нито езичник, няма мъж, нито жена, няма грък, нито варварин, няма богат, нито беден. Ние всички сме едно в Христос. Под кръста на Христос няма стъпала — там всички сме на едно равнище. Когато Той отвори духовните ни очи, ние вече не виждаме нито цвят на кожата, нито социален слой, нито материално състояние, а само човешки същества, които имат същите копнежи, страхове, потребности и стремежи като нас. Ние започваме да виждаме хората през очите на Учителя.

• Седмо: *християнското съзнание трябва да ни ръководи и в материално отношение*. Иисус каза, че животът на човека не се състои в изобилието на имота му. Парите са добър слуга, но лош господар. Мястото им е в портмонето или в банката, но не и в сърцето. Богатството си има своето място и сила, но то няма право да седи на престола и да държи скиптъра. Алчността поставя парите над човека, тя задушават жертвата си, закоравява сърцето, убива благородните пориви и унищожава жизнените ценности.

Пазете се от алчността във всяка форма и степен! Всички ние трябва да бягаме от нея чрез въздържание, молитва, себевладеене и дисциплина. Животът не се състои в

пари, къщи и земи, покупателна способност и материално благосъстояние. Не бива да позволяваме на скъперничеството да ни направи роби на богатството.

Когато помолиха Иисус да разреши един спор за наследство между двама братя, Той отказа и ги предупреди с една от Своите блестящи притчи, с които така ясно илюстрираше земното приложение на небесните истини. Той разказа историята за богатия земевладелец, който се радвал на голямо благосъстояние, предвиждал дори още по-големи доходи и правел дългосрочни планове, които щели да му осигурят материалното спокойствие, удобство и слава, които толкова много ценял. Изглежда, че той бил способен, пестелив, предприемчив, почтен и честен във всичките си дела, но като много други и той станал жертва на амбицията и алчността. Той съдел за своя успех по огромните ниви и препълнените хамбари и подхранвал душата си със светска суета. Животът му бил наситен с богатства и в центъра бил самият той. Правел плановете си, без да се замисли за Бога и за несигурността на този живот. Но Бог казал последната дума и дългогодишните му планове били разбити от внезапна смърт. Целият имот, който така усърдно бил натрупал, се изплъзнал между студените му пръсти, за да бъде разделен, разпилян и прахосан от други, докато той трябвало да застане пред Бога с празни ръце.

Християнинът трябва повече от всички други хора да осъзнава, че ние идваме на света с празни ръце и с празни ръце ще го напуснем. Всъщност ние не можем да притежаваме нищо по този път — нито собственост, нито някой човек. Бог притежава всичко, а ние сме само настойници на Неговата собственост по време на краткия ни престой на земята. Всичко, което виждаме около себе си, което смятаме за свое притежание, всъщност е само заем от Бога. Когато забравим и изгубим от поглед тази съществена истина, ние ставаме алчни и стиснати.

Когато с всички сили се хванем за нещо или някого и кажем: „Това е мое“, когато алчно гледаме на чуждото с желанието да го имаме на всяка цена, ние сме забравили, че независимо какво имаме сега, ние не можем да го вземем със себе си отвъд, когато Съдията ще ни поиска последната сметка.

Това не означава, че земните богатства сами по себе си са грях — Библията не казва това. От Библията става ясно, че Бог очаква от нас да направим най-доброто, на което сме способни, със своите таланти и възможности, които ни предоставя животът. Но, както и при секса, така и тук има правилен и неправилен начин да се печелят пари и правилен и неправилен начин да се придобива власт. Твърде много християни разбират това погрешно и изпадат в греховна и вредна духовна гордост от това, че са бедни, че стоят безпомощно и казват: „Да бъде Божиата воля“, докато децата им страдат гладни и голи.

Точно това илюстрира Иисус със своята поучителна притча за богатия господар, който дал на всеки от слугите си определена сума пари, която да инвестират, докато той бил на далечен път. Когато се завърнал, той намерил, че някои от слугите му вложили парите му мъдро и ги умножили. Той похвалил тези слуги за разума и старанието им. Обаче осъдил страхливия и ленив слуга, който не можал да измисли нищо, което да направи с парите му, освен да ги скрие от крадци.

Печелете пари колкото можете, съгласно Божиите закони, и ги използвайте, за да изпълнявате Неговите заповеди. Давайте вярно своя десетък на Господа, защото Библията казва, че това е право и добро. Когато имате някакви съмнения за материалните ценности, извадете Библията си и прочетете какво е учел Иисус за парите, прочетете какво е казал за печеленето на пари и използването на богатството. Запитайте се: „Какво би направил Иисус в тази ситуация?“ Нека това, и само това ви ръководи.

• Осмо: *християнинът ще бъде загрижен за страдащото човечество около себе си.* Бордеите във вашия град ще започнат да тежат на душата ви. Бедността и страданията на хилядите хора около вас ще ви потискат. Вие ще мислите за начини да облекчите мъката на тези хора. Има много хора, които губят времето си в огромни начинания, като пропускат елементарното добро, което могат да сторят веднага.

Библията казва, че обикновените хора с радост слушаха Исус. Където и да отиваше, Той изцеляваше болните, утешаваше наскърбените, насърчаваше отпадналите. Християнинът ще се старее да помага за изграждането на болници, домове за сираци и старчески домове както и други благотворителни институции, които съдействат за намаляването на страданието на света и за малко по-справедливото разпределение на богатството му. Има много добри дружества и движения, които помагат на нуждаещите се и в други части на света.

Библията никъде не ни казва да се оттеглим от обществото. Напротив, тя учи точно обратното. Ние трябва да се съберем с други хора, които работят за добрата кауза на облекчаването на човешкото страдание. Бог се нуждае от социални работници, лекари, медицински сестри, болногледачи и много други видове работници, които се занимават с грижа за нуждаещите се.

Мотото на Ротъри клуба е *„Издигни служението над себе си“*, това на Кивани клуб е *„Ние градим“*, на Лайънс клуб е *„Свобода, образование, сигурност за народа ни“*, на модерните Горяни — *„Обичай ближния си.“* Всички тези идеи произхождат от християнството. Повечето езически религии никога не са правили сдружение за служба на другите. Всички тези организации са странични продукти на християнството, макар и самите те да не са християнски. Уханието на Христос се усеща при всяко социално служение. Древният свят не е имал болници.

Мадам Чанг Кай-шек казва: *„Конфуцианството служи на предците, но никога няма да построи старчески дом.“* Естествено всеки християнин трябва да живее според горните принципи. Ако го правехме наистина, светът щеше да е значително по-добро място. Разбира се, мотото на Исус Христос беше *„любов и служение“* — любов към Христос, служение на Христос; любов към ближния, служение на ближния. Исус каза: *„Ако Ме любите, ще пазите Моите заповеди.“* (Йоан 14:15) С други думи: *„Ако Ме любите, покорявайте Ми се! Служете Ми!“* Христос има право да съди за любовта ни към Него според това, което вършим за Него. Не можете да обичате, без да служите.

• Девето: *християнинът има особена отговорност към своите събрата християни.* Те са специални хора. Към тях ние трябва да имаме *свръхестествена любов.* *„Ние знаем, че сме преминали от смърт в живот, защото любим братята. Който не люби брат си, стои в смърт.“* (1 Йоан 3:14—15).

Ние трябва да обичаме и враговете си. Трябва да обичаме дори и тези, които ни преследват и *„говорят лъжливо всякакво зло против нас.“*

Но най-много от всички хора ние обичаме другите християни. Исус каза: *„Това е Моята заповед: да се любите един друг, както Аз ви възлюбих.“* (Йоан 15:12)

Казано ни е също *да си служим* един на друг: *„Братя, с любов си служете един на друг.“*

Помогни ми, Господи, да мога да живея
живот саможертвен, и то ден след ден!
Даже и като Ти се моля — да милея
за другите, Боже, а не само за мен.
Помогни ми всяка работа да върша
с искреност, с вярност, от цяло сърце.

Дай да разбирам, че дори и пода да бърша,
пак трябва за другите от полза да е.
Другите, да, Господи, за другите!
Туй да бъде моето скромно призвание, време.
Помогни ми да живея просто за другите,
за да съм подобен, Господи Боже, на Тебе!

Библията казва, че ние като християни имаме един към друг задължението, всеки да бъде пример за другите. Апостол Павел казва: „Бъди на вярващите пример в слово, в поведение, в любов, във вяра, в чистота!“ (1 Тимотей 4:12) Това не е съвет, а заповед! Не е препоръка, а задължение. Трябва да бъдем примерни християни.

Библията също ни казва **да си прощаваме**. „Бъдете благи един към друг, милостиви; прощавайте си един на друг, също както и Бог в Христос е простил на вас.“ (Ефесяни 4:32) Иисус каза, че ако не прощавате, и вашият небесен Отец няма да прости вашите грехове: „И когато стоите на молитва, прощавайте, ако имате нещо против някого, за да прости и вашият Отец, който е на небесата, вашите прегрешения.“ (Марк 11:25)

Казано ни е още **да не се съдим** един друг, а вместо това да се стараем да не създаваме спънки и пречки по пътя на брат си.

Библията казва **да се покоряваме** един на друг, да се облечем в смирение, да почитаме другите и да ги считаме за по-горни от себе си. Трябва да поставяме другите на първо място, а себе си — на последно.

Ние трябва **да си носим теготите** един на друг. Има някои бремена, които всеки човек сам трябва да си носи, защото никой друг не може да го направи вместо него. Например задължението да бъдеш честен, да се покоряваш на Божието слово, да възпитаваш децата си в Господния път, да направиш жена си щастлива. Във всички тези случаи ние трябва сами да носим товара си. Но има и други неща, в които нашите приятели могат да ни помогнат, например скръб, нещастие, изпитания, самота, семейни грижи, духовни трудности и обществени отговорности. Ние не бива да се безпокоим за теготите си. Трябва да ги прехвърлим на Божиите рамене, да търсим от Него сила и подкрепа. Въпреки това обаче ние сме длъжни да помагаме на събратята си да носят своите товари.

Библията казва, че християните трябва да бъдат **щедри**. Като християни ние сме задължени да се грижим за вдовиците и сираците и да помагаме на бедните си братя и сестри. Библията казва: „снабдявайте нуждите на светиите... бъдете гостоприемни... приютявайте странници... умивайте краката на светиите... облекчавайте наскърбените... не забравяйте чужденците.“ А Иисус казва: „Ако сте направили това на един от тези най-малки Мои братя, на Мен сте го направили...“ „Даването е по-благословено от получаването.“ _Бог обича онзи, който дава на драго сърце.“ Всичко това са социални задължения, които ние имаме един към друг като християни.

• И накрая, християнинът трябва да бъде **милостив**, а това е една от най-трудните християнски добродетели. Самата увереност на вярата ни често ни кара да смятаме, че винаги ние сме прави, а другите грешат. Това сигурно е така, когато убежденията ни почиват на Светото Писание, а не на собствените ни схващания. Но множеството различни и често воюващи фракции в църквата свидетелстват за ужасната склонност на хората да се събират на малки групи, свързани от особени схващания по съвсем обикновени въпроси, като всяка от групите е твърдо убедена, че само и единствено тя има правилния отговор.

Както веднъж каза покойният д-р Хари Айрънсайд: „Трябва много да се пазим да не объркаме своите предубеждения със своите убеждения.“

Естествено ние трябва да отхвърляме злото, греха и неправдата, но нашата похвална нетърпимост към греха твърде често се изразжда в нетърпимост към грешника.

Наскоро чух по телевизията едно колкото забавно, толкова и шокиращо изказване на човек, почитан в религиозните среди: „Не бихте могли да срещнете Исус в компанията на съмнителни хора, или на такива, чиито идеи и миروглед се различаваха от това, което Той считаше за право и почитено!“

Такъв човек би трябвало да знае, че Исус не се боеше да се събира с когото и да било! Едно от нещата, за които книжниците и фарисеите Го критикуваха най-остро, беше Неговата готовност да говори и да помага на всякакви хора, били те бирници, крадци, учени професори, или проститутки, богати и бедни. Дори и учениците Му осъждаха някои от хората, с които Той публично се срещаше, но това не намали състраданието на Исус към всички бедни, заслепени, борещи се човешки същества.

Исус имаше най-отворения и състрадателен дух, който светът някога беше виждал. Неговото вътрешно убеждение беше така силно, твърдо и непоклатимо, че Той можеше да общува с всякакви хора без опасността да бъде омърсен. Исус не се страхуваше, миροгледът Му не беше уязвим, Той нямаше нужда от собствена защитна преграда. Той знаеше разликата между милост и компромис и ние ще направим добре, ако се поучим от Него. Той постави пред нас най-величавия и вдъхновяващ пример за истина, съчетана с милост, и когато си отиваше, каза: „Иди и прави и ти същото.“

Това са само някои от нещата, които могат да се изброят като социални задължения на християнина. Той не може да се оттегли като отшелник и да живее в самота. Той е член на обществото. Затова ученията на Исус изобилстват от напътствия за нашите отношения с другите хора.

Изучавайте Библията, четете я — и после живеете според нея. Само тогава можете да покажете пред този объркан свят преобразяващата сила на Христос, който обитава във вас.

XVII глава **БЪДЕЩЕТО НА ХРИСТИЯНИНА**

„... отивам да ви приготвя място. И като отида и ви приготвя място, пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си, така че където съм Аз, да бъдете и вие.“

Йоан 14:2

Хората по света все повече осъзнават страшната криза, в която живеем. Мнозина предсказват настъпването на големи нещастия. Някои казват дори, че човечеството върви към своето унищожение и цивилизацията е на прага на своя залез.

С тези въпроси се занимават много от най-популярните книги в днешно време, вестниците и списанията са пълни със страшни предсказания за Армагедон, края на времето и разрушаването на цивилизацията. Един президент в своя встъпителна реч каза: _Наука даде в ръцете ни възможността да се самоунищожим.“ Доктор Ричард К. Улман пише: _Както никога досега, човечеството днес е изправено пред съдбоносни решения, пред избор между доброто и злото, правдата и неправдата, смъртта и живота. И ако направим погрешен избор, ние може да се окажем последното поколение на тази земя.“ В този смисъл са и думите на професор Соронин: _Живеем във времето на една

от най-големите кризи в човешката история. Не само войните, революциите, глада и епидемиите, но и безброй други пагубни явления бушуват в света. Ценностите се рушат, нормите се унищожават и човечеството се е превърнало в жалка карикатура на собственото си някогашно величие. Кризата е тотална и обхваща почти цялата култура и обществото във всичките му слоеве. Тя е факт в изкуствата и науката, философията и религията, етиката и закона, в обществените, стопанските и политическите институции, в целия ни мисловен живот. Има всички основания да се очаква, че тази криза ще се задълбочава и нещастията в нашия гибелен век ще вземат все по-големи размери.“

Ако разгледаме литературата, създадена след откриването на атомната и водородната бомба и посветена на ядрените опити в Невада и Бикини, или на темата за неизбежната катастрофа, очакваща човечеството, ще видим, че тази научна литература си служи с библейска терминология. Доктор Уилбър Смит казва: „Нито Платон, нито Сенека, нито Аристотел, нито който и да било от големите философи не е правил опит да надникне в бъдещето.“ Библията е единствената книга на света, която има системна есхатология, т.е. описва с подробности бъдещето. От Битие до Откровение тя е изпълнена с описания на събития, които предстои да се случат. През последните години много църковни водачи се бояха от фанатизъм при коментирането на бъдещите събития, но днес църквата показва ново разбиране по отношение на тази библейска тема.

В днешно време, както става винаги в тежки кризисни времена, хора, които не познават Библията, лесно стават жертва на лъжепророци, окултизъм, гадатели, врачки, екстрасенси и всякакви други суеверия. Те дават много пари, за да хвърлят поглед към бъдещето си. Но всъщност най-разумното, което могат да направят, е да си купят най-евтината Библия и там да прочетат тайните на бъдещето.

В книгата на Мери Бейкър Еди „Наука и здраве“* няма нито едно изречение, което да осветлява бъдещето. Можете да прочетете и Корана от началото до края, но няма да намерите нито дума за бъдещето на човечеството. Само и единствено Библията хвърля светлина в тайнствения мрак на бъдещето. Тя повдига завесата на неизвестността и разкрива пред нас неизбежните събития, които ни очакват — според пророчеството на Библията тази световна система, което днес познаваме, отива към своя край. Кулминацията на цялата световна история ще бъде повторното идване на Исус Христос. Най-тържественото събитие на всички времена ще бъде, когато Той бъде коронясан за Цар на царете и Господ на господарите.

Тази тема е била винаги обект на дискусии и често е била разбираана погрешно. Напоследък най-различни фанатици и самопровъзгласили се пророци обявяват точно определени дати за Второто пришествие. Всичко това, разбира се, помрачава тази чудесна истина.

Списанието „Религия и живот“ публикува статия със заглавие: „Християнската надежда и нейното значение днес“. В нея темата за бъдещето е разгледана от трима видни мислители: д-р Арнълд Н. Тойнби — прочут британски историк, д-р Амос Н. Уилдър — известен богослов от Чикагския университет и д-р К. С. Луис — прочут английски учен и професор в Оксфордския университет.

Тойнби вижда света разделен на два лагера в резултат от технологичното развитие, което намалява разстоянията, така че изведнъж всички хора се оказват съседи, но без взаимна търпимост, любов и разбиране. Според него чрез надеждата, която носи християнството, трябва да се води борба срещу религията на поклонение пред човека, материализма и колективизма.

Д-р Уилдър се съмнява, че християнската надежда може да бъде открита в самата история. Той смята, че спасението трябва да дойде от духовни източници извън човечеството. Човекът трябвало да осъзнае, че божествените намерения в крайна

сметка ще се изпълнят, дори ако за това е необходим пречистващият огън на войни и бедствия. Според него един ден хората ще устроят Божието царство на земята, повече или по-малко със собствени сили и мъдрост.

Едва при изложението на д-р Луис вече се усещаме на библейска почва. Луис приема Божието слово за истина. Той открито заявява: „Струва ми се невъзможно да продължаваме да изповядваме под каквато и да било явна форма божествеността на Христос и истинността на Христовото откровение, ако отричаме или омаловажаваме обещаното и заплашително надвиснало завръщане на Иисус Христос.“

Д-р Луис посочва три причини, поради които хората се отнасят с насмешка към идеята за завръщането на Иисус Христос на тази земя.

Първо: много така наречени християни твърдят, че това е погрешно учение, понеже Второто пришествие на Христос не е настъпило, както е било предсказано от ранната църква. Вярно е, че ранната църква е очаквала завръщането на Господа в своето време, но има много пророчества в Библията, които е трябвало да се изпълнят преди това, казва Луис.

- Второ: еволюционната теория пречи на много хора да повярват в учението за Второто пришествие на Христос. Ако вярваме, че човекът от само себе си се развива във възходяща посока, никога няма да приемем обещанието на Христос, че Той ще се завърне и ще сложи край на греха и на смъртта.

- Трето: той посочва, че учението за Второто пришествие разбива плановете и мечтите на милиони хора. Те искат да ядат, да пият, да се женят и да се омъжват, без някой да пречи на живота, който сами са си избрали.

Точно това беше причината, поради която присмивателите от дните на Ной отказаха да повярват в потопа — те не искаха нищо да нарушава техните егоистични и своеволни планове за бъдещето. Самата Библия предсказва, че в последните дни ще дойдат присмиватели с подигравки, които ще следват собствените си страсти и ще казват: „Къде е обещаното Му пришествие? Защото, откак са се поминали бащите ни, всичко си стои така, както е било от началото на създанието.“ (2 Петрово 3:4)

Целият смисъл на надеждата, която Бог ни предлага, и предупреждението, което ни отправя, би се изгубил, ако Христос, преди да се възнесе, ни беше казал точната дата на Своето завръщане. Точно понеже не знаем в кой час ще се завърне, ние трябва по всяко време да държим духовния си дом в готовност.

Д. Л. Муди обичаше да казва: „Винаги, когато изнасям проповед, си мисля, че Господ може да дойде, преди да успея да изнася следващата.“

Д-р Кемпбъл Морган казва: „Никога не започвам сутрин работа, без да си помисля, че може Той да прекъсне моята работа и да започне Своята. Аз не чакам смъртта. Чакам Него.“

Така един християнин би трябвало да живее живота си — в постоянното очакване на завръщането на Иисус Христос! Ако можехме да живеем всеки ден, като че ли е последният преди окончателния съд, колко по различно би изглеждала земята!

Но ние не обичаме да мислим така! Не ни е приятно да си представяме, че внимателно изготвяните ни планове и дългосрочни намерения изведнъж биват пресечени от Божията тръба! Дотолкова сме погълнати от нашите си дребнички дейности, че не можем да понесем мисълта, че каквото и да било може да ги осуети. Много хора си казват: „Е, край на света още не е дошъл, защо да мислим за него — може би дотогава има още хиляда години!“

Може би има. Но може би и не. Аз няма да предсказвам кога ще настъпи край на света. Твърде много хора са правили това и трагично са компрометирали Христовото дело. Твърде много религиозни манаици и фанатици са правили християнската вяра за посмешище с лъжливи предсказания.

Историята на църквата помни множество случаи, когато самозвани пророци са предизвиквали масова истерия. През 1843г. Уилям Милър предрекъл, че краят на света ще настъпи през нощта на 21-ви март. Той обявил, че точно в полунощ ще затръбят тръбите, небето ще се навие като огромен свитък и Исус ще се яви за втори път! Тези, които повярвали на Милър вместо на Библията, се събрали и зачакали, а в ранната утрин крадешком се прибрали по домовете си, разочаровани и посрамени. Те можеха да си спестят този публичен позор, ако се бяха вслушали в предупреждението, което Исус нееднократно отправил: „Бдете, защото не знаете кога ще дойде господарят на къщата — дали вечерта, или посред нощ, или когато пеят петлите, или заранта — да не би като дойде неочаквано, да ви намери заспали. А каквото казвам на вас, на всички го казвам. Бдете!“

Както лъжливите предсказания, така и човешкото нежелание да се признае, че животът на тази земя може да бъде внезапно прекъснат от свърхестествени сили извън нашата власт, са станали причина за много хора да се присмиват на Второто пришествие.

Има и още една причина, която подлъгва голяма част от „цивилизования“ свят към безгрижно спокойствие. Това е лъжливата теория за „прогреса“! Според нея човекът и всичките му дела болезнено и бавно се усъвършенстват с помощта на естествените човешки сили и интелект. Мнозина, които вярват в това, твърдят, че вярват и във второто идване на Христос, но те казват, че това ще бъде просто времето, когато човекът ще се е очистил сам, със собствени средства! Тогава човекът щял да осъзнае безсмислието на войната, глупостта на егоизма и алчността, безполезността на предразсъдъците и нетърпимостта. Всички хора щели да разберат, че са братя и да заживеят съгласно златното правило.

Този мит — защото теорията за постоянния „прогрес“ не е нищо повече от мит — се основава на това, което хората *се надяват* да се случи, а не на това, което се случва в действителност. Когато такива хора привеждат като доказателство развитието на съвременната медицина и удължаването на човешкия живот, те пропускат факта, че смъртта все още продължава да е неизбежният ни край. В най-добрия случай успяваме да я отложим с няколко кратки години. Когато посочват фантастичния напредък на транспорта и комуникациите, те се опитват да игнорират факта, че ние сме използвали завладяното въздушно пространство главно за да сеем смърт и разруха сред събратята си, а не за да разпространяваме благата вест за Христос. Когато се хвалят с образователната система, която вече е станала достъпна за всички, те подминават факта, че голяма част от обучението в училищата и университетите по-скоро отдалечава младите хора от Бога, вместо да ги доближава до Него. Тези хора хвалят гениалните умове, които най-после са разгадали тайната на атома, докато ние треперим при мисълта какво може да донесе това на всички нас!

Това са върховите постижения на човешкия „прогрес“. Това са нещата, от които някои хора черпят надежда, на които основават вярата си в един по-добър и мирен свят. Те изглежда считат за естествено, че „прогресът“ винаги води към по-добро. Всъщност обаче той може да води не само напред, но и назад.

А какви са аргументите на другата страна? Какво е сигурното доказателство, че Исус ще се завърне и че ние трябва да живеем живота си в постоянна готовност за този славен ден?

Разбира се, нашето доказателство е Библията. Второто пришествие на Христос заема много сериозно място в Светото Писание. Някои изследователи на Библията са показали, че на всеки тридесет стиха един говори за това, а на *едно* споменаване на първото идване на Исус съответстват *осем* за второто. Общият брой на местата, в които присъства тази тема, е триста и осемнадесет. В Стария Завет това е темата на

пророческите книги, а в Новия Завет цели книги (1 и 2 Солунци) и глави (Матей 24, Марк 13, Лука 21) са посветени на нея.

В книгата на пророк Исаия (66:15) например се казва: „Защото ето, Господ ще дойде с огън, и колесниците Му ще бъдат като вихрушка, за да излее гнева Си с ярост и изобличението Си с огнени пламъци.“

В книгата на пророк Еремия четем, че при идването на Господа Ерусалим ще стане престол на Неговата слава и всички народи ще се съберат около Него. Там ще се състои голяма конференция по разоръжаване, много по-голяма от всяка друга, която светът е виждал някога в Лондон, Париж или Вашингтон.

Езекиил пък разказва за Ерусалим, който ще бъде възстановен, за храма, който ще бъде изграден отново, и за страната, която ще бъде спечелена обратно и ще процъфтява.

Даниил Го видя във видение да идва като Съдия и Цар на земята.

Осия предсказва, че в последните времена, когато Господ се върне, Израил ще Го приеме като Свой Цар и Бог.

Йоил описва как в последния ден армиите на света ще се опълчат срещу небесните войски.

Амос вижда новия престол на Давид, който ще бъде издигнат повторно в Ерусалим.

Авдий отправя сериозни предупреждения във връзка с пришествието на Княза на князете.

Михей известява за предстоящото прекратяване на всички войни, когато мечовете ще бъдат изковани на плугове, а копията — на сърпове.

Наум разказва за хълмовете, които се тресат под нозете на Господа и за земята, която гори в присъствието на Христос.

Авакум описва как Царят измерва с тръстика новото Си царство и всички планини се покланят пред Него.

Софония ни дава новата песен, на която Той ще научи Израил, и описва падането на лъжливия Христос.

Агей говори за разтърсването на всички неща, при което ще останат само Божиите дела.

Захария предсказва, че нозете на Исус отново ще стъпят на Елеонския хълм, който ще се разцепи.

Малахия завършва старозаветните пророчества за идещия Княз, като го представя като пречистващия огън на златаря и сапуна на тепавичаря, като изгряващото слънце, което изпълва цялата земя с Неговата слава.

Старият Завет изобилства от предсказания за Второто пришествие на Христос. В Новия Завет те са дори още по-ясни и недвусмислено формулирани.

Матей сравнява Исус с младоженец, който ще дойде да вземе невестата си.

Марк Го вижда като господар на дом, отправил се на далечно пътуване, който преди да замине възлага определени задачи на слугите си.

По подобен начин Го описва и Лука — като благородник, заминал по работа в далечна страна и оставил богатствата Си на слугите Си, за да търгуват с тях, докато се върне.

Йоан цитира Христовите думи: „Отивам да ви приготвя място, и като отида и ви приготвя мястото, пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си.“

Яков призовава читателите си да бъдат търпеливи и да чакат идването на Господа.

Петър казва, че Господният ден ще дойде като крадец нощем.

Йоан дава голямо обещание на всички вярващи: „Сега сме Божии деца и още не е станало явно какво ще бъдем; но знаем, че когато стане явно, ще бъдем като Него, защото ще Го видим Такъв, Какъвто е.“ (1 Йоан 3:2)

Юда казва: „Ето, Господ иде с хилядите Си светии.“

В Писмото до римляните се говори, че при идването Си Иисус ще покори всичко под нозете Си.

В Първото писмо до коринтяните Павел пише, че когато Господ дойде, ще събуди и възкреси мъртвите. Второто писмо до коринтяните описва новия дом, който ще имаме, когато тази земна хижа се развали.

В Колосяни (3:4) се казва: „Когато Христос, нашият живот, се яви, тогава и вие ще се явите с Него в слава.“ (Колосяни 3:4)

В Първото писмо до солунците Павел ни призовава да чакаме Божия Син от небето. Във Второто си писмо към тях той рисува величествената картина на идването на Господа с Неговите светии.

В Писмото до Тимотей четем, че Бог ще награди всички, които са възлюбili Неговото явяване.

В Писмото до Тит се говори за „блажената надежда“.

Писмото до евреите също говори, че Иисус ще дойде втори път, вече без да има работа с грех.

С Второто пришествие на Христос се занимава и цялата книга Откровение.

Но не само Старият Завет ни казва да очакваме второто идване на Христос, не само Новият Завет е изпълнен с обещания за него — ако изследваме историческите документи на ранната църква, ще видим, че нашите праотци всички са вярвали в него и са го приемали като неоспорима истина.

Това е най-вълнуващата и прекрасна истина на света. Тя е сигурна надежда за бъдещето в едно време, когато всичко около нас ни навява мрачен песимизъм. Когато хората се оплакват: „Какво ще се случи с нас? Накъде отиваме?“, Библията им дава сигурен и ясен отговор. Библията казва, че при Второто пришествие целият този свят ще бъде унищожен, а Божиите избрани ще получат своята награда.

Що се отнася до точното време на това славно събитие, аз не бих си позволил да правя предположения. Твърде добре знам онези стихове в Деяния на апостолите (1:6—7), където учениците питат Иисус: „Господи, в това ли време ще възстановиш на Изриил царството?“, а Той им отговаря: „Не е за вас да знаете години или времена, които Отец е положил в Собствената Си власт.“

Не е важно за нас да знаем точното време на Неговото идване. Важното е да живеем живота си по такъв начин, че винаги да сме готови за него! Иисус каза, че ангелите на небето не знаят кога ще бъде това, че само Бог знае деня и часа, когато ще затръбят тръбите, когато небесата ще се разтворят и Христос и Неговото небесно войнство ще се явят пред очите на човечеството.

Но все пак Иисус каза, че ще има определени белези, по които ще си проличи, че времето на Неговото второ явяване приближава. Той каза: „А когато започне да става това, изправете се и повдигнете главите си, защото изкуплението ви приближава. И им каза притча: Погледнете смокинята и всичките дървета. Когато вече покарат, вие, като видите това, сами знаете, че лятото е вече близо. Също така и вие, като видите, че става това, да знаете, че Божието царство е близо.“

А какви са тези признаци, за които Иисус ни каза да внимаваме? „И ще станат знамения в слънцето, в луната и в звездите, а по земята бедствие на народите, които ще бъдат в недоумение поради бученето на морето и вълните. Човеците ще примират от страх и от очакване на онова, което ще постигне вселената, защото небесните сили ще се разклатят.“

Мярката, с която ангелите, които наблюдават цялата вечност, измерват времето, е твърде различна от нашия земен календар. За нас, които отчаяно сме се вкопчили в отредените си 70 или 80 години, които гледаме на времето само от гледната точка на нашия собствен престой на земята, за нас сто, двеста, петстотин години изглеждат много, много дълго време. Но това е само един миг за Бога!

Мнозина, които четат Писанието в светлината на днешните световни събития, са склонни да мислят, че днес ние живеем в последните дни на тази земя, че вече сме навлезли в крайния етап — последното действие на гигантската драма, започнала преди хиляди години в Едемската градина.

Средният Изток е един кипящ казан. Древна Персия отново добива ключово значение поради петрола. С образуването на Израел като отделна суверенна държава със собствена валута, армия и управление, историята направи огромен скок и се доближава до своя край. В тази богата и плодородна част на Близкия Изток се зароди нашата цивилизация. Оттам тя се разпространи навсякъде, обиколи земното кълбо, движеше се неотклонно напред, понякога поспираше, за да събере сили, понякога попадеше в клопките на мрачните времена на варваризма, невежеството, безбожието и страха. И най-накрая, в днешно време, тя отново се завръща на мястото, откъдето е излязла.

Оглеждайки се наоколо, християните все по ясно виждат картината, която Иисус нарисова: „И както бяха Ноевите дни, така ще бъде пришествието на Човешкия Син. Защото, както и в ония дни преди потопа ядяха и пиеха, женеха се и се омъжваха до деня, когато Ной влезе в ковчег, и не разбраха, докато дойде потопът и завлече всички — така ще бъде и пришествието на Човешкия Син. Тогава двама ще бъдат на полето: единият ще се вземе, а другият ще се остави. Две жени ще мелят на мелницата: едната ще се вземе, а другата ще се остави. Затова блдете, защото не знаете в кой ден ще дойде вашият Господ.“ (Матей 24:37—42)

Пророк Даниил (12:4) говори за голямото нарастване на познанието в последните дни като друг белег, който подсказва за приближаващия край. „Мнозина ще изследват“ — това ясно говори за напредъка в научните познания, които наблюдаваме през последните десетилетия. В цялата записана човешка история не е имало друго време, в което събитията да се развиват с такава шеметна скорост, и човешките открития да следват едно след друго с такива бързи темпове.

Но лекарите и психиатрите все повече предупреждават, че човешкото същество не е пригодно за такова напрежение, че то не може да издържи на стреса на огромния темп на живот, която светът му налага. Мнозина от най-големите умове и от най-активните водачи на нашето време не издържах и смъртта ги отнесе в разгара на тяхната дейност — като Франкенщайн те станаха жертва на чудовището, което сами създадоха.

Мнозина интелектуалци доскоро се присмиваха на думите на апостол Петър (2 Петрово 3:10—12), но създаването на водородната и кобалтовата бомба с техните невероятни възможности за унищожение превърнаха иронията и съмненията в респект и учудване от предсказанията на Библията: „Но Господният ден ще дойде като крадец, когато небето ще отmine с бучене и елементите нажежени ще се разпаднат; и земята, и делата по нея ще изгорят. И така, понеже всичко това ще се разпадне, какви трябва да сте вие в своя свят живот и благочестие, като очаквате и ускорявате идването на Божия ден, за който небето възпламенено ще се разпадне и нажежените елементи ще се стопят?“

Аз не бих желал да повтарям грешката на Уилям Милър и на други искрени, но прекалено усърдни Божии мъже, като посоча някоя приближителна дата за завръщането на Иисус. Но напълно сериозно искам да ви обърна внимание, че

времената, в които живеем, се различават радикално от всички досегашни в историята. Скоростта нараства, събитията от такава величина, че всяко от тях преди известно време би било сензацията на века, сега стават толкова често, че минават почти незабелязани. Моралният упадък е така повсеместен, че вече се смята за нормален и никой не си прави труда дори да го прикрива. Коруptionята по върховете на властта вече се смята за правило, а не за изключение!

Освен всичко това, враждебните на християнството сили все повече и повече се издигат и добиват ясен облик. Идеята за обединението на света и навлизането му в новата епоха, в която християнството е отживелица на миналото, се оформя съвсем отчетливо.

Апокалиптичните белези — войни, глад, епидемии и смърт — се разпространяват все повече в света около нас. Времето, което ни остава, може да е десет, сто, хиляда години. Но може и да е месец, седмица, ден. Може и за нас да се отнасят думите: „Това поколение няма да премине, докато не се сбъдне всичко това.“ (Матей 24:34)

Докато настъпи този последен, велик Ден всеки християнин трябва да бди и да го очаква. Иисус каза: „Затова бдете, защото не знаете в кой ден ще дойде вашият Господ.“ (Матей 24:42) Тази вълнуваща надежда трябва да предизвика у всички нас, които вярваме в нея, желанието за пълно осветение и отдаване на служението на Христос. Той каза: „Търгувайте с това, докато дойде.“ (Лука 19:13) Това време ни е дадено за подготовка. Иисус ни предупреждава: „Бъдете и вие готови; защото в час, когато не го мислите, Човешкият Син ще дойде.“ (Лука 12:40)

Цялата човешка история се движи към този върховен ден, когато всички врагове ще бъдат покорени под нозете на Христос и Той ще се възцари. Библията казва: „Управлението Му и мирът непрестанно ще се увеличават на Давидовия престол и на Неговото царство, за да го утвърди и поддържа чрез правосъдие и чрез правда, отсега и до века.“ (Исаия 9:7)

В този ден ще спрат всички войни и борби. Вече няма да има грях, няма да има бедност и лишение. В онзи ден ще изчезне всяка болка, всяка мъка и скръб. Езичниците ще се обърнат. Вече никой няма да живее в неведение за Бога. Тогава цялата природа ще заблести в славата и красотата, която е имала в Едемската градина. Дори и земните зверове ще живеят заедно в мир. В онзи ден познанието и любовта на Бога ще покриват цялата земя. В онзи ден нашата изпълнена с копнеж молитва: „Да дойде Твоето царство“ най-сетне ще получи своя отговор.

Иисус Христос ще бъде Цар, където
от изток слънцето към запад път чертае;
от бряг до бряг в простора на моретата;
на вечното Му царство няма да се види край!

Това е надеждата на християнина!

XVIII глава **НАЙ-ПОСЛЕ — МИР!**

„Ще опазиш в съвършен мир непоколебимия ум, защото на Тебе уповава.“

Исаия 26:3

И така, вие вече знаете какво означава да имате мир с Бога. Знаете какво означава човек да бъде християнин. Знаете и цената, която трябва да се заплати за това така желано нещо — мир и щастие. Познавам хора, които веднага биха написали чек за милион долара, ако можеха срещу него да получат мир. Милиони хора търсят мир. Но всеки път, когато се доближат до мира, който вие намерихте в Христос, Сатана ги отвлича. Той ги заслепява, обвинява ги в димна завеса, заблуждава ги, и те пропускат целта. Но вие я улучихте. Вече имате мир завинаги. Открихте тайната на живота.

Има много неща, които още не разбирате. Има много тайни. Има много проблеми, които ви объркват. Но дълбоко в душата ви, под всичко това, се крие едно дълбоко вътрешно спокойствие, крие се мирът, който ви дава сили за уверен живот. Вече се убедихте, че християнството дава много предимства, които никоя философия не предлага. Нито материализмът, нито която и да било друга философска концепция може да се сравни с християнството. В своята книга „Християнската етика“ д-р Тисен изрежда някои от тези предимства. Ще ги изложим накратко:

- На първо място: това е **осиновяването**. В момента, в който приемете Господ Иисус Христос като свой личен Спасител, вие вече сте приет в Божието семейство. Вие вече сте Негово дете. С това вие придобивате определени привилегии и отговорности. По силата на това осиновяване във вените ви вече тече царска кръв. Вече сте член на семейството на Царя на царете и Господа на господарите.

- Второ: ставате **наследник**. Библията учи, че когато се родите отново, вашето ново положение в Христос ви прави сънаследник заедно с Него. Вие вече сте наследник на всички неща.

- Трето: имате **мир**. Мирът идва само ако сте получили Божията прошка, ако сте били помирили с Бога. Тогава можете да имате хармония със себе си, с околните и най-вече с Бога. „Няма мир за нечестивите, казва моят Бог.“ (Исаия 57:21) Но чрез кръвта, пролята на кръста, Христос установи мира с Бога за нас, и Сам Той стана нашият мир. Ако ние Го приемем чрез вяра, биваме оправдани от Бога и можем да се насладим на вътрешния покой, който човек не може да получи по никакъв друг начин. Когато Христос влезе в сърцето ни, Той ни освобождава от потискащото чувство за греховност. Очистени от всяко чувство за нечистота и недостатъчност, ние можем да издигнем глави, сигурни в знанието си, че можем смело да погледнем останалите хора в очите. „Когато пътищата на човека са угодни пред Господа, той прави дори и враговете му да сключат мир с него.“ Още повече, ние знаем, че можем да застанем пред Бога в часа на смъртта си със същото чувство на мир и сигурност. Нито комунизмът, нито която и да било друга религия или философия не могат да предложат това.

- Четвъртото: голямо предимство от познаването на Христос е **духовният живот**. В естественото си състояние никой човек не може напълно да осъзнае колко погрешен е бил предишният му живот, но той съзнава, че душата му е мъртва. Хората, които не са запознати с богословската терминология, може би няма да изразят това чувство точно по този начин, но те във всеки случай го усещат. Всички хора от време на време се учудват на собственото си безразличие към правда и неправда. Те усещат собствената си готовност да направят компромис с явни несправедливости, да предпочетат по-лесното вместо по-справедливото разрешение. Дори и най-закоравелият грешник има моменти, в които си пожелава да е добър. И най-закоравелите престъпници, и най-безсрамните проститутки таят дълбокия, но потиснат копнеж да бъдат нещо по-добро. И невярващите хора, които се опитват да живеят порядъчен живот, обикновено съзнават, че в действителност са далеч от целта си. Трагедията е, че повечето от тях не знаят, че се провалят, понеже са мъртви в

престъпленията и греховете си, и че първо трябва да бъдат оживотворени чрез Христос, и тогава ще могат да живеят съгласно духовните закони.

Иисус казва: „Аз дойдох, за да имат живот, и да го имат изобилно.“ (Йоан 10:10) А апостол Павел обяснява: „И така, ако някой е в Христос, той е ново създание; старото премина, ето, всичко стана ново.“ (2 Коринтяни 5:17)

Да бъдеш роден отново в Христос означава да бъдеш роден за нови идеали, нови стремежи, нови надежди и нови способности за постигане на тези нови цели. Христос като Учител и Господ ви е дал нов живот. Вие сте новородени.

• Пето: имате *радостта от християнското общение*. Смотата е една от най-страшните трагедии на човечеството. Колко често сме се чувствали самотни сред огромна тълпа! Много хора се чувстват по-самотни в големия град, отколкото на някой самотен път сред полето. Колко често копнеем да намерим човек, който би разбрал и споделил най-съкровените ни чувства, с когото да можем да си говорим, който да гледа на живота така, както гледаме ние, който да има същите ценности като нас.

Когато казваме, че търсим човек, с когото да говорим на един език, ние всъщност повтаряме същото, което псалмистът изразява по-поетично: „Погледнах надясно и видях, че никой не иска да знае за мене; избавление няма вече за мене; никой не се грижи за душата ми.“ (Псалм 142:4)

Вече разбрахте, че Иисус е единственият Приятел, който разбира всяка ваша мисъл. Когато установите връзката с Него, вече никога не можете да бъдете самотни. Когато Христос заема правилното място в сърцето ви, всяко чувство за отчуждение от Бога изчезва. Вие вече се движите в Божието присъствие. Това общение носи неизказана радост и слава. Някоя човешка философия не може да ви даде това.

• Шесто: от следването на Христос вие се изпълвате с *нова сила*. Човекът сам по себе си не може да удовлетвори дори и собствените си стандарти, да не говорим за безкрайно по-високите и съвършени Божии стандарти. Мойсеевият закон е бил записан като минимална норма на поведение, което е приемливо за Бога, но без външна помощ вие не сте способни да спазвате дори и него. През цялата история човекът е взимал решение след решение с надеждата, че ще бъде способен да го спазва, но дълбоко в сърцето си е знаел, че в най-добрия случай може да постигне някакво моментно подобрене, но не и трайна промяна. Тази човешка слабост е толкова явна, че „решенията, взимани на Нова година“ вече са станали за поговорка и всеобщ присмех. Само чрез новородението в Христос човек може да постигне не само временна промяна на сегашното си поведение, а създаването на една истинска нова личност.

Всички ние знаем за промяната, която стана със Савел на пътя за Дамаск, когато Христос влезе в сърцето му и от един от Своите най-жестоки врагове го превърна в един от най-ефективните Си служители. И днес стават множество не по-малко драматични промени на човешки личности. Те се извършват с помощта на същото средство, което превърна Савел в Павел — новородението в Иисус Христос!

Няма човешка философия, която да може да постигне такива промени и да даде такава сила. Тази мощна сила е на ваше разположение по всяко време и във всички ситуации. Бог казва: „Не бой се, защото Аз съм с тебе; не се ужасявай, защото Аз съм твой Бог. Ще те укрепя, да! Ще ти помогна. Да! Ще те подпра с праведната Си десница.“ (Исаия 41:10)

Каквито и да са обстоятелствата, каквато и да е заповедта, каквато и да е длъжността, каквато и да е цената, каквато и да е жертвата — Неговата сила ще бъде ваша в часа, когато се нуждаете от нея.

• Седмо: от християнския живот произтичат и *физически* предимства. Грехът и чувството за недостойнство влияят на физическото и умствено състояние на човека. Усещането за морална нечистота и физическо омърсяване, чувството на омраза към

другите хора, съзнанието за собствената ни неспособност да постигнем целите, към които се стремим — това са истинските причини за много физически и умствени страдания. Чувството за вина и грях, което естественият човек носи в себе си, често го прави неспособен да изпълнява задълженията си, разболява го и душевно, и физически. Не случайно, когато Иисус е бил на земята, Той е съчетавал изцеляването на болни с проповядване и поучение. Между живота на духа и здравето на тялото и ума има съвсем пряка връзка.

Мирът с Бога, Неговият мир в човешкото сърце и радостта от общението с Христос сами по себе си имат благотворно влияние върху тялото и ума и спомагат за развиването и съхраняването на физическите и душевни сили.

- Има определени специални привилегии, на които може да се наслаждава само истинският християнин. Една от тях е например привилегията на **божествената мъдрост и постоянно водителство**. Библията казва: „Ако на някой от вас не достига мъдрост, нека проси от Бога, който дава на всички щедро и без да упреква, и ще му се даде.“ (Яков 1:5)

- За християнина е характерен също така и **истински оптимизъм**, сигурността, че съгласно божествения план накрая всичко ще завърши добре.

- Християнинът има **правилен мироглед**. В този мироглед основно място заема Божията цел и край, към който се движи всичко. Ние сме уверени, че въпреки човешките войни и разрушителните сили на природата, които изглежда, че ни владеят, Бог седи на Своя престол и контролира всичко. Сатана също е ограничен от Неговата сила и може да върши злите си дела само когато и доколкото Бог му позволява. Писанието ни учи, че Бог има точно определен план за всеки период от историята, за всеки народ и всеки отделен човек. Там четем и за предстоящото завръщане на Христос, когато ще бъде установено Неговото царство. И така, за християнина животът се развива по план и той има увереността, че в крайна сметка Бог ще възтържествува над всяка неправда.

Когато говорим за предимствата на християнската вяра пред всички останали мирогледи, не можем да пропуснем и предимството, което християнинът ще има във вечността. Йов задава въпроса: „Ако умре човек, ще живее ли?“ (Йов 14:14) И сам си отговаря: „Защото зная, че е жив Изкупителят ми и че в последното време ще застане на земята.“ (Йов 19:25)

Каква перспектива! Какво бъдеще! Каква надежда! Какъв живот! Не бих заменил това и срещу най-големите богатства на света. Предпочитам да съм дете на Царя, сънаследник с Христос, член на небесното царско семейство!

Аз зная откъде съм дошъл, зная защо съм тук, зная къде отивам и сърцето ми е изпълнено с мир. Неговият мир прелива и преизпълва душата ми.

Бурята бушува, разбеснелите се вълни блъскат скалите, страховити светкавици раздират небето, тътенът на гръмотевиците разтърсва земята, ураганният вятър помита всичко на пътя си, но малкото птиченце спи спокойно в скалната цепнатина, скрило главичка под крилото си. Това е мир — да можеш да спиш сред бурята!

В Христос ние имаме спокойствие и мир сред объркването, криволиците и хаоса на този свят. Бурята бушува, но в сърцата ни цари покой. Най-после намерихме мир!